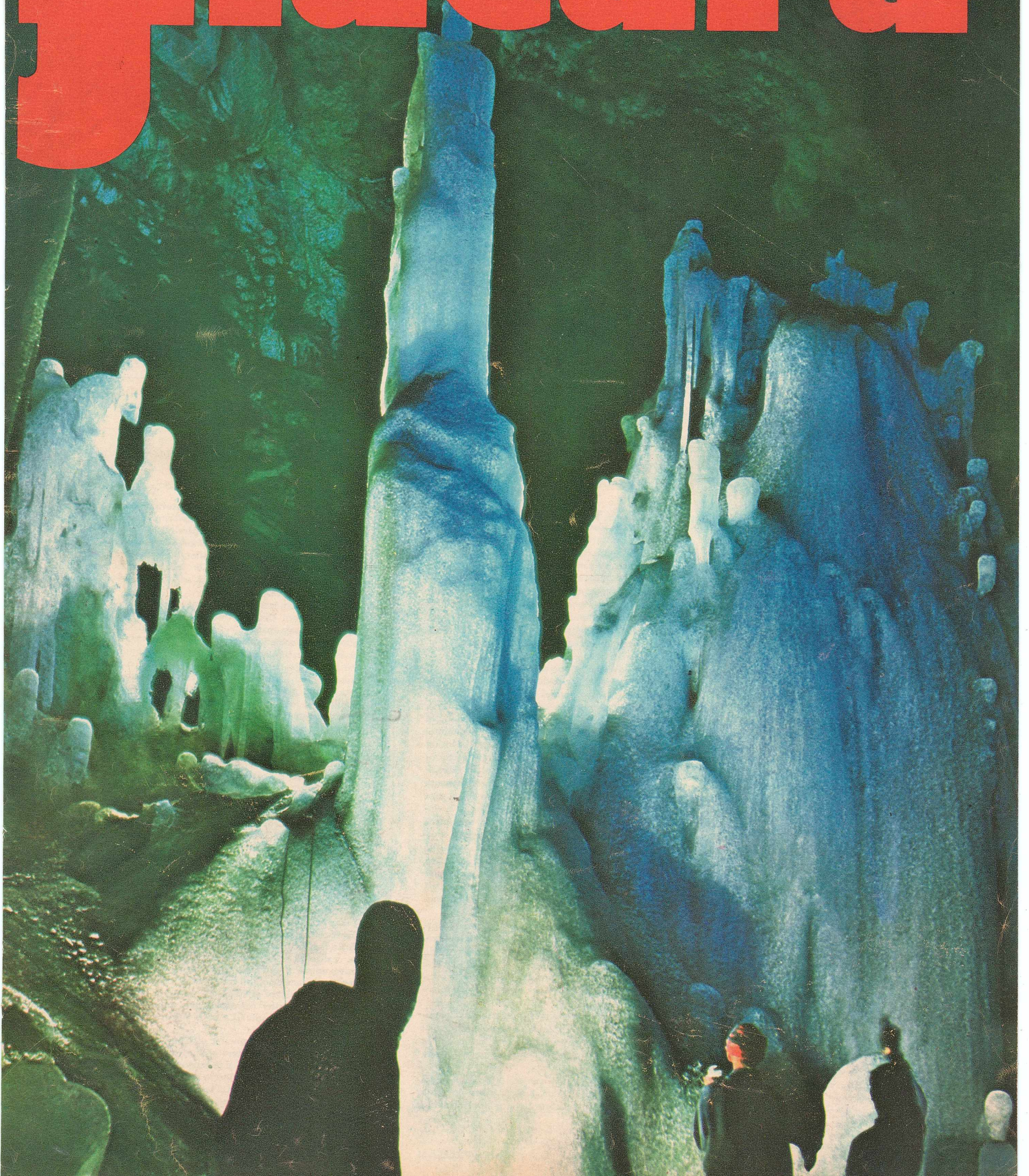

ANUL XXII—NR. 26 (942)—23 IUNIE 1973

flacăra

săptămîna politică

în dezbateri — marile probleme ale societății noastre

Cu sentimentul adeziunii depline, de participare nemijlocită la un eveniment politic de maximă importanță în viața țării, întreaga noastră suflare a urmărit cu viu interes lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Astăzi, la mai multe zile de la încheierea lucrărilor acestei plenare trăim și muncim sub impresiile puternice ale evenimentului politic recent.

Ne-am obișnuit de o bună bucată de vreme ca pe agenda de lucru a fiecărei plenare a C.C. să aflăm înscrise probleme de primă actualitate și excepțională însemnătate atât pentru dezvoltarea și perfecționarea în continuare a economiei naționale, cât și pentru viața social-politică a țării.

Recent încheiata plenară nu face decât să confirme acest lucru: o agendă încărcată și densă s-a constituit într-un vast și diversificat ansamblu tematic cuprinzând o mare bogăție de probleme.

Ordinea de zi, luările de cuvînt și mai ales cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, strălucită analiză a modului cum s-au realizat hotărîrea Comitetului Central din 1968 și aplicarea Legii învățămîntului, precum și cuvîntarea cu privire la rolul femeii în viața politică, economică și socială a țării sînt acum amplu cunoscute opiniei publice.

Fără îndoială e greu să discutăm aici într-un spațiu restrîns toate problemele abordate de plenară, în cele două zile de dezbateri. Vom mai reveni, vom simți nevoia să revenim, de foarte multe ori, asupra acestor extrem de importante lucrări ale Plenarei din 18 și 19 iunie 1973.

Am vrea acum să desprindem din analizele înfățișate de plenară doar două probleme, de fapt cele care au ocazionat și cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

O primă și importantă constatare a bilanțului prezentat plenarei este aceea că în domeniul învățămîntului s-au obținut o serie de rezultate, concretizate într-o mai bună desfășurare a procesului de învățămînt și asigurarea cadrelor necesare diferitelor domenii ale activității economice și sociale. Învățămîntul nostru de toate gradele asigură predarea la un nivel mai înalt a cunoștințelor și satisfacerea aproape în totalitate cu necesarul de cadre de specialiști.

Exigenți cu noi înșine sîntem însă departe de a fi mulțumiți cu ceea ce s-a realizat în acest domeniu și de la tribuna plenarei C.C. al P.C.R. glasul cel mai autorizat atrage atenția că ne rămîn încă multe de făcut. «Nu în suficientă măsură s-au aplicat

prevederile cu privire la legarea învățămîntului de practică, de viață». Trebuie o mai largă atragere a forțelor de care dispune învățămîntul nostru, inclusiv în cercetare, pentru stabilirea măsurilor corespunzătoare care se impun în acest sector. Și secretarul general al partidului face în finalul cuvîntării următoarea observație: «Învățămîntul este poate cel mai mobil sector social și trebuie să ținem permanent seama de acest lucru. Activitatea noastră trebuie să fie și ea foarte mobilă. Mai mult ca în alte domenii se cer multă operativitate, energie, participare activă».

Printre cele mai importante probleme abordate de Plenară a fost și aceea cu privire la rolul femeii în viața politică, economică și socială a țării. Este o realitate de necontestat că din totalul populației, femeile reprezintă 51 la sută. Această proporție se reflectă și în multe dintre sectoarele economiei naționale, în unele ramuri femeile reprezentînd 60—70 la sută. Dar față de rolul important pe care-l joacă în edificarea societății socialiste, în dezvoltarea națiunii, față de numărul lor în componența populației, femeile nu ocupă pe deplin locul care li se cuvine în mod natural. În importanța sa cuvîntare, referitoare la condiția femeii în societatea noastră actuală, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază necesitatea de a se acorda atenția cuvenită promovării femeilor în diferitele sectoare de activitate. «Trebuie să arătăm de pildă că nu pe măsura rolului și participării femeii la întreaga viață socială se prezintă și promovarea femeii în munci de conducere».

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, analiză profundă a rolului femeii în societatea noastră, este deopotrivă un vibrant omagiu adus femeii. Nu un omagiu de ocazie, într-o zi festivă, cînd se spun de obicei lucruri frumoase, ci într-o zi obișnuită, ca oricare, deopotrivă a bărbaților și a femeilor acestei țări.

«Femeile — spunea secretarul general al partidului, și simțeam că o spunea în numele nostru, al tuturor — nu numai că nu fac mai puțin, dar în multe domenii fac chiar mai mult și cu mai multă pricepere».

Nu se poate ceva mai frumos, mai exact și mai meritat la adresa femeilor, această peste jumătate din populația țării, ca aceste cuvinte ale tovarășului Nicolae Ceaușescu.

calitatea vieții

Totdeauna omul a avut în fața sa natura de care s-a temut necunoscînd-o sau pe care a iubit-o contemplînd-o, această superbă natură — trei cuvinte esențiale: pămînt, apă și aer — care a fost matricea dintotdeauna a bucuriilor și victoriilor sale. Acțiunea asupra naturii a asigurat oamenilor bunăstare, continuitate și fericire. Dar niciodată poate ca în secolul nostru toate lucrările asupra naturii, oricît de gigantice ar fi fost ele, n-au amenințat cu ruperea echilibrului ecologic.

Acum ne aflăm într-un moment al istoriei cînd planeta își creează bazele unei noi civilizații menite să asigure satisfacerea optimă a cerințelor sale materiale. Societatea de azi, dar mai ales cea de mine, nu se poate concepe fără acest formidabil arsenal tehnologic pe care națiunile îl creează pentru dezvoltarea lor economică. Dar acest gigantic efort pentru prosperitate și progres poartă cu sine — în mod paradoxal — și atentatul la calitatea vieții. Ne aflăm deci într-un moment în care trebuie să medităm la toate repercusiunile care le-ar putea avea toată această impresionantă desfășurare de forțe tehnologice și științifice asupra mediului înconjurător.

Aceasta este dealtfel și explicația unei ample dezbateri care a avut loc în ultimele luni în țara noastră, la care au participat, prin intermediul mijloacelor de informare, muncitori și țărani, nenumărați specialiști și cadre de conducere din economie. Proiectul de lege dezbătut, și acum adoptat de către Marea Adunare Națională, stipulează cu claritate importanța ocrotirii mediului: «Pentru realizarea protecției mediului înconjurător a devenit necesar ca, odată cu înfăptuirea amplului program de dezvoltare economică-socială a țării stabilit de Congresul al X-lea al partidului, să se adopte un ansamblu de măsuri a căror aplicare să asigure menținerea și îmbunătățirea calității mediului, corespunzător cerințelor desfășurării armonioase a vieții umane».

Prin ansamblul actelor lor, oamenii pot determina calitatea mediului înconjurător de mine. Este, dealtfel, și o datorie solemnă față de generațiile viitoare și am spune că nu mai puțin față de cele prezente. Acestea nu sînt și nu trebuie să fie doar propoziții patetice. Legea adoptată de Marea Adunare Națională precizează fără a lăsa loc nici unui echivoc că «protecția mediului înconjurător se realizează prin utilizarea rațională a resurselor naturale», prin «prevenirea și combaterea poluării», că în înțelesul legii poluare înseamnă «acele acțiuni care produc ruperea echilibrului ecologic, dăunează sănătății și stării de confort a oamenilor sau provoacă pagube economiei naționale, prin modificarea calității aerului, apei, solului și subsolului, a florei și faunei, a altor resurse naturale sau create de om».

Modul de gândire economic este deci strîns legat de cel ecologic. Acționînd pentru dezvoltare, vom medita la condițiile omului în cadrul acestei dezvoltări și la ecosistemele naturale. E un mod de a trăi în aceste timpuri, diferit de cel al părinților sau bunicilor noștri. E un mod de-a crea și bunurile materiale de la care nu poate absenta nimeni, nici cel mai umil cetățean. Pentru că apărarea mediului înconjurător este una din îndatoririle de bază ale societății noastre socialiste, societate în care totul este dedicat omului, ocrotirii și fericirii sale.

Traian PROSAN

Cornel BOZBICI

La 4 mai ne-am strîns în Piața Unirii din Iași. La 17 mai ne-am dat întâlnire pe Cîmpia Libertății la Blaj. De fiecare dată am evocat cu un sentiment de mare mîndrie frămîntatul an revoluționar 1848.

Astăzi, 16 iunie, a fost rîndul Pieței Republicii din București să găzduiască o mare adunare omagială, dedicată, cum plastic a numit-o secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea sa, unei coincidențe istorice, plină de profunde semnificații sociale: împlinirea a 125 de ani de la revoluția din 1848 și a unui sfert de veac de la naționalizarea principalelor mijloace de producție.

Nici nu se putea găsi loc mai potrivit pentru întîlnirea celor 80 000 de bucureșteni decît această piață, care în decursul existenței sale a fost martora unor secvențe istorice fundamentale pentru destinul acestui popor, chiar dacă ar fi să nu amintim decît de 19 iunie 1848, de decembrie 1947, sau de iunie 1948.

Comunistul care ne-a arătat în repetate rînduri că istoria se înfăptuiește în fiecare zi, în fiecare clipă, a făcut — prin cuvîntarea sa — ca marea adunare populară din Piața Republicii să se transforme într-un autentic moment de istorie. Fie cînd a evaluat importanța actelor revoluționare petrecute în urmă cu douăsprezece decenii și jumătate, fie cînd a făcut analiza semnificației actului revoluționar al naționalizării principalelor mijloace de producție, moment al trecerii la revoluția socialistă, vibranta cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu și-a găsit un ecou imediat în conștiința comună a celor 80 000 de participanți la adunare.

Ca de fiecare dată cînd l-au ascultat vorbind, oamenii au recunoscut în cuvintele secretarului general al partidului cele mai dragi gînduri ale lor. Din acest sentiment al profunde consonanțe între activitatea poporului și cea a conducătorului său, oamenii au născut o emoționantă lozincă, pe care mulți dintre participanții la această mare adunare populară o purtau cu ei: «Stima noastră și mîndria — Ceaușescu — România».

Niciodată în ultimii ani numele fruntașilor pașoptiști nu au fost rostite împreună cu atîta forță evocativă ca în cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu. Mai mult, așa cum odinioară Mihail Sadoveanu — recitîndu-i poeziile — ne-a făcut să-l înțelegem mai bine pe Eminescu, în modul emoționant cum l-a citat, secretarul general al partidului ne-a făcut parcă să auzim, în Piața Republicii, vocea lui Nicolae Bălcescu: «Revoluția de la 11 iunie a fost cea mai frumoasă ce s-a întîmplat vreodată la un popor».

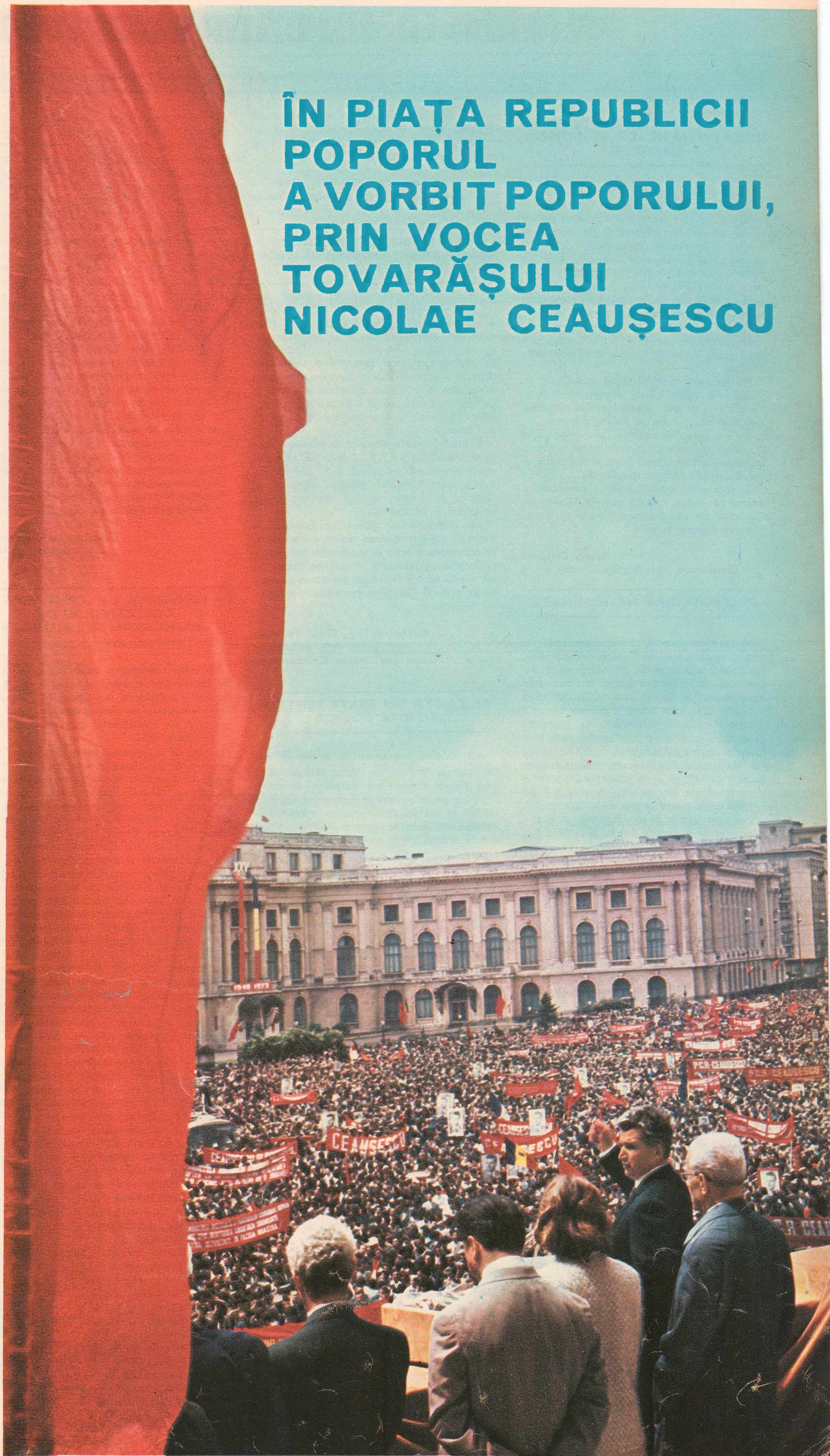
Păstrînd o liniște tristă cînd vocea tovarășului Nicolae Ceaușescu evoca momentele înăbușirii revoluției pașoptiste, însuflețindu-se de fiecare dată cînd secretarul general al partidului amîntea realizările obținute în sfertul de veac scurs de la naționalizarea principalelor mijloace de producție, ovaționînd și constituindu-se pentru acele momente în inimă a țării, cînd conducătorul statului reafirma încă o dată voința noastră comună de a duce la bun sfîrșit sarcinile trasate de Congresul al X-lea, Marea adunare populară din Piața Republicii a însemnat azi pulsul Țării.

Pentru toate acestea, cred că azi, 16 iunie 1973, prin vocea tovarășului Nicolae Ceaușescu, în Piața Republicii, poporul a vorbit poporului.

Dorin TUDORAN

16 iunie 1973

ÎN PIAȚA REPUBLICII POPORUL A VORBIT POPORULUI, PRIN VOCEA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

«FLACĂRA» LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

ANUNȚĂM PE CITITORII NOSTRI CĂ REVISTA «FLACĂRA», REDACTORII ȘI COLABORATORII EI NU PRIMESC SCRISORI ANONIME

ECHIPEI DE «OAMENI ÎN ALB» DE LA SPITALUL «DR. ȘT. STÎNCĂ» BUCUREȘTI

Profund impresionată, chiar de la primii pași făcuți în incinta spitalului, de căldura și ambianța pe care le-am putut observa aci tot timpul cât am fost nevoită să fiu spitalizată pentru o intervenție chirurgicală destul de dificilă (extirparea unui rinichi), aduc pe această cale mulțumirile mele cordiale doctorului chirurg Văsoiu Ion și întregului colectiv care au participat la reușita totală a operației mele, redându-mă sănătoasă familiei și societății, spre satisfacția atât a celor dragi mie, cât și spre satisfacția personală a chirurgului și a prestigului instituției unde-și desfășoară activitatea.

Nu voi putea uita niciodată modul cum dr. Văsoiu Ion căuta să-mi alunge temerile și amarurile care mă rodeau înaintea operației, ridicându-mi moralul și încurajându-mă.

Nu voi putea, de asemeni, uita grija, mina sigură și măiestria cu care chirurgul manipula aparatul ultramodern pus la dispoziție de statul nostru unităților spitalicești.

În încheiere vreau să fac o precizare și anume că: aici la spitalul «Dr. Șt. Stîncă» din București am văzut oameni care și-au înțeles temeinic menirea socială.

Elena Dulamă
Comarnic, str. Valea Cîndei nr. 8

ÎNCEPUTE, DAR NETERMINATE

Vă scrie un grup de țărani cooperatori din satul Comasca, comuna Oinacu, județul Ilfov. Așa după cum știm și noi, electrificarea țării a constituit un factor primordial în construirea socialismului în patria noastră. Astfel stînd lucrurile, și în satul nostru a pătruns curentul electric, și odată cu el televizoarele, aparatele de radio, frigiderul și alte lucruri care fără curentul electric nu puteau să constituie pentru noi decât niște necunoscute. Firește, ne-am bucurat cu toții de acest eveniment, dacă i se poate spune așa. Dar tovarășii de la I.R.E.B. au instalat stîlpii numai pe una din ulițele satului, cea de pe mijloc, și pe jumătate din cea care o intersectează în centrul satului și astfel a fost făcută electrificarea.

Noi, ceilalți, care nu locuim pe ulița principală, am întrebând conducerea Consiliului popular al comunei Oinacu care este situația și ni s-a spus că banii pe care i-am dat nu ajung pentru electrificarea totală și ca atare trebuie să mai dăm o altă sumă, egală cu cea dată prima dată (adică încă 880 de lei de familie).

Pînă în prezent, deși au trecut de atunci poate mai bine de cinci ani, am plătit și cea de-a doua sumă în proporție de 80 la sută, ceilalți cetățeni spun că nu vor să plătească pentru că nu văd măcar nici un semn din partea I.R.E.B. sau a consiliului popular din care să rezulte că în sfîrșit se vor apuca de lucru.

Mulți locuitori și-au făcut deja instalații electrice acasă și au cumpărat televizoare și alte bunuri, dar le țin numai ca obiecte de mobilier, neputîndu-le folosi.

Tovarășii de la conducerea consiliului popular evită să discute această problemă atunci cînd sînt întrebați de către cetățeni, spunînd că nu vor să stea de vorbă cu cei care-și aleg subiect de discuție electrificarea și construcția șoselei dintre Comasca și satul Branîștea, care de asemenea este lăsată să zacă într-o degradare totală.

Și în legătură cu această șosea ar fi cîte ceva de adăugat. Șoseaua să zicem că ar fi un lucru mai greu de realizat și costisitor.

Tot tovarășii de la consiliul popular au venit cu ideea construirii unei mici poteci ce leagă satele Comasca și Branîștea. Poteca aceasta are circa 1 metru lățime și pe ea s-au pus plăci prefabricate exact pînă la jumătatea distanței dintre cele două sate.

Aceasta era ceva bun pentru noi cei care mergem cu autobuzul de la Branîștea la Giurgiu. Dar cealaltă jumătate nu a mai fost făcută, spunîndu-se că nu mai există fonduri pentru ea.

Majoritatea tinerilor din satul nostru lucrează în diverse întreprinderi din orașul Giurgiu și fac naveta și vă închipuiți ce înseamnă a străbate aceste drumuri de 2 kilometri în fiecare zi cu noroiul existent aici. Plăcile care

au fost puse din cauza lipsei de material de legătură între ele deja au început să se degradeze. Acestea sînt problemele pe care am vrea să le publicăm.

Un grup de țărani cooperatori
din satul Comasca, com. Oinacu

RĂSPUNSUL CONSILIULUI POPULAR AL JUDEȚULUI ILFOV DIRECȚIA TEHNICĂ INVESTIȚII

Urmare adresei dv. nr. 458/1973, referitor la sesizarea unui grup de cetățeni din satul Comasca, comuna Oinacu, vă informăm că am intervenit cu adresa noastră nr. 1228/72 din 14 mai la Comitetul executiv al Consiliului popular al comunei Oinacu pentru a lua măsuri în vederea electrificării complete a satului în cel mai scurt timp posibil și pentru repararea și buna întreținere a drumului dintre Branîștea și Comasca.

În satul Comasca mai sînt de executat, conform proiectului I.R.E.B., lucrări de extinderi rețele electrice în valoare de circa 584 000 lei, pentru care Consiliul popular comunal nu dispune de fonduri strinse din contribuția voluntară a cetățenilor.

Am intervenit cu adresa sus-amintită la Consiliul popular comunal pentru a lua măsuri de convocare în acest an a adunării populare a cetățenilor din comună, în vederea votării de noi debite tuturor familiilor pentru ca pe baza lor să se poată electrifica complet satele comunei Oinacu.

Director ing. Oct. Vatman,
șef serv. teh. energetic
ing. Alex. Cristoreanu

SE CAUȚĂ UN FRATE PENTRU TOMIȚA RODICA

Mă numesc Tomița Rodica și am 16 ani. De la vîrsta de 7 ani am rămas fără mamă și fără frățior (mama s-a despărțit de tata).

Vă rog din tot sufletul pe dumneavoastră și pe cititori să mă ajutați în găsirea adresei frățiorului meu, care se numește Tomița Gabriel, sau a mamei mele care se numea Tomița Emilia-Filofteia, dar acum s-a căsătorit și nu știu cum o mai cheamă.

Vă rog încă o dată din suflet și cu lacrimi în ochi să mă ajutați.

Rodica Tomița
Craiova

ȘI UN ALT PUNCT DE VEDERE DESPRE COMUNA LALOȘU

Am citit împreună cu alți tovarășii, cu mare atenție, în revista «Flacăra» numărul 18 din 28.04.1973 articolul de la «Opinia unui alegător» sub semnătura tovarășului Dinu Săraru și am rămas surprins cum că departe de a se cunoaște realitatea din comuna Laloșu, județul Vilcea, se fac afirmații că în această comună aproape nimic nu s-ar fi schimbat față de situația patriarhală, lucru care este departe de a corespunde realității. Sîntem îndreptății însă să aducem la cunoștința redacției cîteva amănunte. Comuna Laloșu, comuna răsculașilor de la 1907, comuna clăcașilor la cei 9 foști moșieri, a cunoscut în anii socialismului, așa cum de fapt a cunoscut întreaga țară, profunde schimbări, astfel, în comună, de la 2 școli cu 6 săli de clasă avem acum 8 localuri de școli cu 16 săli de clasă, cu o bogată bază materială, școli în care învață aproape 500 de copii și care altădată erau obligați să învețe în comunele vecine lăncu Jianu, județul Olț, comuna Făurești, județul Vilcea; avem 5 grădinițe sezoniere, cu peste 200 de copii din care 4 funcționează în localuri proprii, cu excepția satului Laloșu unde se află în construcție o grădiniță cu 60 de locuri, este adevărat, construcție cît un liceu, și a fost începută în luna mai 1972, deci nu de 2 ani cum se arată în articolul din revistă. Avem bibliotecă comunală, librărie, sală de festivități, comuna cu cele 6 sate componente este complet electrificată, avem un C.A.P. puternic,

iar la cetățeni, la 2 gospodării, avem un aparat de radio. Peste 200 televizoare și alte obiecte de uz casnic gospodăresc. În prezent avem în construcție cu participarea efectivă a locuitorilor un modern dispensar uman, magazin universal complex, o grădiniță, cum de altfel se cunoaște, cu 60 de locuri, în afară de alte multe construcții în cadrul C.A.P. Am prezentat sumar cîteva din realizările noastre din Laloșu, comună care merge după părerea noastră continuu spre noi progrese, în care viața pulsează normal, în care prunii de-abia acum s-au scuturat și nu atunci cînd s-au deplasat tovarășii în Laloșu.

Nouă, și mai ales mie care muncesc de mulți ani la consiliul popular, ne pare rău că cei ce s-au deplasat în Laloșu nu au luat legătură cu organele de stat și de partid locale, deși acestea erau în comună, cu care se putea discuta și cunoaște ceea ce avem bun și unele rămîneri în urmă ale noastre. Cred că este o greșeală că nu s-a acordat atenție celor din Laloșu, și tot așa de bine cred și știu că presa noastră are datoria să reflecte realitatea, adică cei trimiși să o cunoască și să o redea așa cum este. Nu știu, pentru că nu am fost acolo, dacă cei doi dascăli picoteau la soare, dar știu foarte bine că în comuna noastră colectivele de cadre didactice și-au adus și își aduc contribuția lor deplină la ridicarea satelor sub toate aspectele.

Constantin Caramida
comuna Laloșu

SUBSCRIEM LA SCRISOAREA COLECTIVULUI DE MUNCITORI DE LA U.M.E.B.

Ne simțim obligați și totodată onorați de a lua poziție față de cazul inginerului șef de la Fabrica «Izolatorul», ing. Eparu Nicolae, ale cărui «abateri» au fost scoase în relief în articolul din «Informația Bucureștiului» din 15 februarie 1973.

Înainte de a prezenta cîteva amănunte despre activitatea depusă de ing. Eparu N., precizăm că subscriem în întregime la scrisoarea colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri de la Uzina de mașini electrice-București, publicată în revista «Flacăra» din 17.03.1973. Părerea acestor tovarășii nu ne-a surprins, ea confirmînd cauzele bunei comportări pe linie profesională și obștească în atelierul de proiectare utilaje pentru ceramică din cadrul Institutului de proiectări pentru industria materialelor de construcții, unde a lucrat tovarășul Eparu N. din 1968, cînd a venit de la Uzina de mașini electrice și pînă la sfîrșitul anului 1971, cînd a fost numit inginer șef la Fabrica «Izolatorul».

Experiența căpătată în uzină ca muncitor de înaltă calificare și ulterior ca șef de secție întreținere mecanică în uzina amintită s-a materializat în realizarea unor proiecte de utilaje cu caracteristici funcționale și constructive superioare celor realizate pînă atunci în acest atelier de proiectare.

Fiind o fire întreprinzătoare și curajoasă, a depus o activitate deosebită pentru creșterea prestigiului atelierului de proiectare, luînd o poziție fermă și clară în adunările de partid sau sindicale, pentru bunul mers al activității. Prin atenția și preocuparea pe care o acorda bunului mers al activității de zi cu zi, era în fruntea acțiunilor întreprinse în institut pentru combaterea chiulului, superficialității și a indiferenței față de sarcinile de serviciu.

Pentru toate acestea a fost stimulat cu titlul de fruntaș în producție și calificativul de foarte bine la sfîrșitul fiecărui an de activitate cît a muncit cu noi.

Toate acestea au fost întregite de promovarea inginerului Eparu N. în funcția de inginer șef la Fabrica «Izolatorul», funcție care ne amintim că nu a cerut-o și care s-a soldat cu tristul epilog prezentat în articolul semnat de tovarășul N. Cucui în «Informația Bucureștiului».

Fiind total nedumeriți de cele relatate, unii din semnatarii acestei scrisori au luat legătura cu fostul nostru coleg de muncă, pentru a ne da unele relații, neputîndu-ne explica această bruscă metamorfoză în comportarea lui.

Cunoscîndu-l pe ing. Eparu N. un om de cuvînt, corect și cinstit, cu o fire deschisă,

scrisoarea noastră are ca scop totuși lămurirea unor lucruri.

Impresia noastră asupra articolului menționat este că acesta nu exprimă realitatea și că înainte de a fi scris credem că era necesar să se facă o documentare mai completă de către tovarășul N. Cucui de la «Informația Bucureștiului» pentru a aprofunda cunoștințele despre personalitatea ing. Eparu N., opiniile unor actuali și foști colegi, precum și rezultatele muncii lui în diferite locuri de muncă pe care le-a avut. Avînd toate aceste elemente, sîntem convingiți că articolul ar fi avut cu totul altă structură.

Departe de noi gîndul de a-l considera un om perfect, dar nu ne poate convinge nimeni pe noi, și după cum observăm și pe tovarășii de la Uzina de mașini electrice și credem că și pe mulți tovarășii de la «Izolatorul», că lipsurile manifestate în activitatea inginerului Eparu N. au fost în măsură de a frîna activitatea depusă de colectivul fabricii pentru realizarea planului de producție, așa cum ar vrea să convingă tovarășul N. Cucui în «Informația Bucureștiului».

Credem că este un interes comun pentru scoaterea adevărului la iveală, fiind nevoie mai mult ca oricînd ca exigența, lupta împotriva birocrației, dăruirea pentru realizarea înaintea de termen a cincinalului să triumfe și să nu fie zăgăzuite de interesele înguste ale cîtorva inși, care pun în față interesele personale nejuste înaintea celor generale colective.

Menționăm că cele relatate mai sus au avut la bază și elementele expuse de ing. Eparu N. în scrisoarea publicată în revista «Flacăra» din 12 mai a.c.

Un grup de salariați din

I.P.I.M.C.—București, pentru care semnează: ing. Paul Marinescu, Ion Hociotă, Dan Popescu, Maria Spulber, Dumitru Apostol, Mircea Bădea și proiectanții: Florin Enescu, Mihai Anghelescu, Aurelian Predeșcu, Ion Toma.

EXISTĂ ȘI ALTE CENTRE ALE CURAJULUI

Am citit în revista din 12/V/1973 la rubrica «Flacăra la dispoziția dumneavoastră» scrisoarea tov. Candiano Pricepu din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, în care prezintă eforturile care se depun la Centrul de reabilitare a auzului și limbajului din Cluj și neajunsurile care se manifestă în buna desfășurare a acestei activități.

Pentru informarea corectă a semnatarului scrisorii și cititorilor vreau să precizez că un asemenea centru nu este unic în țară, așa cum se menționează, cunoscînd că și în București, pe strada Galați, există o astfel de grădiniță, iar pe strada Bosulei, o școală elementară.

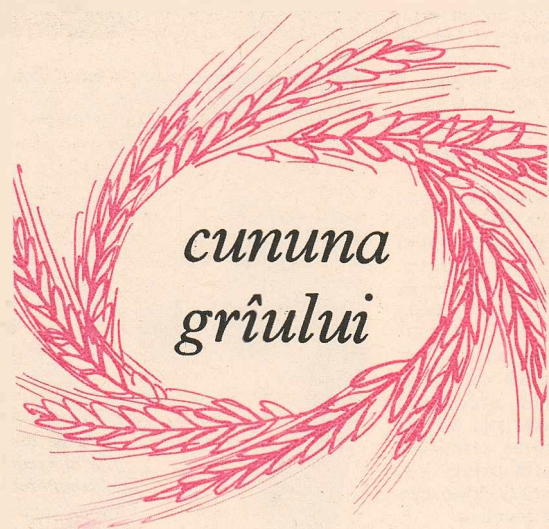
Vreau să remarc și aici munca plină de abnegație care se depune de întreg personalul cu dragoste pentru copii, de felul cum sînt pregătiți și îngrijiiți, merită toată stima și considerația noastră.

Deși condițiile de pregătire și întreținere sînt corespunzătoare, totuși consider și eu că asemenea unități trebuie să stea mai mult în atenția celor interesați și în special a comisiei centrale pentru ocrotirea minorilor de pe lângă Ministerul Muncii și a organelor de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului, pentru ca scopul propus să-și atingă țelul.

Susțin aceasta întrucît este regretabil ca tot ce se cîștigă prin eforturile depuse de colectivele de specialiști să fie în parte anihilat prin lipsa unor cămine corespunzătoare, unde copiii să fie în permanență sub supravegherea acestora.

Sînt convins că cei în drept vor acționa ferm în asigurarea tuturor condițiilor și stabilirea unor contribuții unice prevăzute de lege care să elimine eforturile financiare neechitabile, reflectînd astfel grija și preocuparea pe care statul nostru o acordă tuturor copiilor.

Daniel Călin
str. Laurilor nr. 2
Ploiești

cununa
grâului

Bat clopotele roșii din marea verde a cimpiei
E timpul aliseiului
leagă grîul, crește-n bob.
Soarele aprinde focul în cuptoarele verii.
În păduri s-au strîns călușarii
Și fetele aleargă prin lanuri să
culeagă flori albastre
căzute din curcubeie.
Ne cheamă nopțile albe să ascultăm
cîntecele privighetorilor,
Ne cheamă ciocirlile, ce se întorc
din înalt,
Ne cheamă grîul, piinea ce-o
cinstim dinainte de vremea
lui Decebal.
Privesc boabele ce ne-au rămas teaur sub
lespezi de piatră,
Și ascult doina eternă:
— Pică frunză de pe fagi,
Să te faci, grîule faci,
Și să-mi stai la împlătit
Ca puicuța la iubit;
Și să-mi stai la secerat
Ca puica la sărutat.
Vin secerători din străbuni și vin
și cei de azi stăpîni pe cai de oșel.
Începe frontul cel mai omenesc
frontul pînii,
E frontul nostru al tuturor
Frontul dător de viață al românilor.
De acum ne vom da binețe pe cîmp
înainte de a se naște zorii
și vom spune:
ai început la secerat,
e bun grîul, e bogat,
spicele le-ai adunat,
boabele le-ai măsurat,
la ziua de mîine ai
cugetat?
Aprindeți femei cuptoarele, faceți
foc sub țesturi, adunați
frunze de nuc și de salcîm,
culegeți busuioc, spălați copăile
la rîu și frămîntați în cîntec
piinea din noul grîu.
Bat clopotele roșii
ne cheamă mirosul de
piinea caldă și apa rece
din izvor.
Veniți cu toți, oameni, să împletim
Cununa grîului,
Veniți să înălțăm steagul de respect
al pînii.
Haideți să primim noul grîu cu
piinea și sare.
Și în ziua nunții cînd în hora mare se va rupe
piinea deasupra capului miresii
să se înalțe băieți și fete
să prindă fiecare măcar o fărîmă
pentru unire și împăspătare.

Gheorghe NĂSTASE

pe un șantier
al tineretului:
la cumițirea
rîului vagabond

Rîul, de fapt canalul, vagabond se numește Vitnău. Prahovenii l-au poreclit așa, fiindcă vara, în campaniile agricole, nesupravegheat, sus-numitul o lua razna și, vagabondind pe unde nu te-așteptai, ridica pînza freatică într-atîta încît chiar și o nevinovată ploaie de vară băltea grădinile de legume și zarzavat ale gospodarilor din Drăgănești și împrejurimi.

Despre sistemul de irigații și desecări Drăgănești-Dumbrava-Ciupelnița, sătenii au zis că ceva mai de mult. Și nu atît auziseră, cît mai degrabă văzuseră draglinele săpînd la cele peste aproximativ o sută de

canale de aducțiune, la cele mai lungi și mai adînci, firește. Pentru cele mici, O.I.F.-ul, adică Oficiul de îmbunătățiri funciare din județ, cere sprijinul U.T.C.-ului. Și pentru că vacanța elevilor se apropia, U.T.C.-ul cere sprijinul elevilor. Peste 15 000 de elevi care vor participa efectiv în această vară la campania agricolă din județul Prahova. Cei de la Grupul școlar de chimie din Ploiești au ales zona irigațiilor.

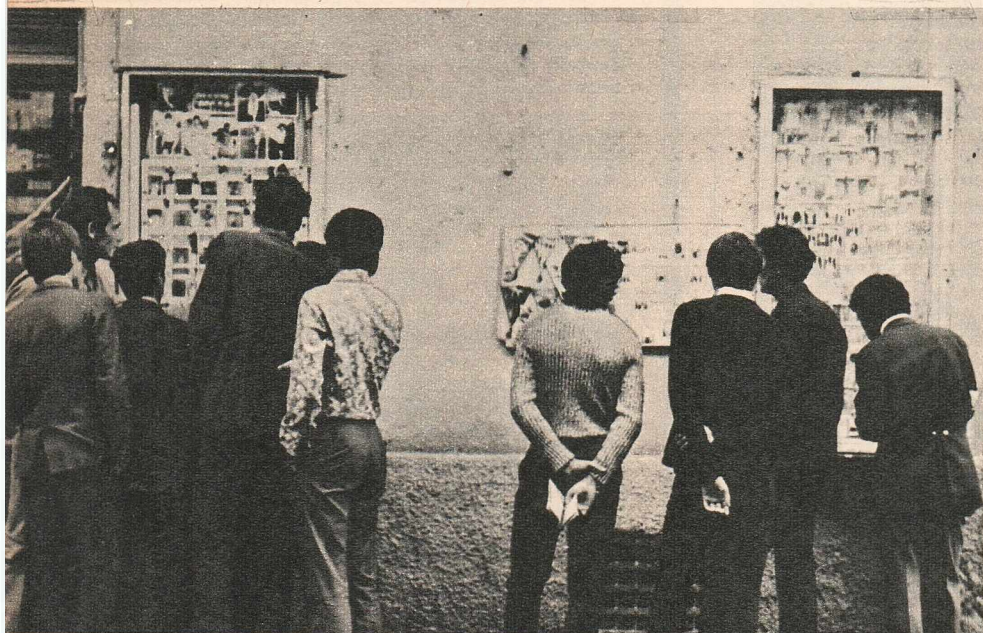
18 iunie, prima zi. — Program administrativ. Așezarea paturilor în incinta școlii generale, împărțirea pe echipe, ridicarea drapelului (inclusiv ruperea scripetelui, fără accidentări) și, bineînțeles, hărmălaia se prelungește pînă spre miezul nopții. Sătenii nu s-au supărat, o parte din copii sînt chiar din comună sau din satele învecinate. A doua zi, dis-de-diminează, elevii, luîndu-și în serios rolul, s-au îmbarcat în mașini și direcția șantier!

Șantier e un fel de a spune. În fapt, cîmpul bolovănos și negru, de o parte și de alta a rîului Vitnău, în care copiii în salopete, vreo 60 la număr, împărțiți în patru echipe, sapă cu lopeți și tirnăçoape traseul viitorului canal. Spre prînz, îi vizităm; de la nivelul șoselei nu li se vîd decît spinările încovoiate. Mai mult de un metru cub, un metru și jumătate n-am vrut să le fixez norma — povestește tehnicianul. Pînă la urmă am convenit să fie trei. Așa au vrut ei.

Tabăra de muncă durează două săptămîni. La ea participă numai elevii din județ. Ceilalți s-au dus în orașele și satele lor, de unde, la toamnă, vor aduce adevărînte precum că au participat acolo, alături de părinți, la muncile agricole de vară. Programul e cel obișnuit, opt ore, masa gratuită, la sfîrșit vor fi calculate normele, se vor aduna depășirile, se va scdea cazarea, și ce rămîne va fi împărțit în funcție de rezultatele fiecărei echipe. Echipele sînt în întrecere și, apropiindu-ne, ne convingem că disputarea primului loc e un lucru cît se poate de serios, pămîntul sare ritmic, lopețile sînt înfipte cu ciudă, canalul, într-o singură dimineață, a căpătat deja adîncime și putem spune că discuția a decurs de pe margine. Pe primul loc se află echipa elevului Constantin Iancu. Viitorii lăcătuși-mecanici, electricieni sau operatori chimiști, după terminarea programului, vor învăța cîntece patriotice, două ore, e mult, desigur, dar așa-i în prima zi; mai tîrziu vor începe competițiile sportive, seriale culturale-distractive, de la școală s-a plecat cu toată recuzita corespunzătoare. Cei mai mulți, fiind în primul an, participă pentru întîia oară la o tabără de muncă, pentru cei crescuți la oraș transpirația e mai intensă, dar și teama de a nu rămîne în urmă, ne privesc pe furiș, dar și pe vecinii de-alături, seara, la careul din jurul catargului cu scripetele rupt se vor cita frunțașii din ziua respectivă; lungă, cea mai lungă e întîia zi de tabără.

Nicolae CRISTACHE

DIN CE CAUZĂ ȘI DIN NEPĂSAREA CUI ÎȘI PIERD VIAȚA ÎN AFARA MUNCII ACEȘTI TINERI?

pentru distracția de care ei au nevoie în după-amiezele și serile lor libere.

Lucrurile șchioapătă însă la un alt capitol. La capitolul «manifestare», la ceea ce se face concret pentru tineri. Pentru că iată-i, nu se simt atrași de casele de cultură ori nici n-au habar de ele. Și iată-i că, în nevoia lor de a nu rămâne singuri, ies din case, ori cămine, ori barăci de șantier, se duc în centru, se reazemă de un perete, de o balustradă, și încep să privească șuvoiul de oameni al străzii. Apoi se întorc acasă, neîmpliniți, dar fără să găsească soluții pentru după-amiaza liberă de-a doua zi.

Foarte pe românește, starea aceasta se exprimă bine, cred, cu formula «copiiiăștia tînjesc!»

O fi și vina lor, nu spun eu. Dar mă întreb cîți directori, responsabili ori secretari de foruri, organe, asociații, organizații, case de cultură, cluburi și mai știu eu cite altele, au pornit la întocmirea planurilor lor de activitate de la ideea că tinerii, înainte de a fi subiecți ai activității organizate de educație, sînt doar niște oameni.

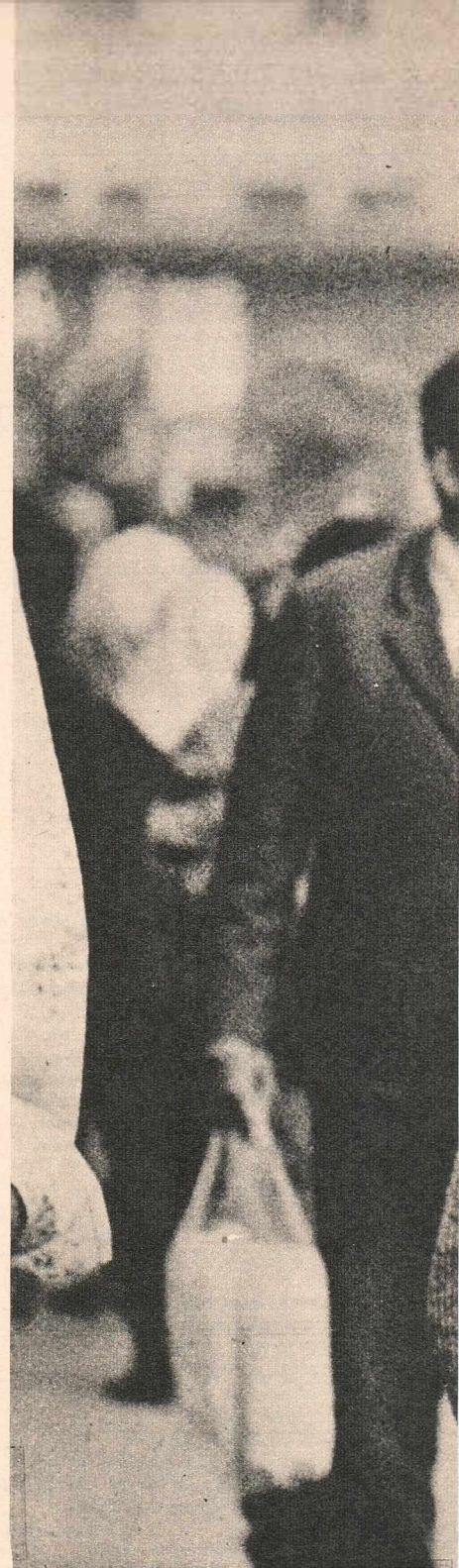
Oameni care au nevoie de alți oameni, de societate deci; care au nevoie de înțelegere; care au nevoie de căldură; care au nevoie de posibilitatea de a cunoaște băieți și fete, dintre care să-și aleagă prieteni dar, mai ales, perechea.

Sînt prea mulți, mult prea mulți băieți care ar vrea să se însoare și să-și găsească un rost al lor, dar care — pur și simplu — nu au unde și nu au cum să le cunoască pe ele.

Sînt prea multe, mult prea multe fete care ar vrea să se mărite și să-și găsească un rost al lor, dar care, pur și simplu, nu au unde și nu au cum să-și cunoască pe ei.

Stimați tovarăși responsabili cu organizarea vieții metaprofesionale a tineretului, ce-ar fi să ne eliberăm de prejudecăți și să devenim mai realiști și mai umani? Ce-ar fi să fim mai puțin bătrîni atunci cînd ne propunem să ieșim în întîmpinarea tineretului?

I. NICOLAE

Și totuși viața e veselă și frumoasă.

Bănuiesc că întii ați privit fotografiile din aceste două pagini. Fotografii cu chipuri de tineri care stau pe străzi. Și vă așteptați — bănuiesc iar — ca aici, în text, să-ncep să-i pun frumușel și acid la index.

Ei bine, nu. Despre oamenii aceștia trebuie gîndit mai profund și mai cu grijă. Pentru că excluzîndu-i pe cei care nici diminețile n-au ce face — pentru că ei nu înțeleg și nu vor să se-apuce de-o treabă serioasă, de-o treabă cu prezent și viitor — rămînem cu cei mulți care diminețile muncesc, care răspund și la chemările extra-profesionale tot cu corectitudine, dar care, în lungile lor după-amiezi personale, pur și simplu nu au ce face.

Pentru că, să fim cu picioarele pe pămînt, nu poți aduce fericirea unui om care plesnește de tinerete și vigoare punîndu-l să asculte la infinit conferințe cu tematică judicios moral orientată dar — conferințe — pur teoretice, și nici punîndu-l — tot la infinit — să joace șah la o casă de cultură a tineretului condusă de bătrînele cadre.

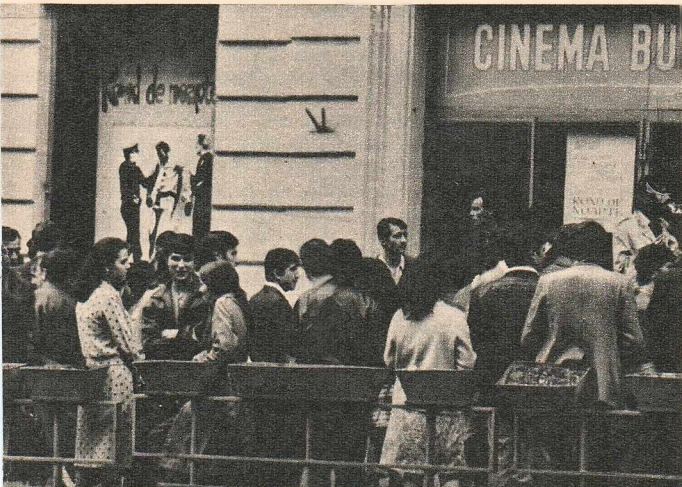
Trebuie recunoscut că există o bunăvoință, o preocupare, și, ceea ce-i prozai dar important, și investiții materiale, toate îndreptate spre scopul binecuvîntat al grijii pentru cei tineri, pentru educația lor și

▲ Să-ți vind un pont: tineretea îmbătrînește!

▲ Ecușoane și fotografii cu ași ai sportului — o marfă foarte proastă și foarte scumpă: pentru că se plătește în minute, ca monede divizionare a marii și ireversibilei bancnote numite timp.

▶ Trepte de piatră și trepte umane spre ultimele noutăți de care este amaric flămînd sufletul nostru.

▲ Marea distracție: cinematograful.
 Dacă l-am desființa,
 probabil ar trebui să redescoperim horele.

▲ Să ne păzească Dumnezeu
 de privirile fără conținut,
 de cauzele care ne golesc privirile de conținut.

▼ Muncesc, sînt cinstit, am cele mai bune intenții de pe lume,
 dar nimeni nu mă bagă în seamă.
 Asta-i boala după-amiezilor mele.

◀ Norocul în borcan
 și mintea pe dinafară.

Fotografii de Elena GHERA

copacii nu mor în picioare

Din picioare, bradul, pinul, molidul sau ce-o fi, n-am știut să deosebesc niciodată soiurile astea într-o pădure, cu atât mai puțin pe o pantă defrișată, acoperită de cioturi și buturugi care vor rămâne acolo să putrezească și să îngrășe pământul, iar tulpinile de puieți nu sînt mai robuste decît ale unui ghiocel, din picioare deci puieți asta de brad, pin, molid sau ce-o fi, ar trece neobservat, atît e de plătind și neînsemnat printre plantele și buruienile din jur.

Îngenunchez și dau pământul la o parte, observ că e mai mic chiar decît un ghiocel, îi simt mîngîierea ca o lamă pe buricul degetului și nu-mi vine a crede că are totuși doi ani.

Am uitat mirosul pămîntului, dar în nări nu simt decît usturimea fumului, pe dealurile învecinate localnicilor au strîns frunzele moarte, le-au dat foc, iar însoțitorii mei nu-și ascund îngrijorarea: n-ar fi înția oară că un vînt izbucnit pe neașteptate aprinde pădurea.

Pămîntul e uscat, prin părțile Maramureșului aproape că n-a fost iarnă; cum va reuși să reziste atîtor pericole puieții de pom aproape uscați?

Crește greu pădurea! Cine sînt pădurarii?

Directorul Inspectoratului silvic Maramureș, Dumitru Lupșe, își amintește:

— De ce vorbiți voi acum așa, că paturile nu sînt bune, hai? Mai țineți minte cînd alergam după voi să vă adun în cabane, iar voi nu și nu, că nu vă trebuie, și dormeați dîrdiind sub cojoace, afară lîngă țapine?

Drujbării o dau pe glumă.

— Apăi, tovarășe director, da' ce nivel politic aveam pe atunci?

Au ris cu toții.

Directorul are ochi albaștri și afirmă că meseria îl face om de omenie.

Pătrățelele carnetului de reporter au culoarea ochilor lui; tac, mă întreb de ce crede el că e așa cum spune.

La 43 de ani, Dumitru Lupșe are 30 de ani vechime în muncă, din care 20 în funcția de astăzi, tatăl lui a fost tăietor de lemne, el însuși a răscolit la țapina pădurile județului, în opinci și gubă de lînă, la 16 ani tovarășii de pădure s-au gîndit la el ca să-i reprezinte în sindicatul muncitorilor forestieri, era deci prin '46, abia un an mai tîrziu va purta primele haine orășenești, niște pantaloni peticiși vechi și ghetă de împrumut. La 23 de ani i se încredințează conducerea Întreprinderii forestiere regionale.

Silvicultura regiunii de atunci era atinsă de molii în administrație și de boli mult mai grave în teren. Cele cîteva păduri de lîngă drumurile de comunicație erau devastate, pantele se surpau, plecau luate

de ape și înapoi nimeni nu le mai putea aduce. În alte locuri, mai îndepărtate, foarte multe însă, pădurile mureau în picioare, putrezeau, iar într-o economie modernă, mai ales într-una care lucrează pentru sine, copacii n-ar trebui să moară niciodată. Și, în general, pădurile arătau ca o mină din care toată lumea ia fără să-i pese ce va fi mai tîrziu. Partidul l-a numit acolo nu ca să satisfacă o structură socială optimă, ci pentru ca să întreprindă ceva; or, singur sau numai cu devotament ar fi fost imposibil, trebuia luat totul de la capăt, organizat pe baze științifice, oferită o perspectivă...

Media de vîrstă a cadrelor de conducere a scăzut sub 30, au crescut în schimb cu peste o mie de kilometri drumurile forestiere, nu a rămas sector de arboret, oricît de îndepărtat, care să nu fi fost zonat și inclus în perimetrele de exploatare, s-au împăturit anual peste patru mii de hectare, s-a plantat pom cu pom în rariști, cheltuielile s-au micșorat cu cîteva mii pe hectar, beneficii de zeci de milioane, județ frunțat pe țară pînă astăzi...

Pădurea nu e o piesă de strung, deși cu asta nu s-a spus mare lucru. Ea crește într-o sută de ani. De aceea are nevoie de dragostea și omenia celor care o îngrijesc. Dar atunci cînd mai vrei și să crească într-un anume fel, și să obții de la ea mai mult decît îi este înzestrarea de la natură, atunci în plus e nevoie de disciplină, și nu de oricare disciplină, ci de una înțeleasă și însușită în consecință. Asta a încercat să explice oamenilor, nu prin vorbe, pădurarii nu vorbesc mult, ci prin fapte și exemplu personal. Un exemplu personal este generator de atmosferă, un director de uzină conduce oameni adunați într-un perimetru restrîns, modelele de disciplină nu diferă cu mult de la un loc la altul; cînd răspunzi însă de oameni risipiți pe sute de mii de hectare, mijloacele obișnuite de autoritate nu mai sînt eficiente. Fiecare gest sau cuvînt este un precedent și orice notă distonantă e amplificată de depărtări cu consecințe greu depistabile. Disciplina, Dumitru Lupșe o înțelege ca o asumare conștientă și competentă de responsabilități. Sîntem niște roțițe mai mari sau mai mici ale aceluiași mecanism, importanța lor diferă, dar absolut toate sînt necesare. Conștiința acestei utilități vrea s-o formeze la oamenii din sectorul său de activitate, de la portar, pînă la director.

Pînă la director, fiindcă Dumitru Lupșe se consideră un simplu membru de partid, un activist cu răspunderi temporare administrative.

Nicolae CRISTACHE

omul nu era trecut în inventarul ștrandului

Am întîlnit și bucureșteni fericiți în week end.

Am văzut un restaurant de o curățenie impecabilă și un ospătar jîgnit cînd i-am spus: «Pe tăblița colorată de la intrare scrie: «Vreți să rămîneți cu o amintire? Serviciu delicios din noastre frigărui». Aveți frigărui?» «Firește că da. Doriți?»

Am văzut alei bine îngrijite, în pădurice, iar la ștrand un post de prim-ajutor elegant ca o cameră de la «Intercontinental», cu un personal medical atît de atent încît ar fi un adevărat noroc să capeți insolitație sau să te îneci, ca să te bucuri de ultimele îngrijiri aici, într-o ambianță atît de plăcută, înainte de a-ți da duhul.

Am văzut un camping cochet... În fine, pe scurt, toate par să meargă bine la ștrandul, restaurantul, campingul, păduricea și lacul Cernica.

Așadar, am întîlnit și bucureșteni fericiți. Singurul nefericit a fost subsemnatul. Căci

pe o bancă în ștrand, salvatorul Tudor Nica mi-a povestit o istorie care se întîmplase cu o zi înainte, la 9 iunie.

— Era pe la orele două. Nu eram de serviciu și mă plimbam de unul singur. Pe lac, nici țipenie. Fiind prea devreme, nu venise puhoiul de la București; de altfel și vremea era destul de răcoroasă. Și iată că cineva sare gardul ștrandului și merge împleticindu-se spre mal. Era cîrîț. Am aflat mai tîrziu că făcuse un pariu pe zece sticle de bere că va trece lacul înot. Zis și făcut. Trecînd cu mult de geamandură, cetățeanul începe să dea din mîini și din picioare, părea că se îneacă. Eu sînt salvator de meserie și totuși nu mă simt în largul meu în mijlocul lacului, darămite un om beat: cîteodată apar curenți reci la un metru adîncime, care-ți taie răsuferea; mai există și vegetație care se prinde de picioare — pe scurt, pericol mare. Alerg într-un suflut la debarcader ca să iau o barcă, dar visele

erau închise. «Nea Florică — îi spun eu șefului debarcaderului — dă-mi visele că se îneacă omul». «Nu-ți dau nici o vislă. A trecut de geamandură? Nu mai răspundem noi de el, nu mai e în ștrand». Văzînd că nu mă înțeleg cu nea Florică, dau să iau o bicicletă de apă, dar nu pot s-o cîntesc din loc: era prinsă cu lacătul. Nea Florică, și el de neclintit. Mai dihai decît cu lacătul. Fără ambarcație nu mă puteam duce să-l salvez pe necunoscut, căci se afla prea departe. Murea de trei ori pînă ajungeam eu acolo. V-am spus că eram liber în ziua aceea. Vroiam să-l salvez doar așa.

pentru conștiința mea, dar nu puteam face nimic».

— Și ce s-a mai întîmplat?

— Pînă la urmă s-a descurcat singur și a ajuns la mal. Era un tip solid, dar beat mort. A văzut moartea cu ochii! În fine, a avut noroc. La mal și-o fi băut pariu cu prietenii și s-o fi dus acasă — a încheiat Tudor Nica.

...Și așa s-a făcut că deși văzusem atîtea lucruri bune la Cernica, m-am întors trist acasă. Mă necăjise nea Florică.

Lionel NIȚESCU

marile dureri au în ele sîmburele consolării

«Consumul de băuturi alcoolice, cafea, jocuri de noroc, fumatul în incinta sanatoriului, refuzul medicației, precum și plecările neavizate, atrag după sine EXTERNAREA, iar în cazurile grave, anunțarea locului de muncă». (Din Regulamentul de funcționare al Sanatoriului climateric de nevroze Predeal.) În aceeași situație te vei afla și dacă aduci în sanatoriu arme de foc sau albe, reviste sau fotografii pornografice sau dacă vei avea proasta inspirație de a face schimb de obiecte cu cineva. Nici dacă vei organiza o tombolă, nu-ți va fi prea ușor.

Bun, cu externarea ne-am lămurit. Să vedem cînd și cum se face internarea. Nevroza este o boală și dacă este boală la primul semn trebuie să te prezinți doctorului. Dar acest prim semn sînt trei, de fapt: cefalee, astenie, insomnie. Trepidul clasic al nevrozei. Mai pe românește spus vine o zi cînd... Capul te doare din te miri ce; ești buimac și parcă ți-e tot timpul somn; încerci o stare de neliniște; n-ai stare — te ridică, gesticulezi larg, îți freci mîinile: cînd e prea bine, cînd e prea rău; te sperii la o ușă trîntită și îți sare repede țandăra. Înima îți bate repede, stomacul îți palpită și în nopțile insomniilor tale te trezești și cu tanato-fobie. Dacă nu știi ce înseamnă asta, afli: teama de moarte. Și chiar dacă ai leafă foarte mare (ba mai lucrează și soția) te cuprinde teama față de viitor, față de situația materială a ta și a copiilor tăi. Ei bine (halal bine!), atunci cînd toate acestea îți populează viața, te prezinți medicului psihiatru și cu puțină sau multă șansă primești un bilet de internare. Sanatoriul climateric de nevroze Predeal. Ajungi acolo dimineața. Lei mașina 25, la nevoie singurul taxi din oraș, și te prezinți directorului Bărcănescu. Un tip de o severitate exemplară. De altfel, regulamentul din care am citat îți aparține. Îi spui tot, că așa e bine și frumos, și apoi ocupi un loc într-o cameră pe cîste. Spre deosebire de alte spitale, paturile nu sînt de fier, ci de lemn. Saltele comode, de latex. Perdele, draperii, covor persan, tablouri cu imagini plăcute, distractive. La scurt timp începe tratamentul. Să ne oprim încă un pic. În liniile cele mai mari cu puțință se poate afirma că bărbații fac nevroze de suprasolicitare, iar femeile nevroze afective. Explicabil, desigur. Bărbații sînt dîrji, ambițioși, vor să facă totul pentru afirmare. Inginerul N.I. din București îmi spunea: «Am fost trimis în R.F.G. pentru doi ani într-un fel de schimb de experiență. Nu cunoșteam limba și nici obiceiurile. Culmea, ritmul lor egal și bun de muncă mă scotea din sîrite. Am vrut să le dovedesc că în ceea ce privește betonul nu le sîntem inferiori. Munceam ziua 10—12 ore, iar seara și nopțile, sîmbetele și duminicile învățam limba. La un moment dat...» Da, a apărut trepidul clasic.

Fumatul atrage după sine externarea pacienților. A medicilor nu, cum e și normal (dr. Ovidiu Urdea).

În ceea ce privește femeile, rețin cele spuse de Ana Maria Boariu, documentaristă la editura «Dacia» din Cluj: «Dacă o femeie ajunge aici, înseamnă că un bărbat a greșit pe undeva». «Aici, la noi — spune doctorul Bărcănescu — se dovedește că în dragoste femeile dau mai mult și se consumă mai mult. Sexul slab face nevroză tocmai pentru că e slab».

Margareta Căzîlă, muncitoare la fabrica «8 Mai» din Mediaș, este despărțită de soț și are doi copii: unul de 25 de ani, altul de 19. «Fetița a intrat la serviciu și va urma șerulul. Băiatul are deja o piene în mînă; este strungar în fier... Prietena de casă ne-a stricat casa. Am luptat totuși ca s-o mențin, am reușit, dar am și obosit».

În titlu afirm, citînd un medic celebru, că marile dureri au în ele sîmburele consolării. Normal, asta înseamnă ceva autentic, plin de forță și consolarea vine tocmai din faptul că trebuie să iei totul de la început. Dar durerile mici, sau hai să le spunem necazurile mici? Economista principală Elena Marinescu, din București, afirmă că fostul ei soț s-a purtat lamentabil, că divorțul e mai rău decît o moarte.

S-a îmbolnăvit deci.

Un necaz mic a avut (și are) Violeta Negriță, ingineră la C.A.P.-Dudești. E de meserie horticultoare, dar la Horticola «1 Mai» din București nimeni n-a vrut s-o angajeze pe... neve (Negriță Violeta — n.a.) «Florile sînt ceva sentimental, visător. A lucra în horticultură înseamnă a trăi în natură. Dacă ai avut flori, n-ai fi avut nevroză. Nu, decepții sentimentale propriu-zise n-am avut: în agricultură nu există așa ceva». Aici, pacienta contrazice puțin mai mult pe doctorul Ovidiu Urdea care mă asigură că și țărani au dreptul la nevroză. Și la țară există suprasolicitare, încordare, viață afectivă.

«Și cine are drepturi mari de tot la nevroză?» — îl întreb. Există ziariștii, telefonistele, dactilografele, gestionarii. O situație care duce uneori la nevroză este cea generată de promovările spectaculoase și nu întotdeauna bine gîndite. Omul ajunge într-un mediu nou, are putere și autoritate, dar paralel (și obositor) lucrează și se educă. Ar fi bine — sugerează doctorul Ovidiu Urdea — să fim și noi consultați înaintea numirii acestora. În ultimul timp, continuă, ne-au venit tipi care deși ingineri, profesori ș.a. nu au bacalaureatul Ciciul fiind inversat, nu toți rezistă, se îmbolnăvesc și pentru o lună, o lună jumătate, ne devin pacienți.

Cam atît durează tratamentul la Predeal. Un tratament de un fel special. Pentru că, spune directorul, nevroza se vindecă la verticală, nu la orizontală. Adică: te scoli la oră fixă, iei o masă bună și te plimbi cîteva

despre rușine

Gimnastică multă și totul se aranjează.

ore. În grup organizat sau singur. Sanatoriul e dispus într-un loc care te dispune. Unul dintre cele mai frumoase locuri din țară. Păduri, ape curgătoare și limpezi, floricele, greieri, tot ceea ce a scăpat de mina industrială a omului. Faci învioreare de dimineață în costum de sport, nu în halat și papuci «care se deteriorează și favorizează accidente». Faci ergoterapie: pui o floare, plivești un strat, două, croiești o alee. Există o bibliotecă cu 10 000 de volume din care lipsesc, de pildă, Kafka și Dostoievski. Sînt sumbri, or, ai nevoie de gânduri limpezi, frumoase, optimiste. Și-apoi nici n-ai pricepe prea bine, pentru că iei și medicamente. De două ori pe săptămîină rulează, pe bază de contract cu Direcția județeană cinematografică, filme optimiste și muzicale. Într-un cuvînt nu zaci, nu te moleșești. Ai desigur timp să reflectezi, să-ți reconsideri situația, să-ți dai seama că ai exagerat. Te întorci la locul de muncă puternic și sănătos — nevroza se vindecă aici la Predeal.

Atît directorul cît și Ovidiu Urdea recomandă cîteva lucruri esențiale pentru prevenirea nevrozelor: rezolvarea problemei locuințelor; eliminarea ședințelor lungi și obositoare; condiții adecvate pentru desfășurarea muncii. «Nu munca mai multă duce la nevroză, ci condițiile în care ea se desfășoară». Ambii condamni fără drept de apel poluarea fonică. Îmi mai spun că petrecerea timpului liber la televizor sau la circiumă este iar ceva nociv. «Nevroza este boala epocii industrializării și, paradoxal, industrializarea completă — automatizarea și mecanizarea — îi vor tăia aripile».

Anual se vindecă aici, sau pleacă ameliorați, 1 500 de oameni. Din această cauză, el, sanatoriul, este elogiat de personalități medicale din S.U.A., Austria, Iugoslavia, Mon-

golia. Din aceasta cauză el este solicitat foarte mult. Aici însă, cînsit discutînd și scriînd, sînt situații care te nevrozează. Fiecare județ are un număr de locuri anual, mai puțin cele fără medici psihiatri. Deci, după ce că n-ai medic psihiatru, n-ai nici locuri la Predeal. N-are cine să te recomande. Altceva: poți ajunge aici avînd recomandarea Ministerului Sănătății. Dar pe acolo se mai umblă cu pile și cei din Predeal se trezesc cu tipi sănătoși și în putere pe care n-au cum să-i refuze. Unii pacienți vin aici de 4—5 ori, iar alții deloc. Nu sînt locuri.

Medicii Bărcănescu și Urdea, a căror competență și bunătate sînt des elogiute, încearcă și reușesc să obiectiveze psihicul. Bine ar fi ca și Ministerul Sănătății să le urmeze exemplul. Deși reținut, directorul Bărcănescu îmi spunea că de mult timp se gîndește să scrie un articol despre valută. Prin valută înțelege transfer de influență, abuz de putere sau pur și simplu exploatarea unor fermece naturale pentru obținerea unui loc aici. «Valuta forte și frumoasă a fetelor tinere și drăguțe».

Pentru încheiere să citez cîteva din cuvintele funcționarei I.N.: «Aici vin oameni sensibilizați. Eu am făcut un cancer uterin la o vîrstă cînd mai erau și altele de făcut. Apoi, nevroză. Aici am întîlnit oameni buni, pricepuți, avînd un menajament aparte. Doctorii aceștia au pur și simplu efect asupra noastră. Disciplina e plăcută, blîndă, delicată, în ajutorul nostru. Mă simt vindecată».

Nevroza, o realitate, este învinsă de aerul tare al Predealului, de oamenii tari pe care i-am numit, de condițiile excelente de tratament și de trai.

Eugen SECELEANU

Am ajuns totuși la destinație, cu rîndurile rîrite, dar victorioși și, părăsind autobuzul prin ieșirea de siguranță, am descins în lumea vegetală a tranzistoarelor. Eu fără cămașă și cu pantalonii scurtați la la pecheur, iar Aglaia, nevastă-mea, gata preparată pentru plajă, desculță și în furou. Am avut însă și de data aceasta noroc, deoarece în autobuz trocul vestimentar a fost general. Am făcut schimb pe loc cu o domnișoară care se pomenise îmbrăcată cu o scurtă din piele de drac în schimbul căreia i-am dăruit o minijupă prinsă în plasa mea cu mîncare. Aglaia și-a găsit și ea sandalele pe umărul unui ostaș, care s-a bucurat nespun aflîndu-și la nevastă-mea centura, capela și ordinul de permisie.

Mai greu cu odihna. Locuri la mese, în bărci, pe iarbă, o utopie. Cîteva afișe redactate în termeni drastici ne-au rețezat și ultima speranță: «Urcatul și cîntatul în copaci, strict interzise!»

Am avut totuși noroc, deoarece am prins o legătură bună (inspector la I.C.A.B.) care m-a dus peste rînd pînă la marginea lacului unde nevastă-mea a împins o filodormă grasă, așa că ne-am văzut instalați pe iarbă într-un loc liniștit (în dreapta, o clasă de surdomuți și în stînga, o instalație sanitară în revizie).

Ce frumos! Soare, apă, aer proaspăt! M-a cuprins neastîmpărul așa că m-am dus să fac puțină coadă la suc și bere.

Pe la ora 13 (la televizor «Albumul duminical») a început vîntul.

La ora 13,50 («Aventurile lui Mighty Mouse») au sosit furnicile. Furnicile prezintă complimentarul senin al ploii. Cînd nu e una e alta și compensația e perfectă.

Pe la 18 și ceva (a început «Tunelul timpului») s-au înfățișat bondarii, guzganii și paznicii cu amenzile. Am plătit 20 de lei pentru iarba strivită și 100 lei paznicului care mi-a redus amenda legală de la 200 la un pol.

În sfîrșit a sosit și ora tristă a despărțirii de natură. Ne-am șters pe furiș o lacrimă și am plecat cu toții, 9 000 la număr, spre același unic autobuz. Mi-am reîntîlnit nevasta în București și portofelul la secția de miliție a sectorului. Și totuși noaptea am dormit senin ca un prunc scîldat și am visat că-mi fac luna de miere pe cheltuiala TAPL-ului și că particip la parada modei organizată de IRTA.

P.S. Spre marea mea surprindere am aflat că în aceeași zi locurile de agrement de la Mogoșoaia, Buftea, Căldărușani, Buda, Puscnicul au zăcut pustii, iar chelnerii de la hanurile Prepeleac, Calul bălan, Sinești, «Doi cocoși» au avut cu adevărat o zi de sfințită odihnă duminicală.

Liviu TIMBUS

cu orice preț

toată lumea la snagov!

Duminică spre ora 9 — cînd lumea pașnică stă la televizor și-i trimite bezele maimuței din Daktari — eu îmi făceam cura de sudație în autobuzul de Snagov. La sud-vest, spatele unei cucoane parfumate cu săpun «Cămila», în dreapta, trusa completă a unui frizer de ciini, spre nivelul ficatului, patru coate limitrofe, iar în flancul din stînga, strănuturile unui îndrăgostit de usturoi (Allium sativum).

La picioare, cald și bine prin solitudinea unui dog alsacian ce-mi studia pantofii cu zimbetul bănuitor al administratorilor de bloc.

Pe la kilometrul 10, necunoscuta din spate leșină cochete după moda strămoșelor în corsete și crinolone așa că, beneficiînd de spațiu excedentar, m-am retras cu 30 centimetri între treștiile și cîrligele unui pescar amator. S-a mai făcut ceva loc aproape de Otopeni, unde au căzut la datorie un ex-campion de lupte clasice, patru vegetarieni intoxicați cu miros de carne fiartă și cinci pasageri aflați pe scară și învinși prin abandon. Ni s-au adus în grabă rezerve de oxigen și cărți de rugăciune așa că ne-am continuat îndrîjiți drumul.

Un sentiment și o noțiune par tot mai estompate în comunicarea dintre oameni, începînd chiar cu intemele raporturi dintre părinți și copii: rușinea. Nici n-a apucat bine să facă ochi, și copilul, încă de vîrsta grădiniței, își permite gesturi și derogări de la îndatoririle sale care te împietresc de-a dreptul prin inoportunitatea lor. Celebrul personaj caragialesc, Ionel cel prea răsfațat de madam Popescu, e departe de a fi rămas numai în paginile bogatei literaturi pe această temă. Cîți de-alde Ionel nu întîlnim astăzi prin familii altfel demne de tot respectul! De ce mă refer înainte de toate la «nevinovații copilași» cu «nevinovatele lor isprăvi»? Tocmai pentru că pe această treaptă a formării morale se săvîrșesc greșeli capitale, care pot costa pe viață familia și societatea. Copilul care, făcînd o mare năzbîtie sau săvîrșind un gest necuviincios, nu va roși măcar în fața celui chemat să-i judece conduita, fii siguri că tot mai mult, cu vremea, se va deprinde cu ideea că totul îi este permis. Supralicitez poate, dar din punctul meu de vedere sentimentul rușinii e un indiciu al responsabilității morale.

Noțiunea de rușine e atît de cuprinzătoare în accepțiile în care cuvîntul, singur sau asociat în locuțiuni verbale, este folosit de poporul nostru, încît nu poate să nu ne dea de gîndit absența tot mai evidentă din relațiile noastre a acestui sentiment propriu omului. Confundarea lipsei de rușine cu abandonarea timidității bolnăvicioase reprezintă o gravă eroare a celor care-și închipuie că eliberîndu-se de orice muștrare de conștiință dau dovadă de o anumită superioritate.

Elevul sau studentul care îndrăznește să apară în fața bătrînului profesor cu materia neînvățată, fără să dea nici un semn de jenă, să aibă chiar neobrăzarea de a pretinde și o notă de trecere, se găsește într-o gravă culpă morală, dezvăluînd condamnable deficiențe de caracter. Preocupăți prea mult de definirea abstractă a unor categorii și norme morale, avem prea puțin în vedere latura lor afectivă, manifestarea lor vie.

Faptul că întîlnim destui indivizi — și aici nu-i vorba numai de lucrători necinstiți din comerț — gata să te prostească în față, cum se spune, că ne este dat să vedem tinere cu o ținută și o purtare deșuchate, ca să nu zicem mai mult, că subalternul linguiștor nu ezită să te încondeieze la șef mișcînd sfruntat, constituie doar cîteva din multele dovezi că sentimentul rușinii diminuîndu-și puterea de înfrîurare, poate aduce serioase prejudicii morale colectivității ca și cetățeanului. Se întîmplă aceasta din pricină că înainte de a corija purtările publice ar trebui să ne îngrijim mai mult de cele private, să nu punem atît de multe încălcări ale conduitei pe seama temperamentului sau a așa-zisului fel de a fi.

Sentimentul rușinii, bine cultivat și la timp, acționează ca un adevărat autocontrol, ca un fel de feedback moral asupra conștiinței. Cine a fost deprins să se rușineze pentru o aparent neînsemnată incorectitudine va ști să manifeste toată răspunderea față de lucrurile mari, care pot afecta întreaga colectivitate. Gîndul că n-ai putea da ochii cu un om care să te știe capabil să săvîrșești un anumit act negativ e constructiv, mobilizator.

Un mai pronunțat sentiment al rușinii înseamnă după părerea mea mai multă onoare, mai multă stimă în relațiile dintre noi, oricare ar fi natura acestora. Comunismului, ca om căruia nimic nu trebuie să-i rămînă străin, nici acest nobil sentiment nu-i poate lipsi din armura sa morală.

Nicolae STOIAN

În — teoretic — frumoasa lună mai, trei pictori și un sculptor au demonstrat că la Iași arta plastică nu se face doar sub semnul profesionalismului matur, ci sub cel — superior — al rafinamentului și discreției. De la această treaptă — și numai de la aceasta — în sus îmi pot îngădui să încep a face și observații speciale.

Fiecare din pinzele lui *Ion Petrovici* are cite o metaforă a ei; însă aproape toate demonstrează credința într-unul și același Dumnezeu: Omul. Sau, mai precis, colectivitatea umană. Vezi orizonturi clare — fie albastre, fie verzi, fie gri; vezi dreptunghiuri de culori incântător nuanțate și deodată — fie în mijloc, fie în stînga jos ori în dreapta sus — descoperi miezul lucrurilor și al lumii, miezul culorii și al picturii: omul ori ghemul de oameni. Mai exact, o femeie ori un grup de femei. Într-un fel, Ion Petrovici practică sociologia folosind un binecuvîntat amestec de culori, sensibilitate, lirism și credință în atotputernicia spîței omenești.

Dan Hatmanu apelează fătîș, chiar prea fătîș, la filozofie, ca să-i dea picturii sale o dimensiune în plus. Tehnica-i cam asta: un fond de culoare — absolut măiestru, absolut frumos, absolut «pictură» — pe care începe să caligrafieze, să deseneze idei, noțiuni, traduse-n capete urite de oameni, în pătrate, în triunghiuri, în săgeți, în puncte. Dar limbajul nu-i nici de geometrie plană, nici de circulație rutieră, nici morse, ci filozofic. De ce s-or fi amăgind oameni stăpîni necontestăți ai unui domeniu, pictura în speță, cu farmece din alt domeniu, filozofia în speță? Întrebarea o pun la modul general, pentru că pe Dan Hatmanu îl salvează talentul dar și ironia cu care și-a intitulat tablourile; pe alții însă obsesia noutății cu orice preț, obsesia ineditului sofisticat și șocant, îi îndepărtează de pictură. Repet, nu numai speranța, ci și convingerea mea e că «Valul noului» — nou în accepțiune de modă — care poate bilbii stabilitatea minții, personalității și talentu-

DAN HATMANU:
IDEEA UNEI EXISTENȚE

misiunea ieșeană «apollo»

FRANCISC BARTOK:
PĂSĂRILE

DAN COVATARU:
MUZICA

lui, e un moto ironic pentru ciclul pinzelor lui Dan Hatmanu din această expoziție.

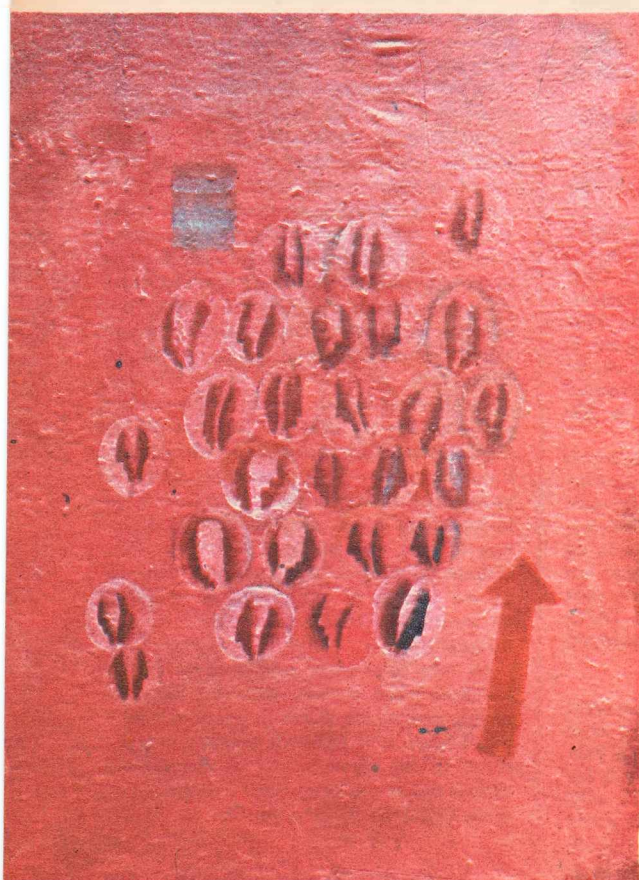
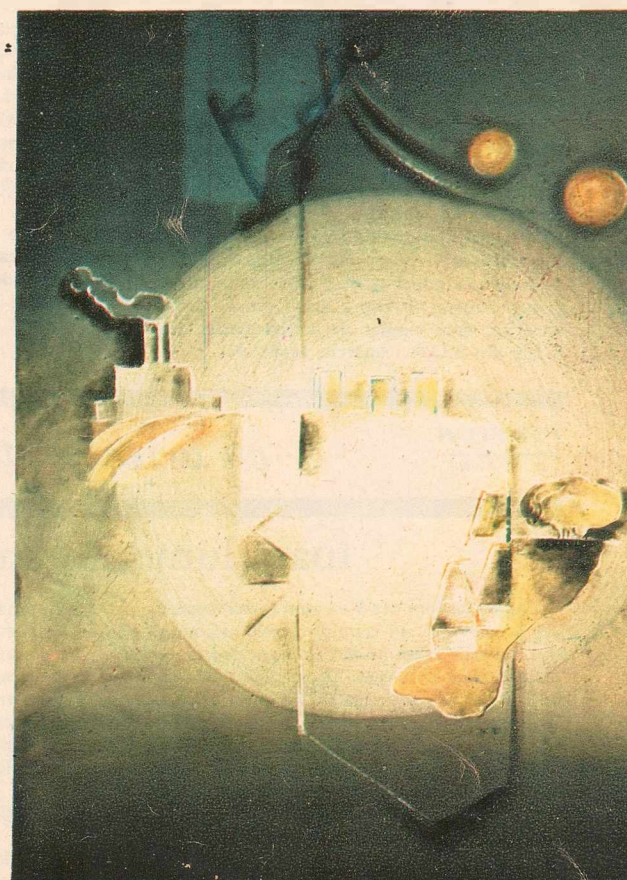
Sub acest raport, *Francisc Bartok* rămîne un pictor onest față de pictura pictură. Nu-l interesează că azi bîntuie tentația științelor și artelor de graniță, care au darul să șocheze. El pur și simplu își amestecă vopselele și le așterne pe pînză. Le amestecă bine și le așterne frumos. Și-n afară de aceasta, mi-au mai spus ceva tablourile lui: că le-a făcut cu patimă, cu beția talentului, nepreocupat de posibilitatea «cirligelor» care ar putea să i le facă epatante. Îi stimeze pe artiștii care, atunci cînd lucrează, uită de beneficiar. Iar pe Bartok îl bănuiesc că, atunci cînd rămîne singur cu pinzele și culorile sale, pur și simplu se aruncă în pictură.

Dan Covataru, sculptorul, la început m-a iritat. Pentru că, la început, mi-au ieșit în cale «Cadențele» și pentru că, cu unul, nu cred că sculptura în lemn e un joc cu bile și manele, cu roțițe și sfori. Apoi, înaintea «Meditației» și a «Veghe», l-am reconsiderat spontan, spunînd, firește în sinea mea, de două ori da. Iar la sfîrșit am căzut în extrema cealaltă, zăbovind mult și cu căldură, vizavi de acel diapazon uriaș dăltuit în lemn, diapazon surprins în vibrație și pe care Dan Covataru l-a vrut o intruchipare a muzicii. Merită și pretinde lemnul românesc să fie cîntat așa. Dacă ar sta în puterea mea, aș găsi o palmă de loc la Iași, pe lîngă piatra casei lui Dosoftei, și aș implînta acolo acest cu adevărat frumos trunchi de cîntec de-al nostru. Pentru că, de fapt, așa-i marele merit al sculpturii lui Dan Covataru: deșteaptă românul din noi.

Dar, dincolo de gîndurile mele, la urma-urmei subiective, într-o anume privință am constatat un consens al tuturor celor cu care am vorbit în spațiul galeriilor «Apollo»: artiștii plastici ieșeni au oferit bucureștenilor un spectacol de țînută.

Nelu IONESCU

ION PETROVICI:
OCHIUL DIMINEȚII

MARGARETA

Născută în București la 9 iulie 1943. Debutează la vârsta de 15 ani. Pregătire profesională: 5 ani de pian; 9 ani de balet; absolventă a cursurilor de perfecționare de pe lângă C.S.C.A.

Palmares

- 400 de spectacole cu «Opera de trei palate» la Teatrul «Lucia Sturdza-Bulandra».
- 5 filme: Tunelul, O față fermecătoare, Împușcături pe portativ, Veronica, Veronica se întoarce.
- Turnee în 24 de țări ale lumii.
- Peste o sută de melodii înregistrate pe discuri «Electrecord», plus un disc editat de casa «R.C.A. Victor» în limba japoneză.
- Compoziții: A nimănu, Ce bine ar fi, Timpul, Alergători de cursă lungă etc.
- Premii: 3 premii de interpretare la Festivalul național de muzică ușoară de la Mamaia; mențiune la Festivalul internațional «Cerbul de aur» — Brașov; premiul III

la Festivalul internațional de la Sopot — Polonia; Discul de aur al «Electrecord»-ului; premiul M.I.D.E.M. la Cannes — Franța; premiul «Sonny» la Festivalul internațional de la Tokyo — Japonia; premiul internațional al presei la Festivalul cîntecului din Malta.

Margareta Pislaru împlinește în această vară 15 ani de activitate neîntreruptă în domeniul muzicii ușoare. «Secretul» acestei continuități de durată constă, fără îndoială, în calitățile native ale artistei — talent, voce, temperament — dar mai ales se datorează muncii, pasiunii și seriozității cu care își privește meseria. Remarcăm la Margareta Pislaru o dorință permanentă de înnoire, semn sigur al unei conștiințe de autentic artist. Lucidă cu mijloacele sale de expresie, Margareta Pislaru a evoluat, mai ales în ultimii ani, spre o mai mare sobrietate în interpretare și jocul scenic.

George STANCA

concerte

- Să lăudăm inițiativa Direcției muzicale a radioteleviziunii de a închina ultimele concerte ale acestei stagiuni tineretului. Am ascultat, spre exemplu, trei eminenți absolvenți ai Liceului de muzică «George Enescu», interpretând pagini de Benedetto Marcello, Paul Constantinescu, Hacıaturian. E vorba de trei tineri muzicieni — oboistul Grigore Cegan, pianista Luiza Steriade, violonista Anda Petrovici — care și-au început cariera artistică sub bune auspicii.
- Sensibilitate și inteligență artistică a dovedit tinăra pianista Victoria Petri în recitalul din sonatele lui Beethoven, susținut recent la Sala mică a Palatului.

casete muzicale

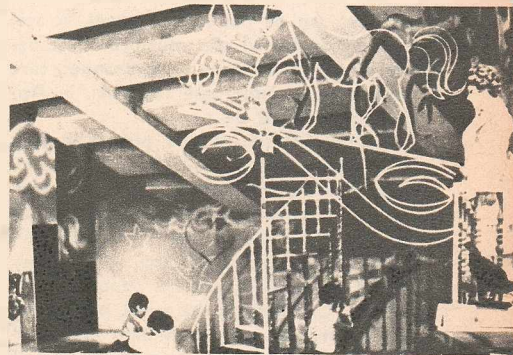
JIMI HENDRIX (I) cîntăreț american de culoare (n. ? — m. 1970).

Din discografia lui amintim: Apariții oficiale (1967—1970) 1. *Are You Experienced* (Casa de discuri Track), 1967. Primul album al grupului original Experience (Jimi Hendrix — voce, chitară, Noel Redding — bas, Mitch Mitchell — baterie) care a fost, cum de altfel este încă, o «bombă». Un disc capodoperă, cu Hendrix proaspăt și entuziast. Melodii principale: «*Foxy Lady*», «*Manic Depression*», «*Red House*», «*Stone From The Sun*», plus cea care dă titlul albumului. 2. *Axis-Bold As Love* (Track), 1967. Hendrix este prezent aici mai mult în chip de cîntăreț și compozitor, decît chitarist. Selecțiuni: «*Spanish Castle Magic*», «*Little Wing*», «*I Six Were Nine*» (melodie folosită în filmul «*Easy Rider*»), «*Castles Made Of Sand*», «*One Rainy Wish*». 3. *Smash hits* (Track), 1968. Un album care conține fețele A și B ale primelor patru single-uri de succes, precum și patru melodii din «*Are You Experienced*». Selecțiuni: «*Purple Haze*», «*The Wind Cries Mary*», «*Hey Joe*» și «*Stone Free*». 4. *Electric Ladyland* (Track), 1968. Fără îndoială, primul prilej care i s-a oferit lui Hendrix de a folosi toate resursele existen-

te într-un studio de înregistrare. *Electric Ladyland* este numele studioului, iar «capul sonor» al acestui album dublu, Eddie Kramer, colaboratorul constant al lui Hendrix, este unul dintre cei mai buni ingineri de sunet. Toate cele 15 titluri ar trebui citate, dar acordați cea mai mare atenție celor două versiuni ale melodiei «*Voodoo Chile*». 5. *Band of Gypsies* (Track), 1970. Primul album oficial «live» al lui Hendrix, imprimat la Fillmore East în noaptea anului nou 1969/1970 și apărut pentru a îndeplini o obligație contractuală. La baterie și părți vocale — Buddy Miles, iar la bas — Billy Cox. 6. *Woodstock 1* (Atlantic), 1970. O bucată scurtă din «*Voodoo Chile*», o teribilă parte din «*Star Spangled Banner*», «*Purple Haze*» — plină de mișcare și un încântător sfîrșit instrumental. În total, 12 minute și 45 de secunde, existente pe fața a 6-a a albumului, obligatoriu de ascultat de către toți cei care iubesc muzica lui Hendrix. 7. *Jimi Hendrix Experience Otis Redding At Monterey* (Reprise), 1970. Perechea istorică a celor mai buni doi muzicieni de culoare ai aceluia timp. Imprimat în 1967 la festivalul de la Monterey, care a însemnat primul mare succes al lui Hendrix în țara sa de baștină, discul conține câteva momente «de joc» în «*Like a Rolling Stone*», «*Rock Me Baby*», «*Can You See Me*» și «*Wild Thing*». Pe partea cealaltă «un set» excelent — Otis Redding cu Stax House Band. (Asupra discografiei lui Jimi Hendrix vom mai reveni)

Florian PITTIȘ

De cînd așteptăm să văd bătrînul teatru de pe cheiul Dimboviței, încînerit? Părea uneori lipsit de vlagă, făcînd în zadar efortul de a redeveni El, cu faima lui știută, cu aureola lui. Mă miram cum rămîneau încă fideli cîțiva spectatori. Creau spectacole, aceleași și aceleași nume de regizori, coregrafi, încît nu era cu putință de a se spera la vreo reîmprospătare. Stagiunea aceasta însă cred că a însemnat un pas hotărît spre înnoire. Întii: «Spune, inimioară, spune». Săptămîna trecută: «La calul bălan» de Ralph Benatzky. Cîtă pasiune a pus regizorul A.I. Arbore să dărîme schemele fixe ale mișcării scenice care prinseră rădăcini. Cîtă fantezie să facă din această operetă un spectacol cu mult spirit, cu vervă. Să nu mai vorbim de fantezia Mihaelei Atanasiu care a reușit ca dansul să fie prezent, să aibă stil, coregrafia să nu mai apară ca un adaos, o umplutură. Apoi

actorii de talent au fost lăsați să-și arate măiestria, să fie spontani, plini de viață, să evite scenele dulcege, false, să dea ritm desfășurării. La Operetă de-abia acum este primăvară!

● «Asien»-ul, «Otkwi», «Abangul» sînt poeme ale dansului african. Nigerienii fac un cult din ele, fiecare povestește altceva. Mai întîi despre semeția fetei mîndre de tinerețea, de strălucirea minții și a trupului. Apoi, povețe pentru cea care face pasul hotărît spre viață. În cele din urmă luăm cunoștință de munca de zi cu zi a femeii, de grijile ei, de freamătul gîndurilor ei. Răsunau shantu, sarewa, goge, duma... Tamamuri de deltă nigeriană, de nesfîrșite sa-

vane: plecăciunea palmierilor în fața oceanului... 46 de tineri dansatori și cîntăreți — Ansamblul artistic național din Republica Federală Nigeria — ne-au oferit la Constanța, București spectacole pe care le-aș asemăna cu cele de... sunet și lumină. Strălucneau panglicile, podoabele colorate, uimeau ritmul, unduirea mișcărilor, sonoritățile neobișnuite ale acelor instrumente de forme ciudate.

Smaranda OȚEANU

top muzical

Săptămîna trecută	Săptămîna în curs	Titlul	Interpretul	Săptămîni în top
1	1	Dedicație	Romanticii	8
2	2	Cine te-a adus în calea mea?	Margareta Pislaru	15
4	3	Andrii Popa	Phoenix	4
3	4	O portocală	Anda Călugăreanu	10
5	5	Zilele	Marina Voica	8
8	6	Din focol primului sărut	Aurelian Andreescu	5
6	7	Alergători de cursă lungă	Margareta Pislaru	6
—	8	Florile mele	Dida Drăgan	1
7	9	Ai, hai	Doru Stănculescu	12
—	10	Olean	Marcela Saftiuc și Traian Cosma	1

Compozitori: 1. Teodor Tufiș. 2. George Grigoriu. 3. Mircea Baniciu. 4,5,6. Marius Țeicu. 7. Margareta Pislaru. 8. Petre Magdin. 9. Doru Stănculescu. 10. Traian Cosma.

curier muzical

D.D. — Iași. M-ați înțeles greșit, credeam că într-adevăr mă cunoașteți. Iancu Dana — București. Melodiile sînt străine; în rest sînt în total de acord cu dumneavoastră. Liliana Dumitrescu — Pitești. Aveți confirmarea prieteniei noastre. Livia Ciupercă — Berești. Mulțumită? Natalia Dima — București. Melodia are nevoie de multe voturi pentru a promova în top. Bacoș Dumitru — Constanța. Bineînțeles. G. Dumitrescu — București. Evident, era o greșală, melodia *Hi De Ho* este compusă de G. Goffin și Carole King. Andronic Teodor — Sighetu Marmației. 1. Mulțumesc pentru aprecieri. 2. M-am lămurit. Francisca Dragomir — București. Nu sînt împotrivă, am doar rețineri în privința dicției. Și apoi, cunosc bine «culisele» aceluia caz. Șerban Romeo — Brașov. Primit Jimi. Mulțumesc. Anca Popescu — București. «Nu știți ce-i de făcut ca noi, publicul, să putem asculta mai des și interpretii care ne plac?» (apropro de Vali și Carmen-n.n.). Ba da, dar nu-i de ajuns. B. Ilie — Timișoara. 1. Ultimele L.P.-uri cu Yoko Ono: Fly și Approximatley Infinite Universe.

G.S.

PE URMELE PAȘILOR LUI APOLLINAIRE

Mă găseam la Paris, în luna mai 1968, împreună cu o delegație de confrăți, plecați anume ca să fim de față la «lansarea» primei antologii a poeziei române în limba franceză: *Anthologie de la poésie roumaine*, sous la direction d'Alain Bosquet, Editions du Seuil, 27, rue Jacob Paris XI-e, în colecția condusă de Pierre Emmanuel și Constantin Jelenki. Cartea, apărută într-o sobră legătură de pânză verde, se deschidea cu un Cuvânt înainte (Avant-propos) de poetul și criticul mai sus-numit și cu un scurt studiu despre poezia română (La Poésie roumaine) de subscrișul. Nu-mi dau seama cât și cum a fost răspândită cartea la noi în țară, nici ce ecou va fi stîrnit în lumea literară franceză. Nu îmi stă în intenție să mă lungesc asupra ei, dar țin să spun că *Anthologie* avea trei rubrici: *Poésie populaire* (cu o versiune a *Mioriței* de Jean Rousselet), *Poésie classique* (de la Miron Costin cu *Viața lumii* în tălmăcirea aceluiași poet francez, pînă la Mihai Codreanu) și *Poésie moderne* (*Quelque chose qui t'appartient*, Alain Bosquet). O scurtă notă, la pag. 275, aduce mulțumiri celor ce și-au dat concursul (printre aceștia reținem pe regretatul Jacques Costin, «care a condus pentru noi cercetările, mai ales în domeniul dadaismului și al suprarealismului»). L-am revăzut cu acel prilej pe spiritualul prozator avangardist, stabilit de cîteva ani la Paris, statornic săritor ca nimeni altul pentru confrății din țară, cu care a păstrat strînse legături amicale.

La o recepție a ambasadei noastre l-am cunoscut atît pe Pierre Emmanuel, în acel moment de curînd ales membru al Academiei Franceze, cît și pe Alain Bosquet, care însuși dăduse numeroase tălmăciri, în *Anthologie*, din 42 de poezi.

Capitala Franței trăia din plin un început de primăvară, dar mai ales spectacolul neobișnuit al «contestației» tineretului, conjugat cu o grevă generală a transporturilor, pe lîngă alte greve parțiale. Parisul era lipsit de mijloacele publice de circulație: taxiuri, metro, autobuze, tramvaie, vapoarele de pe Sena. Circulam, vorba aceea, *per pedes apostolorum*, cu o resemnare de mucenici, mai ales dacă ne puneam de gînd să întreprindem expediții în cartiere mai îndepărtate. Seara ne întorceam frînți de osteneală și fericiți că ne puteam elibera tălpile și întinde o clipă înainte de a o lua *dacapo*, ca să admirăm luminile de noapte ale Parisului. Eram găzduiți, din bunăvoința poetului Yves Gandon, în casa Penclub-ului, rue Pierre Charron, care dădea pe Avenue des Champs Elysées: în plin centru, așadar. Asta ne dădea iluzia că, stînd în inima capitalei, n-aveam prea mult de străbătut ca să ajungem pe lungimea unei raze, la locul ce ni-l propuneam.

Din delegație făcea parte și Vladimir Streinu, care venise, ca și mine, însoțit de nevasta sa. Soțiile noastre, într-o dimineață, și-au propus să ia la rînd magazinele. Trebuie să fii femeie ca să realizezi plăcerea de a te opri la toate vitrinele, de a intra în cît mai multe magazine, de tot felul, de a privi, de a pipăi articole accesibile sau nu, fără a fi necăjită de nimeni din personal cu întrebări jenante, cînd nu ești dispusă să și cumperi, iar apoi, de a cunoaște delicioasele chinuri ale nehotărîrii între sorturi la fel de îmbietoare, de a resimți ceea ce francezul numește «l'embarras du choix». Nu mi-am dorit niciodată să mă fi născut femeie, ca să simt pe lîngă alte plăceri, specifice sexului frumos, și pe aceea a cumpărăturilor, dublată de voluptatea tîrguiei, pentru că nu puține sînt prăvăliile pariziene fără «prix-fixe», în care se pot obține reduceri substanțiale. Așadar, îmi fac o vagă idee de încîntările pe care le vor fi încercat soțiile noastre în acea dimineață însorită, cînd au plecat să treacă în revistă vitrinele Parisului și să scoțoească tot ce doreau.

Vladimir Streinu a rămas cu mine să ne facem un program sau să ne decidem pentru o hoinăreală de circa patru ore, între ceasurile 10 și 14, într-o direcție sau alta. Ahotnic de a cerceta cutiile anticarilor de pe cheiurile Senei, între catedrala Notre-Dame

și Institut de France, i-am propus prietenului meu această nevinovată escapadă. El a șovăit o clipă, dar nu mai mult, pentru că dînsul era acela care enunțase, încă de pe timpul studenției noastre, acel lapidar aforism:

— Deliberarea ucide acțiunea.

A răspuns concesiv, nu însă și necondiționat:

— Fie! Eu am să te conduc însă, pentru că tu nu știi să te orientezi!

Am cedat bucuros, nu doar că îmi recunoșteam această inferioritate, dar ca nu cumva, deschizînd o controversă pe această temă de structuri psihice comparate, să-l fac să-și schimbe hotărîrea de a mă conduce la locul mult rîvnit. Într-adevăr, anticarii în aer liber, de pe cheiuri, aliniați de-a lungul a vreo doi kilometri, sau așa cum îi numesc francezii, «les bouquinistes», rămăseseră unul din punctele de atracție, pentru străini mai ales, pentru provinciali apoi, și tocmai la urmă pentru parizienii băștinași, așa-zii «parisiens de Paris», care-i cercetau din ce în ce mai puțin. Din ce pricină? Pasămite, buchiniștii, altădată modești în privința conținutului cutiilor lor și nepretențioși la preț, deveniseră în cursul dece-

niilor din urmă fuduli, dădeau indicații de raritate, scumpeau de la o zi la alta marfa în raport invers proporțional cu calitatea, expuneau adeseori mardale (din punctul de vedere bibliofilic) și nu admiteau tocmeala. Cu toate acestea, împătimitii de cărți rare și ieftine, îmbinare din ce în ce mai puțin frecventă, nu conțineau să le dea tîrcoale, în speranța că într-o bună zi ar da lovitura, ca în vremile de demult, cînd se putea cumpăra cu un franc sau doi un *in-folio* în piele de vițel, ca acela adnotat de însuși Napoleon, ca elev la Școala de artilerie și revîndut peste mai mulți ani cu un preț de mai multe ori înmîit. Asemenea truvaiuri deveniseră aproape de domeniul imposibilului, dar care bibliofil nu visează marile lovituri ale norocului, la jocul de hazard al vizitării buchiniștilor?

M-am lăsat, așadar, condus de Vladimir Streinu, bucuros că nu-mi opusese alt program și că, în definitiv, nu-mi tăgăduise nici orientarea literară, nici pe aceea în alegerea cărților rare. Fusese atît de dragut! L-am mulțumit și am luat-o în direcția pe care singur și-a propus-o, asigurîndu-mă că stie traiectul cel mai scurt.

N-aș putea să-l reconstitui. Eram atît

de fericit că-mi făcuse hatîrul, încît mergeam ca un somnambul, mînat nu de mirajul Senei, ci de acela al cheiurilor, mai adeseori în ceață, dar în ziua aceea cu soare, scinteietoare dacă te aplecai peste balustradele lor, să verifici adevărul, în asemenea dimineață, al teoriilor lui Heraclit, de care-și amintise și Eminescu cînd scrisese:

«Tot altă undă-i curge aceluiași pîrâu...»

Mergeam, mergeam, mergeam alături, eu fericit și exuberant, el impasibil și taciturn, emiînd din cînd în cînd cîte o substanțială observație asupra locurilor și oamenilor. La un moment dat am trecut pe lîngă uzinele Renault, închise din pricina grevelor. Unii tineri greviști opreau însă rarele mașini de turism, făcînd chetă pentru tovarășii lor, în așteptarea rezultatului optim al justelor lor revendicări. Am început să ne cam trezim că nu prea apucasem în direcția cea mai bună. Ne-am venit în fire la ivirea unui alt pod peste Sena, care ne-a stîrnit curiozitatea de a ne lămuri în ce loc ne aflam. Am citit pe stîlpul indicator: «Pont Mirabeau». Pe acest pod, în acea zi scăldat de soare, dar profilat sumbru în pictura Vameșului Rousseau, și-a purtat pașii divinul poet Apollinaire, amintindu-și că îl trecuse de atîtea ori alături de iubita lui. Era în anul 1912, cînd și-a publicat splendidul poem «Le pont Mirabeau», în primul număr, din februarie, al revistei «Les Soirées de Paris», scoasă de el, dimpreună cu René Dalize, André Salmon și André Tudesq, din inițiativa lui André Billy.

Ne-am aruncat reciproc, ca pe niște mingi de tenis, crîmpeie din capodopera poetului nostru, vers cu vers, începutul poemului:

— Sous le pont Mirabeau coule la Seine

— Et nous amours

— Faut-il qu'il m'en souvienne

— La joie venait toujours après la peine.

Apoi distihul laitmotif:

— Vienne la nuit sonne l'heure

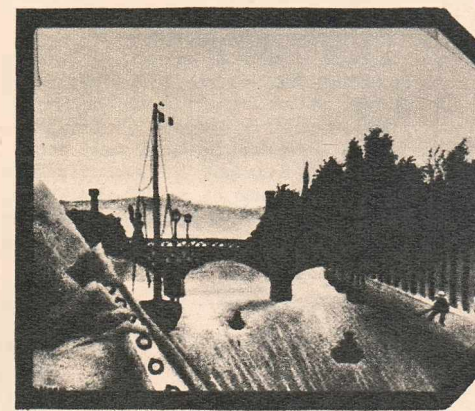
— Les jours s'en vont je demeure.

(În excelenta traducere a lui Mihai Beniuc: «Subt podul Mirabeau curge-n tăcere/ Sena și dragostea mea./ Să-mi amintesc că tu, plăcere,/ Veneai, de mai¹⁾ veneai, după durere?

Hai, noapte, vino, sună ceas./ Trec zilele, eu am rămas».

Subt podul Mirabeau)

După ce ne-am consumat euforia, străbătînd de două ori podul, în ambele direcții,

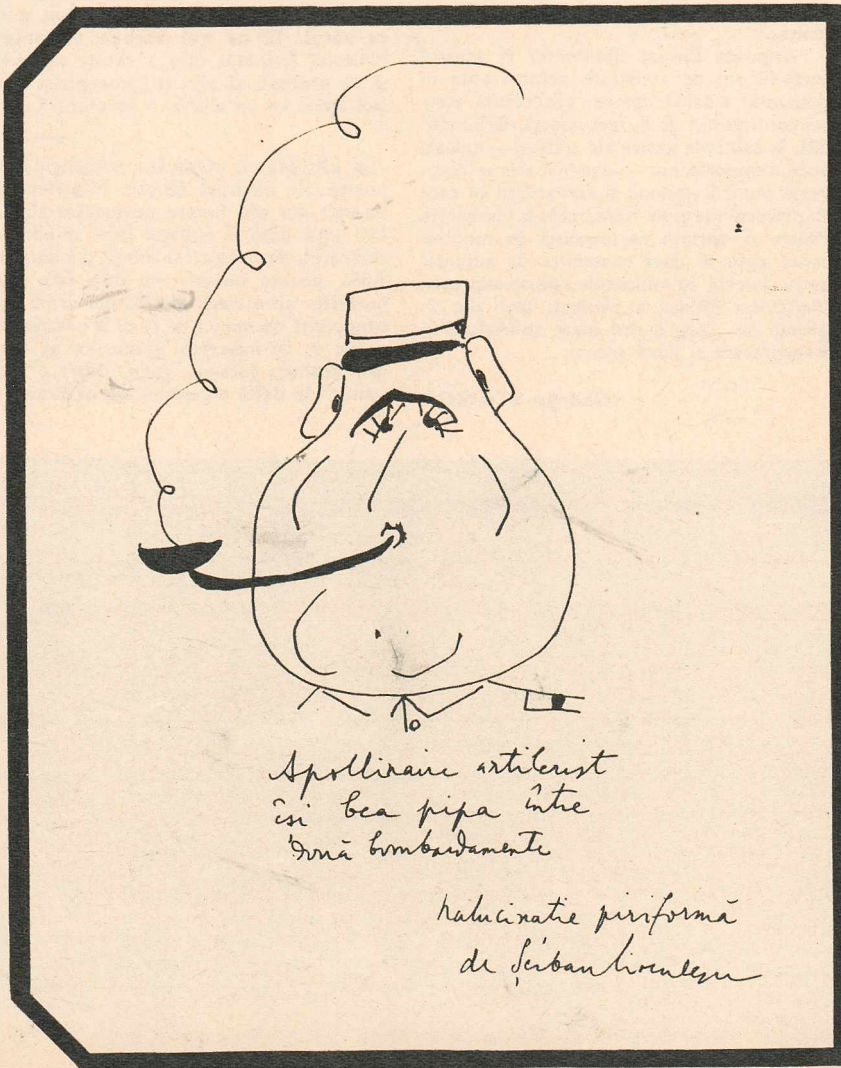

Podul Mirabeau de Vameșul Rousseau.

ca să ne sugestionăm cum că astfel călcasem pe înseși urmele incomparabilului poet, ne-am trezit de-a binelea și am întrebat pe primul trecător cît era ceasul.

Pierdusem trei ore, dar le cîștigasem cu o descoperire în afară de program, mai prețioasă decît aceea a unei îndoielnice rarități bibliofilice. Regăsindu-și Vladimir simțul de orientare, pe căi prescurtate și oprindu-ne o clipă înaintea plăcii puse pe fostul domiciliu al Elenei Văcărescu, am ajuns, cu 5 minute înainte, la locul de întîlnire cu consoartele noastre.

1) Mai exact: «Veneai, mereu veneai».

Nemulțumirea lui N. Bălcescu față de situația creată prin amânarea declanșării revoluției, avea să fie mărturisită la 12/24 aprilie 1848 printr-o scrisoare adresată Luxiței, plecată la Buda în vederea nașterii apropiate a copilului — lucru ascuns lui Bălcescu — tocmai în momentul sosirii sale. «Nădăjduiam — îi destăinuia acesta cu patetism și întristare — că ajungând aci voi găsi duhurile altfel, încât să am o ocupație, dar slabă viață la românii noștri; acum mă căiesc amarnic că am lăsat Parisul în momente când era atita viață (Bălcescu se gindea evident la viața revoluționară — V.N.) într-însul. Aici — scria el mai departe — mi-e urit de moarte. Nu poci nici ceti, nici lucra. Ce folos că sint sănătos când moralicește sufer, și nu poci să am viață. De ai fi fost tu aci mi-ar fi rămas mulțămirea în d-a petrece unele din lungele mele ceasuri lingă tine, dar nu știu ce fatalitate mă goni ca să viu tocmai la plecarea ta».

Peste câteva zile buna dispoziție avea să-i revină însă, fiindcă tovarășii săi au început a fi mai zoriți față de cele ce aștepta Bălcescu de la dinșii. El a fost însărcinat cu redactarea proclamației revoluționare, iar în planul general pentru organizarea revoluției, ce urma să fie declanșată simultan la București, Ploiești și Islaz, i s-a atribuit regiunea Prahovei.

Un alt motiv de însuflețire i-a fost oferit apoi de către românii din Transilvania care, prin Simion Bărnuțiu și Avram Iancu, începuseră pregătirile pentru adunarea de la Blaj de la 3/15 mai, la care erau hotărâți să participe și transilvănenii din București. Căpetenia acestora era A.T. Laurian, tovarășul său de la «Magazinul istoric pentru Dacia».

La adunarea de la Blaj ar fi voit să participe și Bălcescu, dar, neprimind autorizația de călătorie și nevoind să lipsească prea mult timp din București, s-a văzut silit să se mărginească numai la redactarea unor «instrucțiuni», cerute de Laurian, pentru a fi comunicate revoluționarilor transilvăneni. În aceste instrucțiuni Bălcescu sfătuia pe revoluționarii de peste munți — așa cum va face și mai târziu prin intervenția sa personală — «să nu rupă cu ungarilor» ci, luptând pentru drepturile românilor, să-i facă «să înțeleagă că în unirea lor cu românii este salvarea aminduror naționalităților de către nemți și de către slavii».

PENTRU CAUZA CLĂCAȘILOR

La începutul lunii mai, în așteptarea mesajului lui Lamartine, s-a realizat apoi și înțelegerea dintre conducătorii «Frăției» și grupul lui Heliade — înțelegere realizată prin convorbiri directe între acesta și Ioan Ghica, Al.G. Goleșcu și Nicolae Bălcescu. Una din aceste convorbiri s-a ținut într-un boschet de liliac aflat pe malul lacului Colentina.

Cea mai tumultuoasă dintre discuțiile menționate a fost cea avută de Heliade cu Bălcescu, fiindcă ea nu s-a purtat numai în jurul programului politic al revoluției, ci, îndeosebi, asupra celui social și, în primul rând, asupra problemei agrare, Bălcescu fiind, ca și în 1840, susținătorul fără rezerve al desființării șerbicii și improprietății clăcașilor.

Deși Heliade la început a susținut că el «nu poate să ia moștile oamenilor» — «oamenii» fiind boierii — totuși, în fața argumentelor și a inflăcărilor lui Bălcescu, el a trebuit să cedeze și să accepte ca text fundamental al proclamației revoluționare textul alcătuit de Bălcescu, ce urma să fie citit, apoi, cu unele adaosuri și precizări, în fața mulțimii de la Islaz.

«Sub dictarea Bălcescului — după precizările lui Ghica — Heliade a scris cu mina lui acea proclamație și a luat-o s-o tipărească în tipografia sa de la Obor».

După înțelegerea cu Heliade a urmat alegerea comitetului revoluționar în care, alături de membrii «Frăției», au intrat și adepții lui Heliade.

Comitetul inițial, alcătuit din Bălcescu, Ghica și Arăpila, a rămas însă neschimbat, el urmând să se numească de acum înainte *comisia executivă* a revoluției.

În toial convorbirilor dintre Heliade și conducătorii «Frăției» a sosit la București și mesajul lui Lamartine, adus personal de

VIATA LUI NICOLAE BĂLCESCU (VIII)

în focul revoluției

«CIOCĂNAȘII» ÎN AJUTORUL REVOLUȚIEI

Unul din punctele în care trebuia să izbucnească revoluția în Țara Românească era Telega, localitate minieră și climaterică situată pe râulețul Doftana și veche exploatare de sare, în subteranele căreia își executau pedepsele cei condamnați la «ocnă». Muncitorii liberi care lucrau aici erau numiți «ciocănași».

În pregătirile pentru declanșarea revoluției, lui Bălcescu i s-a atribuit regiunea Prahovei și tot lui îi revenea sarcina de a-i ridica pe «ciocănași». Acestia fuseseră cîștigați pentru mișcare de vechii tovarăși ai lui Bălcescu din anul 1840, Marin Serghiescu-Naționalul, G. Sotir și Constantin Telegescu, care executaseră o parte din pedeapsă la ocnele locale. Dealtfel, simpatie pentru mișcare nutrea însuși comandantul unității militare de aici, Alexandru Cristofi, aflat în strînse legături cu Christian Tell. «Ciocănașii», împreună cu oștenii care păzeau minele și pe «ocnașii» de acolo, urmau să «răstoarne» Ploieștiul, unde se stabiliseră legături secrete cu numeroși negustori și meseriași. Fratele

lui Bălcescu, Costache, primise, în același timp, misiunea de a organiza «ciocănașii» de la Ocnele Mari.

În dimineața de 6 iunie, Bălcescu a pornit astfel în cea mai mare grabă spre Telega, unde urma să se întâlnească cu «ciocănașii» și oștenii lui Cristofi, cu care trebuia să intre apoi în Ploiești în ziua stabilită. Într-o țigară el ducea ascuns un mesaj al lui Tell către Cristofi, care cuprindea acest patriotic îndemn: «Scoală-te dacă-ți iubești țara! Acum e vremea!»

Plecarea lui Bălcescu spre Telega a fost însă repede aflată de guvern, care trimise în urmărire a lui pe colonelul Banov în fruntea unui detașament militar călare. Acest detașament a izbutit să împiedice concentrarea revoluționarilor de la Telega, Bălcescu însuși fiind silit să-și caute scăparea în pădurile din apropiere. Pentru orice eventualitate, gîndindu-se la posibilitatea unei descoperiri, el purta asupra sa și un act de legitimație cu numele de Basil Olsduck.

Tabloul «Bălcescu în mijlocul ciocănașilor din Telega» de V. Ganea și Gh. Damian.

doctorul Louis Mandl, în urma căruia Ghica a fost nevoit să plece la Constantinopol pentru a intra în legătură cu noul ambasador al Franței, generalul Aupick, și apoi, susținut de acesta, cu guvernul otoman, în fața căruia avea să se înfățișeze ca reprezentant al comitetului revoluționar și apoi al guvernului revoluției.

Îndată după plecarea lui Ghica, guvernul lui Bibescu a început însă o disperată goană după revoluționarii identificați cu intenția de a-i aresta.

La 5 iunie comitetul a hotărât declanșarea insurecției pe data de 9 iunie, fiecare din conducătorii ei urmînd să pornească în ziua următoare spre locul fixat.

Deși Prahova nu s-a putut mișca în conformitate cu planul stabilit, măsurile luate de guvern n-au putut împiedica adunarea populară de la Islaz din ziua de 9 iunie, cînd, cu ajutorul trupelor comandate de Tell și Pleșoianu, s-a declanșat insurecția și s-a citit proclamația concepută de Bălcescu.

La 11 iunie revoluția triumfă și în București. Bibescu, văzîndu-se silit să semneze constituția alcătuită pe baza proclamației de la Islaz și totodată să numească un guvern revoluționar.

În acest guvern lui Bălcescu i-a fost atribuită calitatea de secretar de stat însărcinat cu afacerile externe.

PRIMUL ACT DIPLOMATIC AL GUVERNULUI REVOLUȚIEI ROMÂNEȘTI

Informat de cele întimplate, atît prin colegul său de minister, Nicolae Goleșcu, numit ministru al afacerilor interne, cît și prin Elena Filipescu, cu ajutorul căreia menținuse în mod permanent legătura cu Capitala, Bălcescu se reîntoarce imediat în București, pentru a-și exercita atribuțiile cu care fusese investit.

La 13 iunie el a adresat astfel o circulară tuturor consulatelor din București, anunțîndu-le constituirea guvernului revoluționar român, care-și asumase «dreptul de administrație internă independentă» a Principatului.

Circulara lui Bălcescu a fost primul act diplomatic al guvernului revoluției românești.

REVOLUȚIE ȘI CONTRAREVOLUȚIE

În noaptea de 13 spre 14 iunie Gheorghe Bibescu, înspăimîntat de amploarea mișcării și de consecințele ce ar putea avea asupra persoanei sale — prin intervenția Turciei și a Rusiei — semnarea constituției și numirea guvernului revoluționar, a abdicat în mod brusc, refugiîndu-se la Brașov și apoi la Viena.

Fuga domnitorului a făcut necesară o restructurare a guvernului revoluționar. În noua formație guvernamentală, urmîrindu-se nu prestigiul unui departament, ci întărirea autorității întregului cabinet, Bălcescu a trebuit să abandoneze Ministerul de Externe, pentru a primi calitatea de secretar al guvernului, împreună cu Al.G. Goleșcu, C.A. Rosetti și I.C. Brătianu, cei patru secretari fiind considerați cele mai dinamice elemente ale revoluției. Lor le incumba sarcina de a veghea asupra aplicării deciziilor guvernului și totodată de a păstra contactul cu administrația generală a țării.

Jurămîntul noului guvern a fost depus în ziua de 15 iunie pe Cîmpul Filaretului — acolo unde în 1843 se pusese bazele «Frăției» — în fața a zeci de mii de cetățeni.

La 19 iunie se produse însă lovitura contrarevoluționară organizată de colonelii Ioan Odobescu și I. Solomon, instrumente ale reacțiunii, dar intervenția impetuoasă a Anei Ipătescu și a maselor populare, alarmate de C.A. Rosetti și I.C. Brătianu, a obligat pe cei doi colonelii rebeli să-și dea înapoi.

Bălcescu n-a putut lua parte la anchetarea rebelilor, fiindcă în ziua următoare a primit misiunea de a pleca grabnic la Focșani pentru a întîmpina pe diplomatul turc Talaat Efendi, aflat la Iași, și pentru a verifica zvonul pătrunderii în Moldova a trupelor țariste.

Vasile NETEA

(Va urma)

- În ce fabrici ați fost?
- La Gutehoffnungshütte.
- Aveți acolo prieteni vechi!

Dialogul, fragmentul de dialog reprodus, avea loc într-una din sălile de primire ale Bundestagului. La Bonn, după ce acordase grupului nostru de ziarști interviul pentru presa română, domnul Willy Brandt se interesa acum de programul documentar pregătit nouă cu puține zile înaintea vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în R.F. Germania. Numele întreprinderii ai cărei oaspeți fusesem deja îi provocase această subliniere: «Aveți acolo prieteni vechi!»

*

Oberhausen. De la Düsseldorf, «masa de scris a Ruhrului», cale de un ceas sau poate nici atât. Cuvântul decisiv îl au dungile la nesfârșit desenate pe asfaltul străzii, reptilele pe roți prezente pînă la obsesie în viața orașelor. În Ruhr, mai ales în Ruhr, șoseaua se naște sub zgomotul de frîne. Zi și noapte, cohortele mecanice se îmbrîncesc disputîndu-și timpul. Într-o zonă unde așezările sînt

separate pur convențional, pe talgerul megalitic de trei milioane de lucrători, furnizînd mai mult de două treimi din comerțul țării, autoturismul e o prezență ce-și impune violent atestarea. Atît cît îi permite să facă față vecinătatea copleșitoare a industriei. Cînd se apropie dunga verticală de instalații și utilaje întinse pe kilometri pătrați, nimic nu mai contează în estimarea dimensiunilor. La o singură oțelărie se fabrică 30 milioane tone pe an. O singură uzină chimică are 60 000 de salariați. Comparația implică termeni de excepție. Ca și în cazul localităților. Un oraș, Oberhausen, cu peste 260 000 de locuitori, n-are decît șansa unei prezențe obișnuite. La cîtiva pași, Dortmund (650 000), Essen (710 000), Duisburg (475 000) și, cum spuneam, Düsseldorf (705 000). Industria își dovedește, încă o dată, forța personalizatoare. Tonusul economic face din Oberhausen un centru de certă vocație.

*

GHH. La un moment dat te și amuză

ACASĂ LA GHH

REPORTAJ
DIN REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

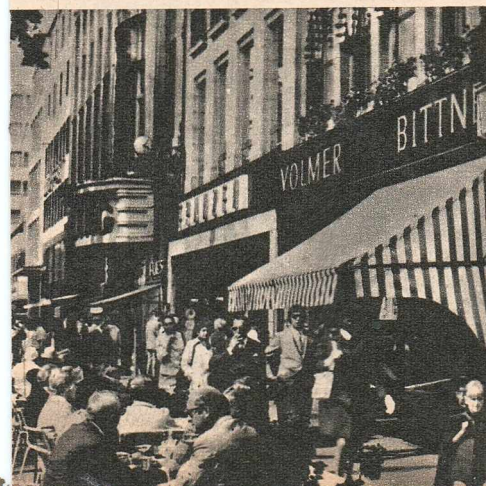
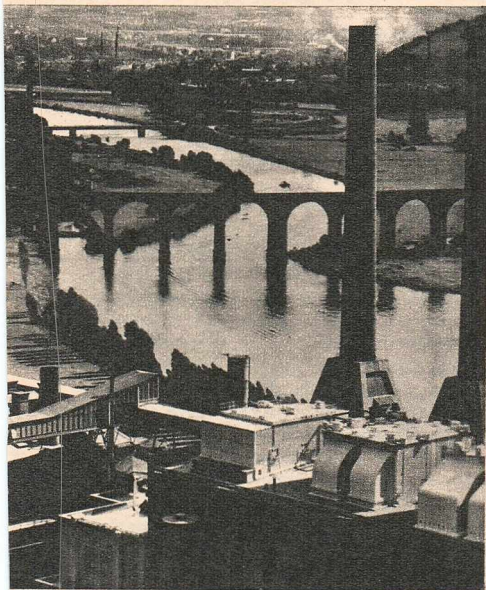
Hamburg. Impunătorul port de la estuarul Elbei, cel mai mare oraș din Republica Federală Germania.

onomatopeea, reluată mecanic aproape. GHH aduce în limita inițialelor dimensiunea unui întreg concern, cel mai mare exportator vest-german. O longevivă și științifică prezentă în bazinul Ruhr. Cu ea a început de fapt, acum 200 de ani, dezvoltarea industrială a regiunii. Ni s-a vorbit în cursul vizitei la întreprindere despre gabaritul acțiunilor desfășurate de GHH. N-aș vrea să încarc memoria cititorului cu aceste date, multe la număr dar inevitabil specioase. I-aș propune atenției o cifră: la 30 iunie 1972, circa 90 000 de salariați. Activitatea de producție principală, construcția de mașini și instalații complete pentru metalurgie, industrie chimică, transporturi.

«Aveți acolo prieteni vechi». Stăm de vorbă cu gazdele, specialiști desemnați de conducerea grupului industrial să ne ofere datele necesare unei, fie și sumare, prezentări. Relațiile economice cu România sînt ilustrate prin vechime și prin consistența lor. O parte din utilajele pentru combinatul siderurgic gălățean sînt fabricate aici. Firma «MAN» colaborează cu uzina de autocamioane Brașov. Este încheiat un acord pentru fabricația angrenajelor. Chiar acum, la Oberhausen se află în pregătire grupul de lucrători români care vor lucra la asimilarea licenței pentru autocamioanele «ROMAN». Am vorbit despre relațiile cu România și n-a fost omis să se menționeze cealaltă față a lucrurilor. În ultimii zece ani volumul importurilor din România a depășit 50 la sută din export. Am fost interesați să știm cu ce ochi sînt privite produsele românești preluate de partenerii noștri. Ne gîndeam firește la calitatea acestora. Răspunsul, laconic, n-a întîrziat să apară. «Ceea ce s-a livrat în Republica Federală Germania este în ordine și corespunde pretențiilor pieței». Ceea ce, altfel spus, subliniază adaptarea producției în uzinele românești la standardul de calitate extrem de riguros al partenerului. Se discută, se iau spre rezolvare domenii și probleme noi, aspecte noi privind colaborarea firmelor românești

Rinul legendar, siluetele omniprezente ale construcțiilor industriale — elemente deoptrivă caracteristice Ruhrului.

cu grupul vest-german GHH. Avem la Gutehoffnungshütte prieteni vechi.

Deși primisem la intrare caschetele albe de protecție, aveam conștient că putem apela mai tîrziu la ele. Sala în care ne aflăm nu reprezintă anticamera vreunei hale industriale ori a unui laborator de cercetări. Este sala de expoziții pentru producția uzinei. O parte din exponatele tradiționale sînt scoase de pe dispozitivul obișnuit și trimise expoziției de la Frankfurt pe Main. Graficul din perete avertizează dispunerea halelor. Cele din dreapta sînt construite în secolul trecut. Următoarele, prin 1920. Ultimele hale au apărut în ultimele decenii. Machetele produselor sugerează o largă paletă de preocupări. Multe din utilaje sînt destinate lucrului în exploatarea miniere. Cîteva instalații metalurgice, între care descoperim sugestia miniaturală a oțelăriei din Galați. Pe pereți pot fi urmărite planșele însoțitoare. Fotografii de vase prilejuiesc noi amănunte: grupul GHH dispune de un șantier pe Rin și realizează construcții de docuri plutitoare la Marea Nordului. «Cele mai mari vapoare pentru Rin le facem noi». Nu lipsesc machete și chiar piesele de turbine. În atelierele GHH

se prelucrează și se montează utilaje energetice dintr-un larg registru.

Vizităm, însoții de domnul Willy Wanders, secția compresoare. Ca și în cazul precedentei hale, de cazangerie, curățenie desăvîrșită. Ca și acolo, așezarea exactă a fiecărui punct de lucru pe traseul tehnologic. Unele din piesele care se lucrează în ateliere sînt destinate exportului în România. Cum ar fi cele pentru compresoare, aflate în lucru. Într-o hală obișnuit dimensionată, operațiile de prelucrare se distribuie în flux tehnologic. Pe cele două culoare laterale se realizează așchierea și montajul compresoarelor. Pe suprafața din mijloc sînt plasate depozitele de piese finite. Ce înseamnă «produs finit» în această secție? Dacă privești cu atenție nu prea voluminoasele bucăți de metal aduse spre asamblare, cu greu le deslușești destinația. Sînt necesare explicațiile de specialitate pentru a croi în imaginație funcționarea compresoarelor respective. Sistemul obișnuit, clasic, este abandonat în favoarea unui angrenaj special, în sistemul botezat de specialiști «șurub melcat». Ingenioasă combinație de piese simple ale căror avantaje se distribuie în robustețea instalației, în randamentul ei. Acolo unde se asigură strunjirea, ni se atrage din nou atenția: pentru viitor este stabilit să se aducă produse brut turnate din România.

Arhitectura germană, păstrîndu-și în timp liniile ei de forță, se contopește fericit și frumos cu peisajul natural.

constructorii de mașini de la Gutehoffnungshütte. Ne este indicat și punctul de aterizare a elicopterului. Acolo, nu departe de locul unde staționează acum mașina de transportat un cazan de presiune. Are o sută treizeci de tone și au trebuit peste 250 de roți pentru a-l putea aduce la locul de montaj, pe Rin. În timpul vizitei, șeful statului român va putea cunoaște activitatea întreprinderii, întîlnindu-se cu muncitorii, cu specialiștii grupului. Ne-a interesat să cunoaștem opinia, sentimentele cu care gazdele așteaptă întîlnirea, programată, cum aminteam, de altfel, la mijlocul săptămînii viitoare. Iată ce declară în acest sens domnul Jürgen Bweandt, director la GHH: «Bineînțeles că ne simțim foarte onorați de vizita pe care domnul, președintele Ceaușescu și-a propus s-o facă aici. În ultimii zece ani ne-am concentrat în mod deosebit asupra relațiilor cu România și apreciem vizita domnului președinte ca o dovadă că munca noastră în România și cu România e pe drumul cel bun. Sperăm ca vizita pe care o vom primi să constituie pasul următor pentru o și mai strînsă colaborare cu România. Ne bucurăm pentru această vizită».

▶ Animație pe Königsallee din Düsseldorf.

▶ Săptămîna viitoare președintele Nicolae Ceaușescu se va afla printre

Neagu UDROIU

principii și năravuri

în loc de „mica publicitate“?

De-a lungul anilor am înfrînt, împreună, destule prejudecăți. Poate c-o înfrîngem, în sfîrșit, și pe aceasta...

«Sînt o femeie în vîrstă de 37 de ani, cu o bună parte din viață gata distrusă. Mi-am dorit dintotdeauna un cămin, un copil, nu s-a putut. Am fost căsătorită cu un om fără inimă, rău și foarte neprietenos. Ne-am despărțit acum trei ani. Acum am viață goală, sufletul gol, sînt singură. Mi-aș dori un cămin, am tot ce-mi trebuie, dar îmi lipsește un suflet cald lîngă mine, un copil căruia să-i port de grijă. Cunosc menirea unei femei, de aceea aș vrea să fac și eu ceva bun în viață. Prilej pe care nu-l am».

Asemenea epistole sosesc, cu sutele, semnate de femei sau de bărbați, pe birourile redacțiilor. Te întreb: cum de ajunge omul să-și pună, astfel, sufletul pe masă, învingîndu-și reținerile firești? Probabil că, în dispărare de cauză, treci peste orice: «Sînt profesoară de șapte ani și muncesc cu drag la școală, printre copii, dar cînd vin acasă... nu mai găsesc nici un rost vieții mele, mi se pare complet inutilă. Eu nu-mi doresc decît un suflet cinstit și bun, și cu alte «sufletele» alături (dac-ar avea chiar și copii). Nu cred să nu existe oameni cu adevărat serioși care să nu-și dorească un cămin liniștit, bazat pe înțelegere, cinste, încredere deplină... dar... de ce nu înțilnesc și eu un asemenea om?»

Făț de asemenea s.o.s.-uri (repet, expediate de ambele sexe) nu poți ridica nici din umeri, nici da replica: «E absurd, cum de nu-și găsește acolo unde lucrează, trăiește, o soție sau un soț?» Situațiile sînt mai complexe decît pot să pară, firile nu-s — din fericire — identice, iar «nedescurcările» se trezesc cu un întreg destin blocat. De ce nu i-am ajuta noi, colectivitatea, să depășească acest prag inhibant? Recent s-a înființat, în Capitală, un centru care dă consultații femeilor doritoare să aibă copii, dar aflate — pînă atunci — aparent, în imposibilitatea de a-i avea (rezultate excelente); tot aici se dau și sfaturi medicale cuplurilor tinere abia întemeiate ș.a.m.d. Desigur, pentru o minte (a se citi: mentalitate) vulgară, simplistă, sună ridicol ca alții să te învețe cum să ai copii, însă niciodată nu-i mai puțin vinovat de nerezolvarea unei situații acela care stă în... coada interpretărilor elementare, grosolane.

Pe timpuri, apărea la noi «Gazeta căsătoriilor» și, evident, fiind vorba de orînduirea capitalistă, «crezul» fițuicii era: «Prin căsătorie mii de persoane găsesc rapid și sigur protecții materiale, partide bogate, capitaluri pentru afaceri, posturi solide, asociați etc.». Și două exemple concrete de odinioară: «Inginer, divorț în curs, caută asociată în vederea căsătoriei, cu capital 300 000-400 000 lei»; «Domn cult, 39 ani; situat, proprietar centru comercial, caută capital pentru construcții, prin căsătorie; admit orice naționalitate». Pe cînd corespondenții noștri cer ALTFEL de «capital» în vederea întemeierii mult doritului cămin: «un suflet cald», «cinste», «încredere deplină»... Cît de esențial s-a modificat conștiința oamenilor! Și dacă avem această convingere — și o avem! — de ce n-am avea, totodată, încrederea de a veni în întîmpinarea necazului lor fundamental: în-singurarea. Dacă ni se mai pare, în contînuare, că-i mai firesc să anunți la «Mica publicitate» pierderea legitimației de intrare în uzină sau faptul că vinzi cazan tuci ca nou etc., decît să anunți că un om este în primejdie de a-și... pierde șansa unei existențe depline, irosind-o de unul singur, pîi să găsim altă soluție care să aducă problema planingului familial la nivelul scontat, general, dar și visat de fiecare individ în parte.

Mihai STOIAN

viața modernă

cîinele de salon

E la modă, printre altele, cîinele de salon. Aproape în toată lumea. Cîinele, membru de familie. Egal în drepturi cu toți ceilalți membri de familie. Cîinele inteligent și cu suflet. Cu suflet de copil sau cu suflet de orice altă rudă de gradul întii. Cîinele de rasă, cîinele cu sînge albastru, obținut prin încrucișările cele mai neașteptate, cîinele cu schelet strîmb și cu alte date strîmbe, aducînd din ce în ce mai puțin a cîine. Cîinele pentru care există magazine și supermagazine specializate, spitale și medici, de asemeni specializați, institute de înfrumusețare, specializate și ele cu masori, coafori, pedichiuriști, cu tot. Cîinele pentru care există sau vor exista școli, restaurante, localuri de distracție, cimitire, stațiuni balneoclimaterice, expoziții, hoteluri și mijloace de transport. Cîinele educat, cîinele sensibil și cu putere de înțelegere, cîinele duos, cîinele îndrăgostit, cîinele gelos, cîinele plictisit, cîinele fără poftă de mîncare, cîinele cu indigestie, cu cefalee, cu gastrită, cîinele îmbăiat, abstinent și cu probleme existențiale, cîinele trăit în mediu climatizat, cîinele înobilat care nu a fost niciodată nins ori plouat, cîinele care n-a cunoscut lanțul, hoinăreala și foamea, cîinele cu spațiu locativ, cîinele care ride cînd stăpînul său ride, care se teme cînd stăpînul său se teme, care împrumută boala și ticurile stăpînului său, cîinele care se uită la cîinele de curte ca la un barbar, cîinele acesta a început, nu se știe de ce, să înnebunească. Se plîng familiile îndurerate, observă medicii specializați și alarmați. Vra să zică, trăiește minunat și se nevrozează. A intrat în paradisul cîinilor și face crize. A depășit destinul lui de cîine, iar acum se destramă, se frînge. A ieșit din natură, din natura lui și din natura cea mare, le-a întors spatulele, s-a îndepărtat de ele și tocmai cînd a reușit el o performanță ca asta, iată se opune ceva, o nevroză, o fragilitate. Acum nu mai luptă, nu mai aleargă după hrană, nu mai adulmecă, nu mai latră, nu mai are nevoie să păzească, e păzit, e îngrijit, urcat pe scara evoluției de la nivel canin la nivel uman, și nu la nivel uman natural, ci la nivel uman cultural, și-n pofida atîtor binefaceri, potaia sau dulăul suferă. Își pierde normalitatea lui de cîine, se zdruncină urmele lăsate în el de strămoșii care păzeau turmele, casele și curțile, iar cutremurul se simte pînă-n celule, pînă-n neuroni, în gene și cromozomi. Ce natură deplorabilă are neamul canin! Omul îi oferă o ambianță perfectă, îl scoate și de 3-4 ori pe zi la plimbare ca să facă mișcare și să se abandoneze imperativelor fiziologiei, iar el începe să aspire spre delicia nebuniei, ca cei mai ciudași dintre oameni. Părerea mea e că neamul cîinilor nu merită toate cele cîte au făcut oamenii pentru el. Oamenii în căutare de afecțiune, duioșie și credință. Îi treci de pe prispă sau din cotețe în dormitoare și faci din niște jegoși, bibelouri vii și dezodorizate, iar drept mulțumire fostele javre se scrintesc. Trebuie încercate alte specii. Să iubim altele, să le smulgem pe ele definitiv naturii, să le întrerupem toate legăturile cu natura, să le întorcem împotriva naturii. Vom găsi cel puțin cîteva sau una care să ne fie pe deplin recunoscătoare. Care oare dintre specii e cea mai potrivită să ia locul cîinelui de salon? Greu de propus. Dar dacă și celelalte vor înnebuni rînd pe rînd, refuzînd să fie smulse și întoarse împotriva naturii, ne mai rămîne totuși o speranță: știu eu o specie care vrea să uite de natura ei și de natura cea mare. Dar, deocamdată, n-am să-i divulg numele. Aștept rezultatele celorlalte încercări.

Romulus BALABAN

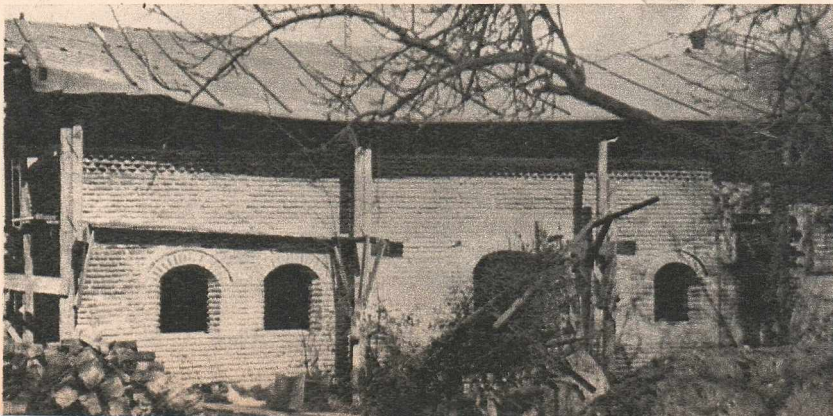
restaurări la țirgoviște

casa doamnei bălașa

După ce zidurile fostului Palat domnesc de la Țirgoviște au fost consolidate pentru încă cel puțin o jumătate de mileniu, după ce a fost restaurată biserica domnească cu admirabilele ei fresce reprezentînd chipurile voievozilor Țării Românești, după ce a fost refăcut faimosul turn al Chindiei, iată că se pune pe picioare, acum, un nou vestigiu al trecutului: Curtea mică domnească, mai puțin cunoscută celor ce vizitează fosta reședință de scaun. Mica Curte este alcătuită dintr-o biserică — biserica Sf. Vineri — datînd din secolul al XVI-lea, deosebit de interesantă prin arhitectura și prin ornamentațiile ei cu piese de ceramică colorată și smălțuită, precum și dintr-un corp de clădiri vechi. Printre clădiri se află — și aceasta constituie obiectul rîndurilor de față — o casă cu un singur etaj, care, după cum ne împărtășește arhitect Rodica Mănculescu, de la Direcția monumentelor istorice, autoarea proiectului de restaurări de la Țirgo-

viște, constituie o piesă rară în ceea ce privește arhitectura laică în regiune. Clădirea, construită în cel mai curat stil românesc, a fost ridicată în secolul al XVII-lea de către Doamna Bălașa, soția lui Constantin Șerban Voievod (1654-1658), pentru a servi ca «loc de adăpost pentru bolnavi» și ca lăcaș de

Așa arată acum, în timpul lucrărilor de restaurare, casa Doamnei Bălașa.

cronica pretențiilor

elegie pentru taurul albastru

Eu n-am crezut în «tristețea din privirile animalelor de după gratii». Mi se părea un motiv literar răsuflat și-mi spuneam că în loc să compătîmim leul din cușcă și să ne înduioșăm de crocodilul din micul bazin împrejmuț cu sîrmă, mai bine ne-am interesa de soarta îngrijitorilor lor și a acrobatului care-și riscă zilnic viața executînd — și nu la figurat — «salto mortale». N-am înțeles niciodată prea bine rațiunea existenței «colțurilor zoologice» din diverse parcuri publice. Probabil că s-a mizat pe atracția care o exercită asupra noastră priveliștea unor animale exotice, prilej de lecție de zoologie oferită pe viu copiilor. Dacă aceste animale ar fi bine întreținute, dacă țărcurile și cuștile lor ar fi amplasate în așa fel încît să nu respirăm miros de fiară ci aer, aer curat și înmiresmat, aș mai înțelege existența unor asemenea «atracții» publice. Dar îmi aduc aminte de duhoarea insuportabilă ce-o răspîndeau pînă acum cîteva ani peste o bună parte a Cișmigiuului pelicanii, rațele și cele două-trei vulpi din «colțul zoologic» cu pricina. Din fericire, s-a renunțat de la ambiția de a face din cel mai central parc al orașului un fel de loc universal de distracție. Iată însă că în parcul Argeș din Pitești am rețrăit coșmarul «colțurilor zoologice». În cîteva țărcuri și cuști murdare, zăceau, apatici, taurul albastru african, capra pitică de Camerun, lama tibetană, risul și ursul carpatin. Nimic din agilitatea onora și ferocitatea și agresivitatea celorlalți. Niște nenorocite de animale, privind timp la rarii vizitatori. Și mi-am spus că am fost nedrept, și că în privirile lor poți citi, dacă nu tristețe, o indiferență pe cît de mare, pe atît de întristătoare, în orice caz. Amănunt absolut insuportabil: zeci de șobolani se cățărau pe cuști și pătrundeau în hîrdaiele cu mîncare ale «animalelor sălbatice» care nu le dădeau nici o atenție, semn al unei conviețuirii de lungă durată.

Evident, decît un asemenea «colț zoologic», mai bine lipsă. Să lăsăm circului și menajierilor grija animalelor sălbatice, dacă altfel nu se poate, și grădinilor zoologice care-și merită acest nume. Dar ca în fiecare parc mai răsărit să ambiționăm a amplasa cîteva cuști în care să înghesum o vulpe, un urs și doi-trei lupi jigăriți și apatici, mi se pare deopotrivă de ridicol și jalnic. Mai bine am duce cuștile în pădure și le-am lăsa deschise, iar în locul lor, în parcuri, să sădim iarbă și flori.

Și cînd puștiul vrea cu tot dinadinsul să vadă un leu, să-l ducem la «Timpuri noi» ori la «Doina» la matineu. Pentru sufletul și iluziile sale, să-l preferăm pe Micky Mouse taurului albastru african, chiar dacă pe acesta din urmă îl putem contempla «viu și natural» la Pitești, de pildă...

Mihai HETCO

școală — una dintre cele mai vechi școli domnești din Țirgoviște. Un document descoperit de cunoscutul arheolog Gh. Cantacuzino, care a efectuat cercetări cu prilejul lucrărilor de restaurare, amintește de unele reparații făcute aici în anul 1800 de către «un meșter zidar pe nume Paraschiv, care a primit în schimb o sută de taleri și... două vedre de rachiu de prune».

Lucrările de restaurare vor fi încheiate în acest an. Se preconizează, după cîte aflăm, amenajarea la casa Doamnei Bălașa a unui muzeu menit să prezinte vestigiile din istoria bogată a Țirgoviștei.

F. URSEANU

tipuri și tertipuri

homo duplex

A existat întâi *homo sapiens*, s-a ivit, ulterior, *homo faber*, iată că a apărut, în sfârșit, și *homo duplex*, ultima și cea mai fabuloasă înfățișare a speciei. Victoria biologiei, *homo duplex* își depășește modelele anterioare printr-o serie infinită de calități: complexitate, ductilitate, abilitate, subtilitate și printr-un singur defect, convertit în virtute, instabilitatea psihologică și de intelect. Ființă nedecisă și duplicitară, noul tip uman se caracterizează printr-o incapacitate funciară de fixare la idee și convingere, printr-un dispreț suveran pentru consecvență. Fruct al candorii și al inocenței, *homo duplex* spune azi una și mâine alta, pendulînd între contrarii, cu o stare de spirit îngerească. Pe vremurile prejudecăților morale, vetuste și detestabile, o asemenea ușurință se numea nerușinare. Fiind vorba de o alcătuire fiziologică inedită, ființă fără artere, fără vine, fără sînge și fără hemoglobină, *homo duplex* nu roșește niciodată, fenomenul pudorii fiindu-i cu desăvîrșire necunoscut. Om fără temperatură — ca batraciunile — nu e vizitat de emoție, n-are vise, obsesii sau căințe, nu e persecutat de amintiri responsabile, liber și într-o stare de independență permanentă față de întregul univers. Indiferent la orice opinie, gata să le adopte pe toate, sau să le respingă cu aceeași înverșunare, îi este perfect egal ce crede umanitatea despre el, orice judecată morală fiindu-i tot atît de străină ca ideea de culoare.

orbului din naștere. Sinteză superioară a celor trei regnuri clasice, dar mai aproape de minerale, *homo duplex* are o singură obsesie: ce crede șeful său ierarhic despre el, cum poate să-l cucerească mai sigur, spre consolidarea situației sale din schemă. Întru atingerea acestui scop suprem pune în funcțiune mijloace de fantezie inepuizabile: minte, lingușește, flatează, denunță, corupe și calcă peste cadavre, dezinvolt și cu ingenuitate. Energic, prezent, concret, aplicat, atent, laborios, *homo duplex* muncește. Simpatîc, vital, robust, veșnic bine dispus — deși neconcentrat într-o stare de veghe și pîndă — *homo duplex* e o ființă utilă, de care șefii săi se despart tîrziu și cu dificultate. Tenace, blindat, construit dintr-un amestec de tuci și plastic, suportă loviturile destinului într-o liniște stoică, fiindcă știe că renaște din cenușa lui, ca o nouă pasăre fenix. Scos, mutat, deplasat dintr-un loc apare într-altul, mai tînăr și mai neînvinș decât în formulele lui precedente, chinuit de o singură idee: să plătească polițe, să sancționeze, din umbră, fără cruțare, pe toți cei ce l-au disprețuit în epocile sale de cădere. Viclean, singeros, cu o unică memorie: a răzbunării, *homo duplex* — simpatîc, agreabil, cuceritorul *homo duplex* — e mai degrabă un vampir.

Sînt încredințat că peste milenii, cînd va fi dezgropat, arheologii viitorului vor descoperi în sicriul lui un schelet de aluminiu, încheiat cu șuruburi și scoabe, dovadă peremptorie că *omul-robot* a fost descoperit și pus în funcțiune de multă vreme, fără ca oamenii adevărați și săraci cu duhul s-o fi bătut vreodată.

Aurel BARANGA

cronica pilei

camera de deliberare

Un filozof (de la Institutul de filozofie) ne-ar putea explica foarte bine relația dintre conștiință, conștiinciozitate și corectitudine. Un om politic (un primar, spre exemplu), ne-ar putea vorbi despre manifestările concrete ale cinstei și devotamentului. La rîndul nostru, putem spune că pretindem foarte mult de la anumii activiști de stat, cum ar fi judecătorii, care prin misiunea lor trebuie să fie un exemplu de conștiință-conștiinciozitate-corectitudine.

De pildă, la problemele judecătorului L.G. Chibzuit, experimentat, corect, scrupulos, răbdător cu oamenii, profund cunoscător al legii, subtil interpret al ei, L.G., fost președinte de judecătorie, acum judecător la o instanță de recurs, poate fi contactat, fără nici o exagerare, în fondul de aur al cadrelor justiției.

Judecătorul L.G., magistrat la o instanță de recurs, locuiește pe str. Polonă. Om de patruzeci și... de ani, stă într-o singură cameră cu mama și cu soția lui. 16 mp. L.G., purtător al unei robe imaculate, beneficiază la tribunal de o sală de judecată și de o cameră de deliberare, iar în strada Polonă de o bibliotecă, o masă și un pat pentru trei persoane. El lucrează, soția lui lucrează, mama e pensionară IOVR, nu trăiesc în mizerie, cu timpul își vor cumpăra chiar un apartament, dar, *deocamdată*, chestiune obiectivă, de înțeles, ei se află într-o criză temporară de spațiu. Cu cît s-ar rezolva mai repede, cu atît s-ar rasplăti înduioșoarea lui nepricepere față de problemele strict personale, specifice oamenilor foarte corecți.

Norocul familiei G. a fost (a fost) acela că familia vecină D. urma să se mute. Unde locuiește judecătorul mai există două camere: cea eliberată și o alta ocupată de bătrîna P.O., pensionară care locuiește singură

pe 20 metri pătrați. L.G. a făcut cerere pentru camera eliberabilă, iar cu 3 luni înainte de eveniment a mers în audiență la Consiliul popular al sectorului 1. I s-a spus: bravo, aveți dreptate, mai lăsați o petiție, o vom discuta în ziua de... În «ziua de...» petiționarul s-a dus să afle rezultatul, dar i s-a spus că, hă-hă-hă, s-a aprobat demult o altă cerere. A altcuiva. A bătrînei P., pentru nepoata ei, studentă, fată care trăiește cu părinții, la altă adresă, dar care...

Răbdător, judecătorul-petiționar L.G. a pus mîna pe condei, pe lege, pe jurisprudență și a început să înșire cu încredere memorii, argumente, texte de lege (deformare profesională): decizia 1171, decizia 863, decizia 960, 972, 304, 1282 ș.a.m.d. I s-a răspuns laconic la 7 februarie: «Spațiul în cauză nu a devenit încă disponibil». Spațiul în cauză a devenit disponibil în luna aprilie 1973. Atunci familia judecătorului a primit un al doilea răspuns laconic: spațiul în cauză a și fost repartizat. Cui? Tovarășei...

Judecătorul a rămas în camera lui aglomerată și scormonește prin textele și prin jurisprudența știute de el, căutînd să-și explice de ce nu i s-a recunoscut dreptul. Dar în legi și în jurisprudență nu scrie că fiul bunei nepoatei mutate, care la rîndul lui cîștigă prin mutare o cameră, este un cunoscut filozof, cu sarcini obștești în sectorul în care se află imobilul, cu alte sarcini la primăria de care depinde... cu care se știe... pe lingă care se află...

Sergiu ANDON

P.S. «Pila» e un fenomen rar. Nu merită să-i acordăm decît 80 de rînduri pe săptămînă!

opinia unui alegător

d-ale turismului

A venit vara, nu mai e nici o îndoială, și chiar dacă bate vîntul, și chiar dacă plouă, chiar dacă vara e capricioasă, adică, tot vară se numește și natul începe să suspine în așteptarea zilei cînd începe concediul... Fiindcă orice s-ar spune, concediul tot vara ni-l luăm, cei mai mulți evident, și tot vara, dacă nu ne luăm concediu visăm să călătorim nișel și uneori chiar călătorim, pentru că o delegație, vara, la Baia Mare sună altfel decît iarna și seamănă a vacanță.

Dar să zicem că sîntem în concediu și că avem și norocul să călătorim, să vedem țara, să ne bucurăm de frumusețile ei, de frumusețile specifice fiecărei regiuni, firește, că doar nu te duci în Moldova ca să înlînești spiritul oltenesc. Ei bine, simplu turist, ce ți se oferă? Ce ți se oferă specific, firește? Pornești să spunem de la București, ții șoseaua asfaltată națională și după ce treci Milcovul te crezi în Moldova și chiar și ești și încep să apară hanurile, mai toate chemate **Bolta rece**, sau, cît ține drumul de la Buzău la Focșani, «**Dunărea**». Intri, așadar, la un han moldovenesc și ceri:

— Aveți o mîncare specifică, de-a casei, de-a locului, cum s-ar zice?

— Avem, zice moldoveanul, cum să nu, avem cîrnăciori oltenesci.

Și observi cu umor, o adevărată colonizare a hanurilor moldovenesci cu cîrnăciori oltenesci. Firește că oltenii, fiind îngimfați, ți vor servi la hanurile lor, care mai toate se cheamă **Hanul haiducilor**, cîrnăciori oltenesci.

Mai e o specialitate specifică și în Moldova, și în Ardeal și, bineînțeles în Oltenia: **pui la ceaun**.

Vrei să cumperi la Tg. Jiu un album Brăncuși, ești sigur că nu-l vei găsi.

În schimb ți se poate oferi în grădina restaurant un program susținut de **Doina Gorjului**, pentru că la Sibiu e **Doina Sibiului**, la Argeș **Doina Argeșului**, la Timișoara **Doina Banatului**, la Vilcea **Doina Oltului**, la București, care e independent, **Doina**, și trebuie să mai fie niște **Doine**.

Știu că există în Ministerul Turismului o direcție de propagandă, nu știu însă dacă această Direcție de propagandă se ocupă și de soarta concretă a propagandei chiar și prin cîrnăciorii oltenesci, deși eu cred că ar trebui să se ocupe și să vadă pînă și etichetele care se pun pe mărfurile aflate sub firma O.N.T.-ului. Știu că pînă și C.F.R.-ul începuse să vîndă, la un moment dat, prin vagoanele de dormit și restaurant, **Brelcuri C.F.R.** și **Butoni de manșetă C.F.R.** Nu cred că e necesară o centralizare excesivă a vînzării butonilor de manșetă dar, oricum, cred că dacă avem un Minister al Turismului el poate dirija cîrnăciorii oltenesci spre județele Dolj, Olt, Gorj, Mehedinți și Vilcea, tinîndu-se evident seama și aici de specificitățile existente, iar vinurile de Drăgășani la locul lor, pentru ca la **Trei iazuri**, lingă Iași, să poți bea totuși un **Cotnari** și nu obligatoriu **Fetească de Ștefănești**—**Argeș**. O gospodărire cu oarecare rost și cu oarecare fantezie—nu chiar atît de mare—mi se pare în puterile instituțiilor noastre centrale de specialitate și chiar a responsabilului pe care mai născiodată nu-l găsești, vara, prin hanurile peste care e pus să chivernisească, dacă nu să se chivernisească.

Am văzut la Bacău un han excepțional plasat și dotat, și îmbrăcat, și lustruit, dar în care nu găseai să dai cu tunul un vin moldovenesc, iar cîrnăciorii oltenesci deveniseră emblema localului.

Dinu SĂRARU

cronica satirică

costisitoarea meserie de femeie nefericită

Sînt unele ființe, cu precădere femei, care și-au făcut din suferință nu numai o plăcere, ci o adevărată meserie. Suferința e foarte pretențioasă, mofturoasă, costă incomparabil mai mult decît buna dispoziție. O privire care nu mai așteaptă nimic de la viață împune o întreagă cosmetică. Neîncrederea în om se obține cu cremuri foarte scumpe, unele din import, altele chiar de la Paris. Tristețea costă o avere.

Am primit o cremă care mă face atît de melancolică. Am dat puțin seara înainte de culcare, dar cîtă tristețe răspindeam în jurul meu a doua zi.

Sigur, dacă crema e un cadou, mai merge, dar să devii melancolică pe banii tăi, e greu de înțeles. Și să-ți pregătești de cu seară melancolia de a doua zi...

Dar suferința nu înseamnă numai cosmetică. Suferința, în afară de un ten frumos, cere și idei... Așa că odată cu cremele, nefericitețele își fac rost și de paradoxuri. Paradoxurile au aceeași soartă ca și pomelile, unele se primesc cadou, altele se produc din rezervele interne de cultură.

Nici un bărbat nu e capabil de iubire. Dacă sînt două—trei excepții într-un secol.

Nefericitețele se aruncă cu plăcere în absolut de cite ori n-au altceva mai bun de făcut. Numai ghicitul în cafea mai echivalează în plăcere cu setea de absolut. Scepticismul lor e atroce și total.

— În orașul Buzău nu există sinceritate. Sau:

— Bărbații din Timișoara nu sînt constanți. Să zicem că bărbații nu sînt constanți, dar de ce tocmai cei de la Timișoara să fi realizat perfecțiunea? Dar cei din Alba-Iulia? Dar cei din Sînnicolou Mare?

Chiar și viitorul e supus unor dureri implacabile:

— Eu n-am să mă îndrăgostesc fiindcă în secolul XX tehnica a trecut pe primul plan în detrimentul sentimentelor frumoase.

Nefericitețele se cunosc între ele. Se ajută, merg împreună la cinema, unde ironizează totul, de la oranjada bufetului pînă la actorul principal. Se stimează și își ghicesc reciproc în cafea. Fac schimb de confesiuni și plăcinte de casă...

Și de atîta tristețe, vai, vai ce s-au mai îngrișat, nefericitețele. Teodor MAZILU

În drum spre bunica, dar cu gîndul la mama.

Fotografie de Elena GHERA

Pentru italieni, ea nu este nici Sophia Loren, nici Sophia, ci La Loren. Particula dinaintea numelui este, dacă vrei, simbolul relațiilor dintre actriță și public. Cu acest la în față înseamnă că ți-ai asigurat nu numai atașamentul lui pe viață dar și o anumită tandrețe, familiară și respectuoasă în același timp. Dezmierdările, mărunțișurile verbale, tip «Lollo» (de la Lollobrigida) nu trezesc încredere. Istoria vedetismului italian cunoaște o singură altă LA: La Magnani, vijelioasa Anna Magnani, «popolana», femeia din popor, am spune noi. Nu degeaba Sophia Loren a vrut să calce pe urmele Annei Magnani. Frumusețea, strania ei frumusețe, ea singură ar fi tras-o către o altă condiție de vedetă, mai supusă lui «astăzi ești, mâine nu ești». Talentul și voința, apriga ei voință de napolitană, au făcut din ea ceea ce este astăzi, ceea ce continuă să fie de aproape 20 de ani: o actriță din familia acelora prin care triumfă însăși demnitatea neamului histrionesc.

Nu s-ar putea zice că nu o cunosc pe Sophia Loren, vreau să spun că i-am văzut toate filmele, și nu o dată. Cu toate astea, acum, într-unul din saloanele vilei sale de la Marino, mi se pare că este și nu este cea de pe ecran. Vi-o puteți imagina mai frumoasă? Încerc să găsesc o formă delicată pentru a-mi învâli ușoara uimire. Dau vina pe aparatul de filmat. Mă trezesc, din partea ei, cu un elogiu adus maturității:

— Probabil că ați rămas cu imaginea mea foarte tină. Un chip prea fraged nu spune nimic. O suprafață lină. Odată cu maturitatea începe să-și spună cuvântul caracterului și modelează alt fel față.

— N-aș vrea să ajungem la binefacerea virstelor coapte sau foarte coapte.

— De ce? Nu trebuie să îmbătrânim la întâmplare. E bine să știm asta din vreme. Felul cum ne înținem este o chestiune de voință. Nu sînt pentru prelungirea artificială a tinereții, ci pentru o înaintare frumoasă în vîrstă. Uitați-vă la Michèle Morgan.

— Spre deosebire de Simone Signoret. Dar dacă tot am intrat de-a binelea în capitolul anilor, atunci să forăm mai departe. Spuneți-mi, condiția aceasta de mare vedetă, începută de timpuriu, menținută fără sușuri și coborîșuri de-a lungul unui timp în care s-au făcut și desfăcut destule mituri, atacă într-un fel ființa umană, personalitatea? Și în ce fel?

Cînd pornești la drum cu gîndul că ești plămădit din alt aluat decît ceilalți, cînd consideri că ți se cuvine totul și nu știi să te mulțumești cu ceea ce ai, cînd faci din întreaga ta viață un spectacol, cred că se petrece ceva monstruos. Trebuie să fie ca o uitare de sine, foarte tristă. Este groaznic să te uiți pe tine, de unde ai plecat, unde vei ajunge.

— Dumneavoastră cum faceți să nu uitați?

— Am luptat pentru o existență echilibrată. Meseria de o parte, cu destinul ei, să-i spunem special, viața mea personală de altă parte, clădită după toate legile unui trai de familie. Există profesii în care mistuirea are noblețe. Pentru actorii de cinema lucrurile se pun altfel. Este o meserie care se cere iubită fără a te lăsa devorat de ea. Dacă vrei să rămii tu însuși. Eu am vrut. Știți că multe actrițe se laudă cu nepriceperea lor de a executa cele mai normale gesturi domestice. Vor să fie altfel decît restul lumii. S-au purtat cîndva prințelese ecranului, lenese și dezordonate, incapabile să-și taie singure o felie de piine, după care aleargă o armată de slujitori să le strîngă lucrurile. Eu nu mă feresc să spun că am un simț al ordinii exagerat. Sînt pedantă. Călătoresc foarte mult, dacă nu aș fi astfel, înseamnă că aș pierde totul. De ani de zile port după mine tot felul de lucrșoare; cum ajung într-un hotel îmi aranjez colțul meu, altfel m-aș simți singură. Îmi pare rău că nu pot să transmit acest simț al ordinii tuturor persoanelor din jur. Nu reușesc. Poate pentru ele înseamnă un efort. Pentru mine—nu. Îmi place. După cum îmi place să repar tot felul de drăcii, în casă. Sînt foarte talentată, mai ales pentru punerea la punct a obiectelor electrice.

— Știți să reparați o priză?

— Cum să nu! Ce mare lucru e?

EXCLUSIVITATE «FLACĂRA»

SOPHIA LOREN

«mă întorc la țară
să caut semnele
pe care le-am scrijelit
pe arbori
cînd eram copil»

*Ai luter di Flacara
con Tanto Tanto affetto
Sophia Loren
Roma 1973*

„Cititorilor «Flacării»—cu nesfîrșită afecțiune»

— De fapt ce nu știți să faceți?

— Ceea ce nu iubesc. Mă cutremură gîndul că există unii care și-au ales meseria de actor fără să o iubească, doar de dragul gloriei, sau al ciștigului. Cameristă sau funcționară la bancă—munca trebuie implinită cu suflet.

— Deși ați evitat, pe cît a fost posibil, capcanele personajului-idol, ați trăit totuși într-o epocă de plină efervescență a miturilor. Astăzi lumea a devenit mai înțeleaptă sau a obosit să-și tot cheltuiască rezervele sufletești oftînd după cutare sau cutare monstru sacru. Mai mult decît atît, se pare că nici nu mai vede în actori, în cîntăreți, proiecția unor idealuri neîmplinite, modelul rîvnit. Cum vă explicați acest fenomen?

— Nevoia de modele este explicabilă într-o societate unde se cultivă mitul succesului. Lumea s-a plictisit însă de fanatismul cu care a fost întreținut fenomenul numit divism. Gîndiți-vă că ani și ani de zile s-au vînturat aceleași și aceleași minciuni și iluzii, birfe. Caraghiosful era prea evident. În vremea din urmă există și tentația unor alt fel de modele: oamenii de știință, astronautii, sportivi. Desigur, criza idolatriei este un fapt pozitiv, dar nu cred că asta înseamnă maturizarea publicului, ci doar oboseala lui. Despre maturizare vom putea vorbi în ziua cînd va descoperi toate valorile reale existente în raporturile sociale. Oricum, să știți că presa italiană tot nu s-a astîmpărat în ceea ce privește politica, să-i spunem, a cancanului. Tot se mai inventează prostii pe seama noastră. Ce vrei, există atîtea ziare și reviste ilustrate, trebuie și ele umplute cu ceva. Pe mine au început să mă mai lase în pace. Și apoi, viața mea nu prezintă nimic spectaculos. În afară de asta, am învățat o lecție foarte practică: este inutil să te lupți cu un paparazzo (fotoreporter de scandal), pînă la urmă tot el face ce vrea. Aici, în fața casei mele, este un turn; uneori mai vine cite un fotograf, se cocoată și-l pîndește pe Cipi (băiatul cel mare) în grădină. Ce poate să facă un copil de patru ani? Se joacă, mai cade pe jos, ca toți puștii.

— Oricum, dacă v-au mai lăsat în pace, înseamnă că acum aveți libertatea de a vă plimba pe orice stradă, în Roma, de a face, știu eu, cumpărături pe Via Frattina. Mi-aduc aminte că odată vă exprimați tristețea de a nu putea ieși, într-o seară, să mîncăți o pizza.

— Cînd doream toate astea, nu era posibil. Astăzi nu mai am nici chef, nici timp.

— S-ar putea să mă înșel, dar ceva-ceva îmi spune că în acest moment al vieții dumneavoastră, casa, familia, joacă un rol mai greu decît filmul. Am dreptate?

Pur și simplu mă aflu într-o perioadă foarte senină, în care pot să pornesc orice acțiune cu un calm desăvîrșit. Nu uitați că sînt mama unui al doilea băiețel. Pentru o femeie care și-a dorit mulți copii, venirea pe lume a lui Edoardo a fost un dar ceresc.

— Totuși cînd vă veți reîntoarce pe platură?

— Peste două luni încep filmările cu De Sica. Tot o comedie de moravuri, dar de data aceasta fără Mastroianni, «bărbatul meu» din atîtea filme. Trebuie între timp să fac un film TV în Argentina, unde am fost numită «mama anului»; am răspuns invitației, dar se pare că s-au răzgîndit. Cine știe, poate mi-au retras titlul, poate au găsit o mamă mai grozavă.

— Ultimul dumneavoastră rol a fost Dulcinea, în ecranizarea lui Arthur Hiller după Don Quijote: cum v-ați simțit ca Dulcinea, cum vi se pare filmul Omul din La Mancha?

— Eh, este bun, dar această modă a ecranizărilor devine exasperantă. Nimic nu mai scapă de atingerea cinematografului. Eu una cred totuși că există opere care nu trebuie smulse din matca lor. Uite, acum Zeffirelli vrea să adapteze «Divina comedie» pentru ecran!

— Cunosc literați care vă vor trimite o floare pentru această afirmație. Revenind la film: Curajos acest Hiller! După ce a făcut Love Story a trecut la Don Quijote! Ce tip de cineast este?

— Un profesionist care știe ce vrea. Și pe mine m-a izbit dezinvoltura acestei tre-ceri. Uneori, în timpul filmărilor, nu-mi venea să cred că el este autorul marelui succes lacrimogen numit Love Story. Fiindcă tot a venit vorba, pot să vă fac o mărturisire: n-am plîns deloc. Nici măcar la moartea fetei. Și nu s-ar putea spune că nu sînt o sentimentală.

— Cît de sentimentală? Vă rog, povestiți-mi o împrejurare a vieții dumneavoastră din care să-mi pot face o idee.

— Uite, ori de cîte ori mă întorc în satul unde am copilărit, la Pozzuoli, caut arborii pe care am scrijelit eu niște semne, cînd eram mică. E o mare bucurie să le știu mereu acolo. V-am spus că nu vreau să uit de unde am plecat. Dealtfel, am un instinct al lucrurilor care nu trebuie uitate. Există amănunte, întâmplări oameni, case, flori, străzi pe care încă din momentul primei cunoștințe știu că nu le voi uita niciodată. Asta mă face să le prețuiesc și mai mult.

— M-am luat cu sentimentalismul și am scăpat o întrebare la care nu renunț pentru nimic în lume. Pentru asta trebuie să ne întoarcem la Don Quijote, mai precis la Peter O'Toole, care v-a fost partener. Așa, de departe, cum îl cunosc eu, mi se pare genial. Unii spun că pe platou este de-a dreptul nebun. Așa e?

— Și eu am fost pusă în gardă în ceea ce-l

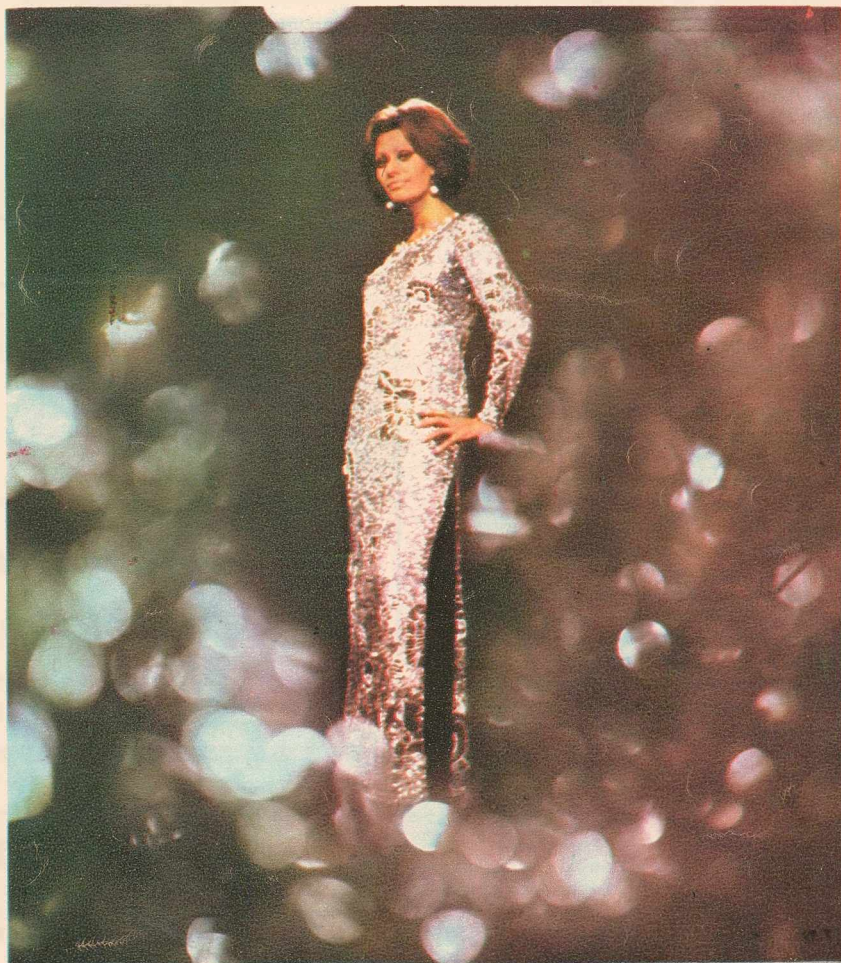
privește pe Peter. «Fii atentă, este nebun». Nu sînt una care să mă sperii, mai ales că am experiența unui partener foarte dificil—Marlon Brando. Ce credeți? Peter este un tovarăș de joc absolut minunat, trebuie să te obișnuiești însă cu privirea lui cam stranie. Dar, mamma mia, ce fantezie are! Imposibil să îți pasul cu ea. Dacă pentru fiecare rol de pe lumea asta se găsesc cel puțin 5—6 actori potriviți, pentru Don Quijote nu există decît unul singur: Peter O'Toole.

— În zilele astea am stat foarte mult pe platourile lui Fellini...

— N-a terminat filmul? Fellini face atîta vîlvă în jurul fiecărui film pe care îl începe sau care îi trece prin cap, încît ai senzația că lucrează cel puțin de un an. Cînd colo, la el numai pregătirile durează un an.

— Mi-am adus aminte că, mai demult, a avut de gînd să facă un film cu dumneavoastră, pe urmă a renunțat. A revenit vreodată asupra ideii?

— M-a anunțat de două ori, o dată chiar

— pentru un episod din «8 1/2» pe care, pînă la urmă, l-a realizat cu Magali Noël. De ce să ne mințim, Fellini nu mă vede, de fapt, într-un film de-al lui și nici eu nu mă văd lîngă el, pe platou. Dacă un regizor nu te poate imagina, ca personaj, nu e nimic de făcut. Relațiile lui cu familia Ponti sînt doar de la producător la regizor. Soțul meu i-a finanțat două filme. Într-o zi trebuie să mă duc însă să-l văd cum lucrează; cred că este fantastic.

— Puțin spus. Pentru că a venit vorba de domnul Carlo Ponti. Am auzit că societatea dumnealui va realiza filmul lui Antonioni «Tehnicamente dulce».

— Sînt în tratative.

— Spuneți-mi, cînd îl veți duce pe Cipi să vă vadă filmele?

— Ehe, a văzut deja unul, «Aida».

— Dumneavoastră cum vi s-a părut acum «Aida»?

— Mamma mia, che bella voce! (N.A. vocea actriței era dublată în film.)

— V-ați întors ieri de la Paris. Nu v-ați oprit pe la Cannes?

— Festivalul nu prezintă nici un interes pentru mine. Nu simt nevoia să fiu văzută.

— Trebuie să veniți într-o zi în România. Cititorii revistei noastre v-au ales de patru ori «cea mai bună actriță a anului».

— Primesc foarte multe scrisori din țara dumneavoastră și sper să ajung să o cunosc. Pot să vă rog ceva? Să transmiteți tuturor prietenilor mei și, în primul rînd, revistei **Flacăra**, editurii **Meridiane**, care mi-a făcut onoarea de a-mi dedica o carte, toată dragostea și urările mele de bine.

Magda MIHĂILESCU

Roma, mai 1973

o duminică fadă

Din cele 15 ore de transmisie pe programul I (17 iunie a.c.) pot spune cu mîna pe inimă că emisiunea cea mai structurată, mai adevărată și mai interesantă a fost «Viața satului». Albumul duminical și... spectacolul serii (ora 20.30) nu ne-au oferit decît însăilări de un gust îndoielnic, de toată mîna, gust mic-burghiez profund... superficial. Cupletul zilei a rimat două articole de ziar apărute în «România liberă». Rubrica «Sport» n-a fost altceva decît o reluare a meciurilor de box transmise în direct după-amiaza și seara, acum zece zile. S-a uitat și cu această ocazie însă să ni se transmită cele patru meciuri din finală omise, plus galele dintre Dobrescu și Beneș și dintre Alexe și Ulianic. În cazul momentului vesel «Ce-aveți cu Mitică» am urmărit dicțiunea unui actor talentat (D. Furdui) pe un text bilbit și fad. Doar Mighty Mouse, veșnic neobositul Mighty Mouse ne înviorează, alungind pentru câteva clipe asonanțele. Bălmăjeala «zîmbetului (de) pe 16 mm», care, neputîndu-se concentra pe un subiect, zboară ca o libelulă ajungînd de la... «neîncredere» și «cîine rău» la sacrificarea tuturor yalelor, a cheilor, a braștelor pentru a face din ele un «monument al...integrității». (Zîmbiți, vă rog!) La orele 20.30 (prezentată în program cu chenar) avem de-a face cu emisiunea intitulată, «Fetele cu ochi albaștri». Surizător titlu, dar nu tot atît de surizător și spectacolul. Deplasezi 3 000 de spectatori, salarii Fabricii de confecții și tricotaje—București, ca să le dai ce au mai văzut și cu alte ocazii. În plus se face haz pe seama... confecțiilor, a prezentatoarelor și prezentatorilor de modă: «Mamă, ce bine făcută e» sau «Hai boy mină cîreada, cea! cea!» Să nu mai vorbim de mediocritatea textului rostit de fermecătoarea actriță Stela Popescu (care nu l-a putut salva de la ridicol). Gestul nobil al televiziunii de a prezenta un spectacol, lucrătorilor sîrbătorii, trebuia dublat de un program pe măsura gestului și nu de o serbare încropită. Să lăsăm însă regizorii și realizatorii acestor spectacole să mediteze la faptul că n-ar trebui să pună actori și cîntăreți de primă mînă, într-un context asonant, și să ne ocupăm, mai departe, de emisiunea pe care spuneam la începutul acestor rînduri că am urmărit-o cu interes.

Pentru lanurile de orz care au culoarea mătăsoasă și caldă a aurului și pentru lanurile de grîu, de seară, înalte și grele de rod, a început numărătoarea inversă. Se iau măsuri ca noua recoltă, avuția întregii societăți, să fie culesă, depozitată și conservată în cele mai bune condiții. Pentru aceasta se fac deplasări de agregate, deplasări de forță de muncă, se intensifică ziua de lucru, se ocupă noaptea: «Să culegem spic cu spic/ Că l-am îngrijit de mic./ Și-a crescut grîul voinic».

Operatorii și redactorii acestei emisiuni, mai puțin sofisticăți, știind bine cui se adresează, sînt mai prezenți în realitatea cotidiană și imaginile lor vorbesc pe limba celor 150 000 de eroi ai pîinii de pe Bărăgan. Discuția cu Alexandru Marcu, președintele de C.A.P., se împletește strîns cu realitățile satului nostru. Tăranii vorbesc la obiect, despre ce-i doare și despre ce-i bucură, nu sînt dispuși să facă divagații, să taie firul în patru ca să spună nimic. Dar «Viața satului» nu se oprește numai la investigația muncilor agricole, ci se ocupă și de oamenii săi. Iată că, în ancheta de la Bolintinu, argumentele și discreția cu care au operat redactorii în rezolvarea conflictului dintre cei doi soți, pledînd pentru înțelegere și armonie în favoarea copilului, nu ne-au convins numai pe noi ci, sperăm, și pe cei doi soți învrăbiți. «Infirmitățile psihice sînt mai grave decît cele fizice», spunea unul dintre cei interogați. Mîndria, pretențiile absurde, gustul aventurii au primit o replică așezată din partea emisiunii. Apoi, imaginile de la «Drăgaica», atitudinea împotriva poluării apelor (Pîriul Teslui) ș.a. au format sumarul variat, bine structurat și interesant al acestei emisiuni de duminică dimineața.

Coman ȘOVA

consumatorul... de artă

Se practică, la ora actuală, un tip de confuzie estetică mai greu observabilă, însă extrem de periculoasă. Termeni specifici diferitelor domenii contemporane de activitate sînt transplantați, cu intenții de obicei nobile, chiar poetice, citeodată, în perimetrul discuțiilor despre artă, despre frumos, despre ceea ce place sau nu place în sens estetic. Nu se știe bine — sociologii sau comercianții, agricultorii sau antreprenorii — cine au fost cei care au imprumutat ori au pasat esteticienilor termenul de «consumator». Dar tot mai des întîlnim, astăzi, în textele de estetică oribila formulă: «consumatorul de artă». Sînt invocate aspirații superioare, se face apel la idei foarte generoase, arătîndu-se că, astăzi, «consumatorul de artă»... așteaptă, că este... nemulțumit în unele cazuri de ceea ce artistul a realizat, că... are dreptul să-și arate preferințele. Aparent, totul este firesc. Cînd te gîndești însă că aspirații atît de înalte, că idei atît de democratice, că necesități atît de stringente ajung să fie exprimate printr-un termen care se referă întotdeauna la brînză, salam, măsline sau alte produse alimentare, totul ia o întorsătură neplăcută. Arta nu poate fi confundată cu obiectele destinate consumului. Arta se definește tocmai în opoziție cu asemenea obiecte. Arta, prin definiție, se sustrage consumului. Acesta este, poate, marele mister al artei: capacitatea de a produce plăcere, de a trezi satisfacții în condițiile în care nimic nu se «consumă». Toți cei care au încercat să înțeleagă cîte ceva din marile sensuri ale fenomenului denumit artă au fost intrigați de situația la care ne referim. În cadrul fenomenului uman plăcerea nu poate fi concepută dincolo de interese, dincolo

de necesitățile organice reclamate presant. Iată însă că, în condițiile artei, apare această plăcere aberantă, «plăcerea dezinteresată», cum o numea Kant, plăcerea care se realizează exclusiv la nivelul contemplației obiectului.

Nu e cazul aici să intrăm în dezbaterile întregului mecanism specific actului de contemplație estetică. Aș vrea să arăt doar că, înlocuind termenul de contemplație cu acela de «consum», noi dintr-o dată ajungem să formulăm judecăți bazate pe niște premise false, în raport cu o realitate — aceea a artei — care își are specificul ei. Vorbind despre artă, ca despre un univers de obiecte destinate «consumului» — chiar dacă în intenția noastră nu stă o asemenea trădare — noi trădăm totuși arta, în favoarea altor domenii de activitate. Mai departe, nu rămîne de făcut decît un pas pentru a se ajunge la situații în care să-i pretindem artistului obiecte ce trebuie realizate de către altcineva. O întreagă atitudine birocratică față de artă, cauzată de introducerea în vocabularul estetic a unor termeni proveniți din limbajul contabililor, al antreprenorilor și comercianților, poate fi semnalată la orizontul multora dintre studiile de estetică ce se publică astăzi în Occident. Mi-e teamă că, prin intermediul unui fenomen cunoscut de contagiune spirituală, e pe cale să se extindă și la noi pericolul unei asemenea atitudini birocratice față de artă, ca univers de obiecte destinate consumului, ce pot fi înlocuite, oricînd, cu altele mai «grozave», ca univers de obiecte a căror importanță se dovedește minoră. Traducînd «contemplație» prin «consumare», arta devine, după cum arăta Marx, o simplă marfă, un obiect comercializabil ca orice altul.

Să ne ferim, pe cît posibil, de ispita unei atari «traducerii»!

Gheorghe ACHITEI

cinecota săptămîinii — 9 cronicari, 9 filme

Filmul	Călin Căli-man	Ioana Crean-gă	Florica Ichim	Gelu Ionescu	Magda Mihăilescu	Horia Pătrașcu	Valerian Sava	Tudor Stănescu	I.D. Suciianu
Lumea se distrează	**	**	**	***				**	***
Ultimul cartuș	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Ciprian Porumbescu	**	*	**		**	*	**	**	***
Fluturii sînt liberi	**						**	***	****
Simon Templar intervine	*		*	*	*			*	
Solaris	**	***	**	***	**		**	***	****
Rond de noapte	**	**					**	**	***
Clasa muncitoare merge în paradisi	***	***	**	***	***	***	***	***	**
Fata bătrînă	***	**		**	**	**	**	**	**

* 0 inutil a vă deranj;
* de văzut eventual
** de văzut
*** de văzut neapărat
**** capodoperă

Nicoleta GHERGHEL

...Deci în continuare despre surprizele celei de-a 3-a ediții a festivalului «Maria Tănase». Pentru marea cinstire acordată muzicii noastre populare (despre care am mai scris): cadru festiv, discreția și bunul-gust al scenografilor, întrebuițarea cu multă pricepere a elementelor decorative populare, eleganța cortinei interioare din voal, amintind gingașele marame oltenesti, pentru toate acestea zic, și pentru desfășurarea festivalului propriu-zis, organizatorii craioveni merită întreaga laudă și recunoștință.

Să trecem — în limitele spațiului ce ne stă la dispoziție — la o scurtă analiză. Timp de patru seri ne-au fermecat cîntece venite din toate colțurile țării: în prima parte a programului prezentat de tinerii concurenți, în cea de-a doua de artiști consacrați care, prin spontana și inimoasa lor prezență, au înțeles să aducă prinos de recunoștință memoriei celei mai iubite și desăvîrșite interprete a cîntecului popular românesc.

Cred că e bine să se știe că, față de 18 candidați selecționați în a doua ediție a festivalului concurs (1971), anul acesta juriul — deși foarte exigent — s-a văzut obligat să distingă în unanimitate, prin premii, mențiuni speciale și diplome de onoare, un număr de 24 concurenți. Concluzia: programul impresionant pe care îl marchează marea competiție de la Craiova. Subliniem cu toată satisfacția acest fenomen, tocmai din pricină că el contrazice flagrant părelnițele idei, prejudecățile acelor «teoreticieni» care, închipuindu-și că folclorul este obligatoriu sortit pierii odată cu progresele tehnice ale unei țări, socotesc mult mai nimerit că trebuie stat cu brațele încrucișate. Constatarea de mai sus dovedește fără tăgadă că acțiunea hotărîită inițiată de către organele de stat, prin mobilizarea și angrenarea a numeroase instituții, a specialiștilor, întru păstrarea bunurilor artistice ale poporului, este mai mult decît binevenită.

Îmi pare peste măsură de rău că nu îmi pot permite să vorbesc despre fiecare dintre candidați, în parte.

Tînăra clujeancă MIA DAN, deținătoare a premiului I, a dovedit cu prisosință valoarea incomparabilă a unei interpretări autentice, în cel mai curat stil al regiunii, simplu, neafectat, fără artificiale efecte «scenice». Sper că marea distincție acordată tinerei cîntărețe să-i fie îndemn de a urma calea pe care a pornit-o, cultivînd și pe viitor cîntecele cele mai frumoase ale regiunii, fără a se lăsa amăgită de succesele ușoare la un public neavizat și care au făcut atît de mult rău unor cîntăreți profesioniști de renume. Reprezentînd județul Timiș, ELENA JURJESCU, deținătoare premiului special al Centrului județean al creației populare și al mișcării artistice de masă, s-a făcut remarcată prin ținuta plină de demnitate, prin extraordinara personalitate a unei voci ieșind cu totul din comun. Cred că Elena Jurjescu s-ar putea realiza cu succes abordînd și alte domenii muzicale, adică trecînd de la interpretarea cîntecelor populare la muzica scrisă în grai românesc de compozitorii noștri. Venită de pe plaiurile oltenesti ale Mehedințului, ANGELICA STOICAN este posesoarea premiului acordat de către Uniunea compozitorilor. Cu vocea ei pătrunzătoare, Angelica Stoican stăpînește stilul vocal caracteristic vechiului cîntec mehedințean. Pe aceleași considerente s-a relevat și doljeanca MARIA CHIVU, obținînd de asemenea premiul I. Inflexiunile «cîntecului lung» oltenesc, redată în toată puritatea, ușurința prin care execută speciificele sunete «sughitate», savanta interpretare pur țărănească, au dovedit din belșug muzicalitatea, sensibilitatea concurenței. Pe mine unul m-a impresionat cu atît mai mult cu cît această minunată cîntăreță este consăteană cu «moș Tănase». Ascultînd-o pe Maria Chivu, am înțeles parcă încă mai bine dragostea mare a «Măriei lui Tănase» pentru comorile muzicale ale neamului ei.

Hari BRAUNER

cronica spectatorului

În urma anchetei pe care revista noastră a efectuat-o în seara premierei piesei «PUTEREA și ADEVĂRUL» de Titus Popovici, publicăm pentru început acest răspuns. Bazându-ne pe colaborarea spectatorilor, sperăm ca săptămîna viitoare să putem redacta în întregime rezultatul anchetei.

Liviu Ciulei,
Marius Pepino
și Petre Gheorghiu.

Împărțit fiind filmul în două părți distincte: 1. Puterea, 2. Adevărul, spectatorul rămîne cu senzația că a urmărit în prima parte un spectacol înălțător, ca apoi să i se arate, indecent, culisele. Aveai o puternică senzație de jenă, ca și cum s-ar fi ridicat cortina și ai fi surprins personajele pe care ai învățat să le iubești, în poziții grotesti.

Mai filmic decît filmul, SPECTACOLUL (cu majuscule) oferit de Ciulei n-are culise, n-are cortină. Mai mult decît necesitatea lărgirii spațiului scenic, se pare că aceasta l-a determinat pe regizor să aducă scena în mijlocul sălii, asta și din dorința de a-l forța pe spectator să nu rămînă simplu spectator, ci să se simtă implicat în acțiune, să-și simtă umerii încovoiați de povara responsabilității.

Structurat pe ideea unui «minut de adevăr», acest spectacol cinegrafiat folosește din abundență mijloace filmice: ubicuitatea aparatului de filmat, flash-back-ul, montajul paralel, fondu-ul, și în special dozarea ne-teatralistă a consumării tramei (nu o progresie dramatică, ci o dozare cumulativă, mai degrabă epică și filozofică decît dramatică).

Ca Sjöstrom în «Fragii sălbatici», Pavel Stoian (excelent interpretat de Petre Gheorghiu), cu spectrul morții în față, își face bilanțul vieții, bilanț falimentar. În el, beția puterii a ucis orice rază de adevăr. Cu atît mai tragic, cu cît el a dorit adevărul. Ca lui Richard III, înaintea zilei hotărîtoare i se

perindă prin fața ochilor umbrele trecutului, mai înspăimîntătoare încă, pentru că nu îl acuză, ci îl înțelege și îl iartă. El singur nu se poate ierta, nu se poate înțelege. De aici, înstrăinarea, alienarea lui. Și finalul comentează: acolo unde putea să fie lumină, nu rămîne decît fum, fum ce se împrăștie — vanitas vanitatum. Un destin tragic și răscolitor, un zguduitor memento.

Intellectualul (anonimatul fericit al numelui permite să i se spună doar așa) își consumă în paralel drama sa. Drama și nu tragedia, pentru că el, ca bătrînul lui Hemingway, înțelege că «un om poate fi distrus, dar niciodată înfrînt». Renăscut ca pasărea fenix, Liviu Ciulei aduce pe scenă copleșitoarea sa personalitate, albatrosul lui Baudelaire, și în special ochii săi neliniștiți și neliniștitori, ochii săi metafizici. Nu se poate vorbi de interpretare în acest rol, pentru că Ciulei nu joacă, ci se destăinuie. Îl înțelege visurile și obsesiile, fascinația înălțimilor și durerea de a fi prizonierul condiției sale umane. Durerea lui P. Petrescu de a nu fi înțeles, de a i se fi răstălmăcit intențiile, de a fi considerat dușman, el, adevăratul prieten — e mai mare decît suferința trupezască.

Prezența lui Mihai Duma este, pe bună dreptate, mai puțin marcată în piesă decît în film. Pe bună dreptate, pentru că el este Fortinbras, tipul solar, fără zvîrcoliri, fără metafizică (deși «idealist»), fără capitala întrebare «a fi sau a nu fi». Fără să aibă o partitură de mare amploare, Victor Rebengiuc a știut să-i găsească tonul, să sugereze că el este raza de lumină, adevărul, de care fuge speriat fumul în final.

Pigmentat cu «montaj de atracție» (aparițiile lui Toma Caragiu și Marius Pepino, spectacolul oferit de Ciulei pe scena Teatrului Bulandra este o dezbateră etică, filozofică de o mare profunzime și originalitate, cîtuși de puțin didacticistă, un spectacol de înaltă ținută, un spectacol-revelație.

Rodica CONSTANTIN
profesoară, Liceul 42,
București

spectacole

PUTEREA ȘI ADEVĂRUL

La numai un an și jumătate de la premiera sa cinematografică, *Puterea și Adevărul* reapare pe scena Teatrului «L.S. Bulandra» ca eveniment ce obligă. Scriitorul Titus Popovici demonstrează în film virtuțile unui scenarist de mare anvergură, iar piesa de teatru readuce, în altă cheie artistică, aceste calități. Critica trecutului făcută de pe poziția creator-dialectică a prezentului fixează în conștiința spectatorului de astăzi posibilitatea de a prelua realist fenomenele revoluției noastre socialiste. Nu avem intenția de a judeca prin comparație cele două forme de spectacol — film-teatru — pentru că fiecare prin specificul său își justifică pe deplin existența.

În viziunea regizorală a lui Liviu Ciulei și Petre Popescu spectacolul cunoaște o rezolvare scenică originală, condensind în același spațiu fizic evenimentele dramatice. Scena este desființată la propriu și fixată în mijlocul sălii. Prin construcția arhitecturală de mare rafinament și erudiție, amintind, dar depășind original și amfiteatrul grec și scena elizabetană, spațiul închis al teatrului italian se transformă într-un univers contemporan. E o performanță care ține de gîndirea specificului epocii noastre drept sinteză culturală a epocilor precedente. Nu-i putem decît felicita pe scenograful arhitect. Acesta nu este însă singurul merit al spectacolului. Dacă filmul poate folosi arta montajului pentru a înlătura distanțele, spectacolul servindu-se de convenția scenei deschise, «montată» gata, unifică prin cuvînt spațiul, prin întrebările despre adevărul puterii surprins din perspectiva timpului. Este din nou o izbîndă remarcabilă, estetică și, nu mai puțin, filozofică.

Dar tocmai pentru că este mai mult meditativ, spectacolului îi lipsește o anumită vigoare, o anumită mușcătură a cuvîntului, necesară acestui gen de teatru. O distribuție omogenă înfruntă, cu personalitate și îndrăzneală, imaginile eroilor făurite de peliculă: Petre Gheorghiu, Liviu Ciulei, Octavian Cotescu, Victor Rebengiuc, Marius Pepino, Toma Caragiu.

A 12-A NOAPTE

Nu mi se pare o blasfemie considerînd cealaltă premieră a Teatrului «Bulandra» un vodevil, cel puțin pentru că numele lui Shakespeare handicapează orice considerație de acest gen. Dar un spectacol în care verbul curge ușor, actorii cîntă, se joacă între ei cu dezinvoltură și seninătatea copiilor, transmițînd bucuria comunicării de pe scenă în stal, impune ideea de vodevil cu elevare. A 12-a noapte este un spectacol despre iubire. O iubire lipsită de tiradele patetice și de afectarea gesturilor extreme. O iubire patronată de umbra subțire a umorului și a încurcăturilor, dezlegate, fericit, în final. Rezolvat în această viziune artistică, spectacolul impune trupa de aur a teatrului, din care desprimem, mai ales, strălucirea de zile mari a lui Virgil Ogășanu.

Rada PREJBEANU

ultima oră

Pină luni 18.VI.1973, orele 13, pe adresa revistei noastre au sosit 30 de răspunsuri la ancheta sus-amintită. Muncitori, studenți, elevi, intelectuali, pensionari ne răspund astfel.

La întrebarea noastră «Ce v-a determinat

să veniți în această seară la teatru?», 5 indică drept punct de interes renumele teatrului, 12 — piesa politică, 8 — și piesa, și renumele teatrului, 5 — personalitatea artistică a lui Liviu Ciulei, iar un spectator menționează «Actul de comuniune culturală pe care-l degajă fiecare spectacol teatral» (V. Cosma, 40 ani, profesor).

Unui număr de 28 de spectatori le-a plăcut spectacolul, și piesa, și actorii, unui student nu i-a plăcut piesa dar apreciază efortul artistic remarcabil făcut de Liviu Ciulei, iar un altul nu poate face o apreciere clară.

La cealaltă întrebare — «Ați simțit nevoia

să comparați piesa cu filmul? La ce concluzie ați ajuns?» — răspunsurile se împart după cum urmează: 5 nu simt nevoia să compare cele două modalități artistice, 8 consideră piesa mai clară și mai dramatică decît filmul, 3 preferă filmul, 10 nu au văzut filmul, dar acesta a fost un argument pentru vizionarea piesei, 3 conchid că această comparație nu are sens, iar unul nu dă nici un răspuns.

Vam reveni mai pe larg în numărul viitor al revistei noastre

R. POP

prevenirea complicațiilor cardiace ale infecțiilor streptococice

Infecțiile cu streptococ grup A, reprezentate mai ales de scarlatină și angine, constituie o importantă problemă de sănătate publică. Ceea ce dă nota actuală de gravitate a acestor infecții sînt complicațiile lor imunologice: reumatism articular acut și glomerulonefrita acută. Un procent însemnat din bolnavii care au suferit o infecție cu streptococ din grupul A prezintă în următoarele săptămîni riscul unui atac de reumatism articular acut. În majoritatea cazurilor, care survin la copiii de vîrstă școlară, reumatism articular acut se caracterizează prin leziuni ale inimii, mai ales ale endocardului, leziuni ce rămîn ca sechele, cum ar fi stenoza mitrală, insuficiența mitrală etc., denumite pe scurt cardiopatii reumatismale cronice, ce pot evolua spre insuficiență cardiacă sau endocardite bacteriene subacute, producînd diferite nuanțe de invaliditate și reducerea speranței de viață a bolnavilor.

Dacă ținem seama că în decurs de un an se înregistrează între 60 și 80 de cazuri de scarlatină la 100 000 locuitori, chiar în anii neepidemici, și că pentru fiecare caz de scarlatină s-ar putea înregistra pînă la zece cazuri de angină streptococică, se conturează și mai clar importanța medico-socială a problemei. Astfel, în cadrul mare al afecțiunilor cardiovasculare, cardiopatiile reumatismale continuă să ocupe un loc deosebit în atenția personalului sanitar și a populației.

Dacă scarlatina se recunoaște ușor, ceea ce permite aplicarea corectă a tratamentului și limitarea complicațiilor, anginele streptococice, adeseori neglijate de anturajul bolnavului, constituie în prezent, împreună cu infecțiile streptococice inaparente, principalul prelude al reumatismului articular acut. Utilizarea penicilinei după prescripția medicului permite un tratament eficient al infecțiilor streptococice și evitarea complicațiilor cardiace, iar în cazurile de reumatism articular acut, tratamentul îndelungat cu penicilină permite prevenirea recidivelor și agravărilor.

Prevenirea și combaterea infecțiilor streptococice și complicațiilor acestora sînt reglementate prin instrucțiuni ale organelor sanitare și fără îndoială că aplicarea unor astfel de instrucțiuni și actualizarea lor periodică au contribuit, de-a lungul anilor, la accentuarea tendinței istorice de scădere a incidenței reumatismului articular acut. În scopul îmbunătățirii acestui sistem de măsuri, în ultimii ani au fost organizate — și se continuă — studii pilot în orașele București, Iași și Timișoara, ceea ce permite aprofundarea cunoașterii aspectelor epidemiologice ale problemei și aprecierea valorii medicale și posibilităților de aplicare a unor metode profilactice.

Măsurile de prevenire a leziunilor reumatismale ale inimii s-au putut astfel îmbunătăți. Pentru anul 1973 direcțiile de orientare în profilaxia complicațiilor infecțiilor streptococice cuprind, în principal, pe lângă activitatea curentă și:

a) îmbunătățirea supravegherii epidemiologice a colectivităților școlare, în special în internate și școli profesionale, pentru depistarea timp a focarelor de angine cu streptococ grup A, prin extinderea numărului de examene bacteriologice la elevii cu semne de suspiciune de angină streptococică;

b) limitarea extinderii focarelor de infecții streptococice în colectivitățile școlare prin intervenția precoce în focar, atît pentru depistarea și tratamentul bolnavilor, cît și în scopul aplicării măsurilor de dezinfectie și igienă pentru a reduce contaminarea cu streptococ grup A;

c) depistarea precoce a complicațiilor imunologice ale infecțiilor streptococice prin dispensarizarea convalescenților de scar-

latină și angine cu streptococ grup A;

d) îmbunătățirea cuprinderii în tratament profilactic a cazurilor de reumatism articular acut pentru profilaxia recidivelor și agravărilor.

Fără îndoială că aplicarea noilor norme de structură pentru unitățile sanitare va aduce un aport deosebit la creșterea eficienței acestor acțiuni prin îmbunătățirea asistenței medicale în școli și circumscripții sanitare, cît și prin crearea posibilităților de extindere a experienței stațiilor pilot privind dispensarizarea copiilor cu reumatism articular acut.

Recent, în cadrul unei consfătuiri de lucru organizate de către Academia de Științe Medicale, Institutul «Dr. I. Cantacuzino» și Uniunea Societăților de Științe Medicale, specialiști în domeniul infecțiilor streptococice au dezbătut posibilitățile de dezvoltare a acestor acțiuni profilactice.

Creșterea șanselor de succes în profilaxia complicațiilor cardiace ale infecțiilor streptococice depinde și de gradul de colaborare cu personalul sanitar a părinților, corpului didactic și altor factori care contribuie la depistarea precoce a anginelor streptococice; de respectarea prescripțiilor medicale de tratament și supraveghere medicală a convalescenților; de sprijinirea măsurilor de luptă în focar, acceptarea tratamentului îndelungat după primul atac de reumatism, creșterea standardului de igienă individuală a elevilor și standardului de igienă al școlilor, internatelor și altor colectivități de copii și tineret. În acest fel ne vom putea aștepta la o accentuare a pantei multianuale de reducere a incidenței reumatismului articular acut.

Dr. Alexandru CALOMFIRESCU
prim-adjunct al ministrului sănătății

urgente rezolvate de miercuri pînă miercuri

DE LA FĂRĂ SPERANȚĂ LA CERTITUDINE. Sfirșit de an școlar între colegi. Petrecere mare, muzică multă. Muzică ce ametește! La un moment dat, aplecîndu-se prea mult pe fereastră, Aridveder Cristian, de 17 ani, din str. Nicolae Titulescu nr. 14, Constanța, a căzut de la etajul III. Consecințe: stare de comă profundă, traumatism toracic, contuzie pulmonară, traumatism cardiac — toate stabilite la spitalul din Constanța, unde a fost dus de urgență. Medicul Livia Constantinescu a dat toate îngrijirile bolnavului, care, în ciuda stării grave în care a fost adus — aproape fără speranțe — este acum în afară de orice pericol. (Prin telefon de la Silvia Constantinescu, Constanța.)

AFARĂ, ÎN PARC, ȘI ÎN AFARA ORICĂRUI PERICOL. În timp ce se juca în parc, Mira Encui, în vîrstă de trei ani și jumătate, a căzut peste... lucrul de mînă al mamei sale. Acul s-a frînt, o jumătate de ac de circa 3 cm intrînd în corpul fetei, în regiunea toracică, în partea anterioară. A fost adusă imediat la spitalul C.F.R. nr. 2 din București. Acul a fost extras de tovarășa dr. Lucia Dima. În momentul de față, fetița e în afară de orice pericol.

UN OBIȘNUIT AL CUȚITULUI. Sofia Nistor, 47 de ani, din comuna Chitila, îngrijitoare la I.I.C.M.-C.F.R., sosește plină de sînge la camera de gardă a Spitalului C.F.R. nr. 2 din București, trimisă fiind de dispensarul Chitila. Se constată un traumatism cranian acut deschis, o tăietură la tîmplă de vreo 8 cm și o tăietură parietală cam de aceeași dimensiune. Ce se întimplase? În seara aceea, soțul a venit acasă beat. «A luat o rangă de fier și mi-a dat în cap», ne spune bolnava, «apoi m-a tîrît de păr prin curte». «Este prima dată?» — în-

morbiditatea de azi nu este cea de ieri!

Longevitatea nu este un atribut al omului contemporan. Știrile cele mai îndepărtate ne informează despre existențe matusalemice. Media de vîrstă a fost însă pînă în secolul trecut scăzută. Mortalitatea infantilă și bolile infecțioase au scurtat firul vieții la cei mai mulți, pînă nu demult. Puțini izbuteau să treacă de barajul ucigaș al epidemiilor: orașe și sate rămîneau decimate după trecerea unui flagel ca holera, variola, tifosul. La finele veacului trecut, în fruntea listei cauzelor de moarte tronau bolile acute produse de microbi.

Geniul lui Pasteur a identificat pe acești dușmani. Tot el a indicat remediul: profilaxia prin imunizare. Descoperirea de către Domagk a sulfamidelor acum patru decenii deschide calea tratării eficiente a bolilor infecțioase. În fine, Flemming oferă omenirii un scut formidabil, penicilina, și deschide o eră nouă în terapeutică: era antibioticelor.

În aceste condiții, la care se adaugă pătrunderea igienei și bune stări în viața colectivă și individuală, șansa de viață lungă a sporit considerabil. Media de vîrstă a făcut un salt impresionant sub pavăza medicinei moderne.

Cauzele dominante de îmbolnăvire și mortalitate sînt astăzi bolile cronice, cardiovasculare, cancerul, suferințele respiratorii, afecțiunile neuropsihice și accidentele de circulație.

Morbiditatea circulatorie este dominată de ateroscleroza vaselor inimii și creierului și de hipertensiunea arterială. Cancerul de stomac și prostată la bărbați, cel de sîn și de

uter la femei sînt cele mai frecvente manifestări ale bolii neoplazice.

Accidentele de circulație se înscriu pe o curbă ascendentă, care a atins cifre amețitoare în multe țări.

Bronhopneumopatia cronică face tot mai mulți infirmi, ca urmare a poluării atmosferei și a abuzului de tutun.

Dificultățile de adaptare la forme de viață vertiginos schimbate de progresele tehnice se oglindesc în consumul exagerat de calmante și înmulțirea neîncetată a bolnavilor psihiici.

Oamenii de știință sînt angajați într-o cursă ambițioasă de găsire de noi remedii. S-au făcut pași mulți și mari înainte, dar drumul acesta este greu, costisitor și lung — nimeni nu știe cît de lung.

De aceea privirile se îndreaptă azi către profilaxia bolilor cronice. Într-adevăr, a preveni este mai rațional, mai eficient și mai economic. Factorii incriminați în geneza acestor boli sînt multipli, ei țin de individ, de mediul social și de cel fizic și de aceea măsurile sînt complexe, trebuind să angajeze responsabilitatea personală, a rețelei medicale și a colectivității.

Societatea este datoră să asigure sano-geneza mediului înconjurător ambiant. Medicii au capacitatea și datoria de a diagnostica precoce boala și a o vindeca. Individul informat de astăzi răspunde, în ultimă instanță, de propria lui sănătate!

Prof. dr. doc. Victor CIOBANU

sfatul medicului

despre oboseală (I)

Oboseala în activitatea profesională apare ca un proces indus de excesul de activitate fizică sau intelectuală, caracterizat pe plan afectiv printr-o serie de senzații neplăcute, iar din punct de vedere obiectiv prin scăderea randamentului.

De-a lungul anilor, pornindu-se de la localizările periferice sau centrale ale oboselei s-au căutat diferite explicații, toate dovedite unilaterale. Astfel s-a emis ipoteza epuizării materialului energetic din mușchi (acid adenozintrifosforic, fosfocreatină, glicogen, oxigen), ceea ce ar explica apariția oboselei; ulterior s-a susținut apariția în ser a unei toxine a oboselei (kenotoxina), fără ca aceasta să poată fi evidențiată; alți autori, evidențiind creșterea acidului lactic în sînge — element ce, în anumite limite, este capabil să reducă randamentul energetic — au emis teoria intoxicației cu produsele metabolismului muscular propriu ca sursă a apariției oboselei; în sfîrșit, s-a emis și o teorie a heterocronismului (neconcordanța dintre excitabilitatea nervoasă și cea a mușchului), care ar prejudicia transmiterea normală a influxului de la nerv la mușchi.

Studiile recente de neurofiziologie, la care școala românească de medicină sportivă și-a adus o contribuție remarcabilă (prof. dr. docent Fl. Ulmeanu, cercetător A. Parteniu, dr. C. Neacșu etc.), au arătat că oboseala trebuie definită ca o entitate generală, cu manifestări locale și generale, în special psihoafective, în care unele modificări funcționale pot fi evidențiate chiar înaintea scăderii randamentului.

Se pune întrebarea de mare actualitate în fiziologia muncii: cum s-ar putea crește randamentul în muncă? În primul rînd printr-o participare conștientă, motivată, pe plan afectiv la ceea ce întreprindem; în al doilea rînd printr-o stare de sănătate optimă și prin însușirea corectă a deprinderilor legate de munca productivă (în fond, printr-un veritabil și continuu proces de antrenament); apoi prin creșterea capacităților funcționale ale organismului, a masei musculare și a eficienței mecanice musculare, în cazul efortului fizic, iar în cadrul eforturilor intelectuale prin alternarea judicioasă a muncii intelectuale cu cea fizică și refacerea adecvată după solicitări. În sfîrșit, poate unul

treabă tov. Nicolita Isac, asistentă medicală. «Nu-i prima dată», a răspuns Sofia Nistor. «De multe ori m-a bătut și m-a împuns cu cuțitul».

480 DE MICUȚI OLTENI REDAȚI VIEȚII. Inginera Victoria Carmen Băbeanu, de la Întreprinderea agricolă de stat Goești, județul Dolj, și-a văzut doar luni 18 iunie, 12 zile de la naștere, ființa căreia i-a dat viață. Datorită măiestriei profesionale și grijii ce i-au fost acordate la naștere de către medicul primar Eugenia Pribeanu, șeful secției maternitate a Spitalului nr. 2 din Craiova, și Paul Ghica, medic specialist, care i-au efectuat cezariana, și medicilor specialiști Solange Herculovici, Maria Piroiu și Silvia Mitruț, care au readus la viață pe micuțul Mihnea — copilul prezenta o insuficiență respiratorie acută —, ea are un copil. Cu doi ani în urmă îl pierduse pe primul, născut cu malformație cardiacă. Timp de o săptămînă copilul a fost supus unui tratament de terapie intensivă în incubatorul unității — microdozimetrul special, primit cu cîteva zile în urmă de spital, avînd un important rol în rezolvarea celui de-al 480-lea caz deosebit înregistrat la maternitatea craioveană de la 1 ianuarie anul trecut și pînă în prezent. Dealtfel, numai în acest interval, 15 copii cu greutate sub 1 kg au fost predați familiilor de către Spitalul nr. 2 din Craiova. (Prin telefon de la Marin COANDĂ, Craiova.)

PASUL SPRE MOARTE N-A FOST FĂCUT. Venind la serviciu, Carolina Chicheri, de 54 de ani, funcționară la un oficiu PTTR din București, a simțit că i se răcesc mîinile și picioarele. A rugat colegele să-i facă masaj. A simțit o stare de vomă, dureri precordiale, o senzație de sufocare și și-a pierdut cunoștința. În această stare bolnava este adusă cu salvarea la spital. Chemat de urgență prin telefon, la ora 10.20, doctorul Ștefan Nanul, directorul spitalului, constată că e vorba de un infarct miocardic. Este internată imediat și i se face tratamentul necesar. «Am fost la un pas de moarte» — declară Carolina Chicheri. «Și mulțumesc acum tuturor celor care m-au ajutat să revin la viață. Le urez la toți sănătate!»

din cei mai importanți factori implicați în creșterea randamentului este acela al antrenării sistemului nervos central pentru a evita apariția precoce a oboselii manifeste în sfera psihologică.

I. DRĂGAN
doctor în științe medicale,
directorul Centrului de medicină
sportivă

sfaturi pentru tinerele mame

alimentația naturală

Adesea mamele își fac probleme și se neliniștesc dacă au sau dacă vor avea suficient lapte pentru a-și hrăni copilul. În timp ce unele se preocupă intens, ba chiar exagerat, de rezolvarea problemei, altele se hotărăsc, de la bun început, fără altă verificare, să recurgă la alimentația artificială.

Cum se produce secreția lactată?
Îndată după naștere hormoni hipofizari (o glandă endocrină cu sediul în creier) scâpați de sub inhibiția hormonilor placentari, care au încetat să existe odată cu nașterea, își încep acțiunea asupra glandei mamare, care începe să secrete laptele. Glanda mamară și-a mărit însă volumul din perioada de sarcină, așa încât este pregătită pentru noua funcție. Deci, lucrurile se petrec în mod reflex, fără ca mama să contribuie în mod conștient la acest lucru. Desigur, data apariției secreției lactate variază în funcție de mai mulți factori. După nașteri foarte grele, după sarcini mai dificile, în caz de pierdere mare de sânge, după operație cezariană sau la primipare în vârstă (mame care nasc primul copil după 35 ani), instalarea secreției lactate este mai lentă, apărând nu la câteva ore de la naștere, ci la câteva zile. Producerea secreției lactate poate avea loc în mod brusc și violent, imbrăcând aspectul denumit «furia laptelui», când sinii devin brusc tumefiați și chiar dureroși, sau poate apărea progresiv, lent, în câteva zile sau una-două săptămâni de la naștere. Secreția lactată este puternic influențată de suptul copilului (pe măsură ce copilul sugă mai mult, se secretă mai mult lapte), dar și de starea de sănătate a mamei.

Se vorbește mult despre influența emoțiilor puternice asupra secreției lactate. O veste proastă, o durere bruscă, o spaimă pot inhiba temporar pentru câteva ore producerea laptelui.

Dacă mama nu-și amplifică singură în continuare acest «stress», prin spaima că va pierde poate copilul prin înfometare, secreția revine la normal. În mod excepțional și numai după evenimente dramatice (accident sau operație), secreția lactată poate dispărea total. Altă cauză care face să înceteze secreția lactată este apariția unei sarcini noi.

Anumite idei greșite există și în ceea ce privește calitatea laptelui de mamă.

Se știe că laptele fiecărui mamifer este specific speciei respective, compoziția lui fiind, de pildă, alta la elefant, la capră sau la om. Niciodată deci laptele de femeie nu poate fi contraindicat pentru puilul de om — dacă mama și copilul sînt sănătoși. Deci, ideea preconcepută că laptele unei mame este prea gras sau prea slab pentru copil nu are nici un temei științific și trebuie combătută.

Sugarul în primele luni de viață plînge frecvent, acesta fiind unul din puținele moduri prin care se poate manifesta. Mama pune adesea acest lucru pe seama alimentației, fie că are lapte prea gras, fie că are prea puțin. Pentru a vedea dacă o mamă are lapte suficient vom observa, în primul rînd, dacă, după ce copilul a supt, sinul mai are lapte. Apoi vom controla greutatea copilului și de asemenea vom face proba suptului: se va cântări copilul îmbrăcat înainte și după supt. Dacă copilul crește normal — și asupra

cît de pură este apa pură?

Purificarea apei de băut, poluată sau infectată, este o necesitate esențială pentru menținerea stării de sănătate a unei colectivități. Firește, în orașe problema e rezolvată de mari și moderne instalații de filtrare. Dar în călătorie sau în așezări temporare sau în alte situații — de pildă, cînd dintr-un motiv sau altul, se impune o superfiltrare — ce e de făcut? O soluție posibilă o prezintă aparatul din fotografie, apărut recent pe piața Republicii Federale Germania și care promite o apă limpede ca cristalul și bună la gust. Este vorba de un filtru care poate fi conectat repede și simplu la robinetul de acasă sau de pe terenul de camping, de pildă, și apoi

desprins tot atît de ușor.

Aparatul «Pur-O-Water» lucrează pe bază de cărbune activ (cu efect catalitic) și eliberează apa de la robinet de clor, de alte substanțe chimice, de rugină, precum și de mirosuri neplăcute, sărurile minerale utile rămînînd însă neatinse. Cu asemenea apă, aproape tot atît de curată ca cea de izvor, ceaiul, cafeaua și orice fel de mâncare capătă un gust mai bun decît cu apa obișnuită din majoritatea orașelor. Alimentația sugarilor devine mai ușor digerabilă și eventuale infecții sînt evitate. În mod normal, filtrul are o durată de funcționare de patru luni.

acestor date vom mai reveni — aceasta arată că mama are lapte suficient.

Dr. Ioana BOJINCĂ
medic primar pediatru
maternitatea Spitalului Brîncovenesc

ce este nou?

COPIII CU ÎNTÎRZIERE DE CREȘTERE POT AJUNGE LA O ÎNĂLȚIME NORMALĂ prin tratament cu hormonul somatotrop, extras din hipofiza umană. Această metodă este eficientă numai în cazul în care întîrzierea de creștere se datorează insuficienței funcționării a hipofizei. Trebuie subliniat că România este a patra țară din lume în care s-a reușit izolarea acestui hormon, deosebit de util în clinică. Metoda a fost pusă la punct la Institutul de endocrinologie «C.I. Parhon» din București.

FUMATUL ȘI ULCERUL. Deși rolul

însemnat al tutunului în geneza ulcerului gastric nu mai poate fi negat, mecanismele acțiunii lui nocive nu au putut fi explicate pînă în prezent. Cercetătorul I.G. Dennisch a prezentat recent la Universitatea «Thomas Jefferson» rezultatele lucrărilor sale originale care lămuresc perfect procesele de atac ale peretelui gastric de către tutun. Pentru a pătrunde misterul care întuneacă geneza ulcerului de stomac și legătura sa cu tabagismul, Dennisch a observat funcționarea cardiei în timp ce voluntarii erau ocupați să fumeze inhalînd fumul. Experiența a fost efectuată pe fumători în vîrstă de 20-50 ani, indemnii de orice afecțiune gastrică sau esofagiană.

INIMI DE SCHIMB. National Heart and Lung Institute din S.U.A. continuă cu intensitate cercetările începute în mai 1970 asupra inimii artificiale totale implantabile care, în ultimul său stadiu de fabricare, va fi acționată de un motor cu energie nucleară. În prezent, după diferite modificări asupra formei pompei, inima artificială este experimentată pe animale cu bune rezultate. Ea este prevăzută cu un motor miniaturizat, alimentat de baterii

implantate, dar care pot fi reîncărcate la un circuit de alimentație electrică extern. Această inimă artificială este prevăzută cu un microordinator — și el implantabil — care controlează un convertizor al energiei și ritmul pompei.

BIOGRAFIA MEDICALĂ PE BRĂȚARĂ. Recent a fost pusă la punct o brățară originală, utilă pentru identificarea accidentaților — scrie «La Semaine des Hopitaux». Este vorba de fapt de o microplacă de identitate fixată pe un lanț subțire, care conține două microfilme. Primul are fotografia de identitate (pentru a nu exista nici un risc asupra persoanei). Al doilea furnizează o serie de date necesare — nume, prenume, adresă, data nașterii, persoanele ce trebuie anunțate în caz de accident, numărul de ordine la Asigurările Sociale, grupa sanguină și eventual informații de primă urgență: boala și indicații pentru îngrijiri speciale (de pildă la diabet, forma de insulină ce trebuie utilizată), hemofilia, tulburări cardiace, alergii etc. Pentru a putea servi cu adevărat ca identitate «permanentă», brățara, din oțel inoxidabil, este perfect etanșă și rezistă la lovituri și foc.

SANATORIU PENTRU ASTMATICI ÎNTR-O SALINĂ. La Wieliczka, în R.P. Polonă, a fost construit un sanatoriu pentru astmatici în fundul unei mine de sare gemă. Spitalizarea în mediu subteran s-a dovedit de o utilitate deosebită pentru bolnavii de astm, astfel încît s-a decis să se mărească la 500 numărul de paturi (la început au fost 35). După părerea medicului polonez Skulimowski, salinele, care au o adîncime de 200 metri sub nivelul mării, pot servi nu numai ca ambulatorii, ci și ca săli de tratament, cinematografe, zone de recreație și bucătării. El arată că pentru astmatici perioada optimă de tratament sub pămînt este de trei-patru săptămîni. Încă nu se cunoaște mecanismul prin care rămînerea în salină aduce ameliorarea în boala astmatică; dr. Skulimowski arată că probabil aerul din salină are efecte regenerative asupra țesutului pulmonar.

PREVENIREA INFARCTULUI MIOCARDIC CU ASPIRINĂ? Cunoscuta revistă franceză «La nouvelle presse médicale» publică un interesant articol despre «Un nou viitor al aspirinei». Mecanismul de acțiune al aspirinei, rămas multă vreme necunoscut, pare în prezent să se rezume la o inhibare a prostaglandinelor — scrie revista. După H. Weiss aspirina ar putea fi utilizată în prevenirea infarctului miocardic. Pînă acum medicii erau înclinați să condamne tendința aspirinei de a produce hemoragii, fără să se gîndească la faptul că din aceasta s-ar putea trage un folos. Aspirina ar împiedica eliberarea adenozindifosfatului (ADP) trombocitar, substanță care joacă un rol important în apariția unui tromb arterial. O doză mai mică de patru comprimate de aspirină împiedică eliberarea de ADP, acțiune care persistă 24 de ore după ce în sânge nu se mai găsesc urme de aspirină. Trebuie să treacă 4 pînă la 7 zile pentru ca procentul de ADP să revină la nivelul anterior și, întrucît această durată corespunde aceleia a vieții unei trombocite, s-ar părea că doze moderate de aspirină ar putea distruge o generație de trombocite. Weiss a arătat că se poate preveni în acest mod apariția experimentală a trombozelor arteriale la ciîne.

UN «MEDICAMENT» EFICACE: BICICLETA. Unul din cei mai cunoscuți cardiologi ai zilelor noastre, dr. Paul Dudley White, din S.U.A., este un susținător zelos al necesității de a se practica, la o vîrstă înaintată, exerciții fizice; printre acestea el propune folosirea bicicletei. Medicul practică intens acest sport, cu toate că are 85 de ani. Cardiologul arată că folosirea bicicletei este sănătoasă, sigură și eficientă. Înapoiat dintr-o călătorie întreprinsă în Republica Populară Chineză (unde și-a văzut confirmată teoria) el a cerut ca statul Massachusetts, în care locuiește, să promulge o lege prin care bicicleta să fie echivalată cu celelalte mijloace de locomoție, garantîndu-se bicicliștilor aceleași drepturi și datorii pe care le au automobilistii. Entuziasmul octogenar a subliniat că bicicliștii nu prezintă pericole pentru pietoni...

cronica ringului

unu, doi, trei...

1. După campionatele europene de la Belgrad, «așii careului magic» din bătrînul nostru continent au intrat într-o binemeritată perioadă de odihnă. Ei doresc să-și recupereze forțele în vederea participării la prima ediție a campionatului mondial de box al amatorilor, care va avea loc, probabil, în toamnă. Debutul acestei noi competiții internaționale este încă nesigur din cauza lipsei unui punct de vedere comun între A.I.B.A. (Asociația internațională de box amator) și A.E.B.A. (Asociația europeană de box amator), privind participarea. În timp ce A.I.B.A. susține prezența la «mondiale» a unor reprezentative de continente, A.E.B.A. s-a pronunțat în favoarea admiterii la întreceri a tuturor echipelor naționale (complete sau incomplete) doritoare să ia parte la competiție. Punctul de vedere al forului european mi se pare a fi singurul just, deoarece campionatele mondiale de box nu trebuie să devină o confruntare între continente, ci o întrecere între sportivi. Problema urmează să fie soluționată în cadrul unui congres extraordinar al A.I.B.A., care va stabili definitiv și orașul organizator al primei ediții a acestor campionate mondiale. Candidează orașele New York și Havana. Pînă ce lucrurile se vor lămurii, să vedem ce se mai întâmplă în lumea boxului profesionist.

2. Unul dintre cele mai vechi și mai inaccesibile cluburi particulare din Anglia este «National Sporting Club», înființat la Londra, în anul 1891, de către marchizul de Queensberry, autorul primului regulament modern de box. Într-unul din saloanele clubului este montat un ring pe care, o dată pe lună, se desfășoară întreceri între profesioniști. Spectatorii sînt obligați să vină în costume de gală și să păstreze liniște deplină în timpul meciurilor. În cazul în care această ultimă regulă este călcată, pe panoul luminos se poate citi: «Silence please». Motivația acestei cerințe pe care probabil doar englezii o pot respecta, sună cam așa: «Un meci de box e un spectacol de calitate, asemănător cu teatrul sau opera, și la teatru ori la operă nu s-a văzut nici un gentleman care să-și manifeste bucuria în gura mare». De reținut că la aceste gale nu e admisă prezența femeilor.

3. Cassius Clay a ieșit nu demult din spital, unde și-a vindecat maxilarul fracturat în meciul cu Ken Norton. Fostul campion mondial, mai original ca oricînd, ia acum lecții de karate (!?). Clay este, poate nu stiați, și... actor de film. El e unul dintre cei doi eroi ai peliculei «The Fighters», realizată înaintea și în timpul meciului său cu Joe Frazier. De curînd, filmul s-a rulat în fața deținuților din închisoarea Saint Quentin, din California. Cu acest prilej, gardienii au avut ideea să facă un sondaj privind justetea deciziei. Iată părerea... spectato-rilor: 296 au considerat că adevăratul învingător a fost Cassius Clay, 274 au fost de acord cu decizia acordată lui Frazier, iar 36 s-au declarat pentru un rezultat de egalitate. Toți însă au apreciat că trebuie să se dispute un meci revanșă...

Petre HENT

Cassius Clay: «Ce să fac, să nu mă uite lumea? Poate dacă m-aș ocupa de karate...»

tenis

un tur al româniei

Privind clasamentul primilor noștri jucători, observăm că majoritatea, astăzi bucureșteni, sînt proveniți din diverse centre ale țării. Au ajuns la București pentru a întări cluburile dornice de întietate, dar și pentru a li se creea condițiile necesare progresului, știut fiind că în tenis numai o companie valoroasă îți poate ridica propria-ți valoare. Au ajuns în București tîrziu, după ani și ani de companie modestă, în care progresul a fost lent și multe din deficiențele tehnice nu au mai putut fi remediate. Dat fiind numărul mare de centre nou înființate, cu precădere în provincie, este firesc ca și numărul elementelor talentate ce apar în diferite colțuri ale țării să fie din ce în ce mai mare. Este firesc de asemenea să ne întrebăm ce facem cu aceste talente, pentru că soluția adoptată pînă în prezent nu poate fi decît în parte valabilă. Problema este urgentă și ea nu mai poate suferi amînări.

Iată ce-mi mărturisea în această privință Laurențiu Țiței, cel mai bun junior al nostru la categoria 15—16 ani. «La mine, la Constanța, dau la toți 30 înainte la fiecare joc, și practic nu am cu cine mă antrena. Aș da orice să mă pot întrece o perioadă mai lungă cu jucători mai buni ca mine.» L. Țiței este la vîrsta cînd mulți jucători fac deja lungi turnee internaționale și de aceea eu cred că este bine să aruncăm talentele noastre direct în focul întrecerilor. Aș propune organizarea de către Federația a unui Tur al României cu 8—10 etape, în principalele centre ale țării. Adică 8—10 săptămîni de concursuri în vacanța mare a elevilor, în care cei mai talentați juniori să participe alături de jucătorii frunțași. Nu-mi este greu să anticipez că o astfel de caravană tenisistică ar fi bine primită la Cluj, Iași, Brașov sau Hunedoara.

Și să nu uităm că printre zecile sau poate chiar sutele de condiții aparte necesare unui foarte bun jucător de tenis, este și aceea de a-și face valiza în fiecare duminică seara și de a o desface luni în alt oraș, gata de o nouă întrecere.

Ștefan GEORGESCU

pe strada mea
tenis fără fileu...

Nu, nu e deie vorba, după cum ar putea reieși din titlu, de vreo modificare în clasicul sistem al jocului de tenis. Dacă prin absurd lucrurile s-ar schimba, nu noi, laicii, am fi primii care am aduce vestea. Sînt, slavă Domnului, destui specialiști ai sportului cu racheta și destule rubrici în publicațiile care se ocupă cu așa ceva.

Sub fereastra casei mele, pe o străduță în formă de arc — de aici și numele de strada Semicercului — paralelă cu una din cele mai vechi artere ale Capitalei, binecunoscuta Cale a Griviței, se deschide o piațetă asfaltată. Un fel de «țară a nimănui», ferită oarecum de primejdia vehiculelor și traversată de destul de puțini pietoni. Ei bine, în anumite ore ale zilei, această mică piațetă nu mai devine o țară a nimănui. Intră în stăpînire copiii. Mai ales că în preajmă se află și o școală. Și aceasta, de foarte multă vreme. Aici s-a jucat oină, bineînțeles la începutul secolului, cînd oina era la modă; apoi s-a jucat fotbal, mai întii cu mingea confecționată din cîrpe și mai tîrziu cu cea umflată cu aer. Pe str. Semicercului copiii au luat primele lecții de ciclism. S-a jucat volei. Cîte geamuri sparte! Cîte incidente legate de liniștea după-amiezilor! Nimeni nu s-a supărat prea mult. Copiii, cu timpul, au devenit oameni în toată firea; copiii lor duc în continuare ștafeta. În piațetă asfaltată nu se mai joacă de mult oină. E moda rachetei. Băieții dintr-a șaptea, dintr-a opta, lovesc mingea de tenis cu voluptate, cu sete, cu dorința — și asta e sigur — de a merge pe căile deschise de marii noștri campioni. Și-o trimit unul altuia cu gîndul și cu gesturile marilor tenismeni. Între două lovituri de rachetă, unul dintre ei — înalt, zvelt, frumos, inteligent: George Băjenaru s-a recomandat el cu candoare — ne-a făcut o scurtă mărturisire. Aproape toți din clasă jucăm tenis — spunea el. Toți avem rachete.

— Tenis fără fileu? — I-am întreat în glumă.

— Ba cu fileu! Cum, nu-l vedeți? Noi, da! Ni-l imaginăm... Deocamdată!

F. URSEANU

accente

va învinge fotbalul sau regizorul?

...Punct final, miine, într-un campionat așa-zis «încheiat» miercuria trecută.

Punct final care face cit tot campionatul la un loc!

Punct final — «operă» a stimatei noastre federații care (vrînd să se remarce prin ceva) a ÎNCURCAT programările meciurilor, CREÎND DINAMOVISTILOR AVANTAJUL UNEI EXCEPȚIONALE AMÎNĂRI (de pomina lumii!), avantaj pe care, ulterior, a încercat să-l atenueze printr-o nouă excepție, care să-i indulcească pe universitarii craioveni (au primit și ei cadoul unei amînări de joc), revoltați legitim de «inteligenta strategică» a forului care guvernează fotbalul românesc.

Este evident pentru toată lumea că în cele două abateri de la regulamentul — condamnabile, oricum, pentru că au alterat cursul stabilit al unei competiții — DOZAJUL avan-

tajelor oferite echipelor Dinamo și Universitatea-Craiova s-a făcut de către un judecător legat la un ochi. În timp ce dinamoviștilor li s-a oferit o... cofetărie întreagă, craiovenii au primit o biată... caramea.

Dubla măsură federală nu poate, firește, reprezenta — prin caracterul ei «dublu» — o apărare, un scut pentru autorii ei. Un asemenea scut ar fi de domeniul raionului jucării de la Romarta copiilor.

Ceea ce ne interesează totuși mai mult azi nu este însă cum va scoate cămașa F.R.F. (autocritica și cenușa turnată în cap ar aduce oricum a mascaradă), și care personaj (din scenă sau din afara ei) va cîștiga această chinuită piesă care se numește campionatul diviziei A.

Va cîștiga regizorul sau va învinge fotbalul?

Marius POPESCU

confidențial

barajul — copil mort?

...La fiecare etaj al C.N.E.F.S. și cam din cinci în cinci metri pe culoarele federației de fotbal, se găsește cineva care să-ți spună «între patru ochi»:

— Ai auzit ultima bombă? 18 echipe, și fără baraj! Nu cade nimeni...

— Actualele ocupante ale locurilor 15 și 16 rămîn și la toamnă pe moșia lui tata.

— Ultima senzație a campionatului! Nici Sportul, nici «U» nu retrogradează și nici nu merg la baraj. Merg la Mamaia!

(Apar încă «doi ochi» și un surplus la variantă):

— Nu ești informat, maestre. Eu am auzit că «Sportul» are în program — în viitorul apropiat — un turneu «foarte dificil» în Spania și Italia.

— Nu-i adevărat. Turneul îl face «U». Da, fără glumă. În loc să meargă Nunweiler, Dumitrache, Dinu și ceilalți, îi trimit (în locul lor) pe finii de la

Cluj. Există un obraz în toate. Acum doi ani, după 2—2-ul acela (între aceiași) aranjat după toate regulile artei, dinamoviștii și-au luat darul, dar și-au uitat obligațiile. Acum nu se mai poate. Iei, iei, dar trebuie să și dai.

— Vorbe, dom'le. Mai apar și în vreun ziar și mută băieții (că-i duce mintea, n-aveți nici o grijă) turneele la iarnă, după ce a uitat lumea șmecheriile de acum.

— Chestia cu «barajul — copil mort» nu e vorbă, v-o spun eu. E votată, semnată, parafată...

— Parafată?! Nu se poate. Nici tu retrogradare (legitimă), nici tu baraj (de circumstanță)? Un asemenea zvon nu-l poți crede nici dacă ar fi vorba de federația aborigenă de fotbal. Pentru că trebuie să aibă și ăia vreun principiu (cînd coboară din copaci...)

M.P.

cititori-comentatori

să ne cunoaștem campionii

Un recent articol apărut în «Flacăra» ne informa printr-un lung dialog cu Lia Manoliu despre «viața campionului de cursă lungă». Am citit și recitit acest material care redă cîteva secvențe din viața sportivei care a participat la șase olimpiade, de trei ori urcînd pe podiumul învingătorilor. În puținele rînduri rezervate acestei rubrici nu mi-am propus să fac analiza celor scrise cu și despre marea sportivă, ci să arăt un alt aspect și anume acela că literatura noastră sportivă este foarte săracă în scrieri despre viața marilor glorii ale sportului românesc.

Cărțile apărute pînă acum în acest sens pot fi numărate pe degete. Oare numai atît de puțini fii de excepție ai stadioanelor a avut și are sportul românesc? E drept că editura Stadion ne mai oferă cîte o traducere despre viața lui Jacques Anquetil sau Fausto Coppi, dar acestea, oricît ar fi de interesante, nu acoperă

golul ce se resimte în biografia despre sportivii noștri de elită. Pe ce iubitor al sportului din România nu l-ar interesa viața romanțată a lui Iosif Sirbu (primul campion olimpic din istoria sportului românesc) sau despre epopeea ringului cu Lucian Popescu (fost triplu campion al Europei), despre un Gheorghe Gruia, acest rege neincoronat al handbalului mondial? Și exemplele pot continua.

Cei mai vîrstnici dintre noi și-ar aduce aminte cu nostalgie de fapte, întîmplări și evenimente, cu care au fost contemporani, tinerii ar afla că gloria sportivă se dobîndește prin foarte multă muncă, sacrificii și renunțări iar pentru cei care pășesc pentru prima dată pe un teren de sport ar fi un ghid și un exemplu.

Ion HATOS,
Sf. Gheorghe

Pentru câteva clipe, Dumitrache a scăpat de sub stricta supraveghere a lui Velicu. Dar în partida de duminică trecută, în care Dinamo realiza doar un punct pe teren propriu, punct în care se poate sprijini mîine o campioană, «Mopsul» n-a înscris nici un gol. (Fază din partida Dinamo București — Sport Club Bacău: 2-2.)

Fotografie de Toma MICHINICI

a.b.c.

Mi se pare nefiresc să profesezi o meserie în a cărei misiune nobilă să nu crezi, să nu o servești, ba dimpotrivă să-i furi și bruma de climat de obiectivitate și principialitate. Fotbalul, căci lui îi dedic aceste rânduri, a reușit în țara noastră — în ultimul timp — să spargă densul plafon al tratării de-a valma. Dar pentru aceasta a fost nevoie de ani și ani de trudă, de răbdare și perseverență. Din anul 1972 avem la îndemînă un «regulament propriu de organizare a activității fotbalistice». O «cartă» votată (deci aprobată) de forumul suprem — Comitetul federal — într-o ședință festivă. Căci pînă atunci se «opera» cam după ochi, după miros, după vînt, pe departamente... creînd continuu o atmosferă de suspiciuni, bănuieli, neîncredere!

Istoria acestei «constituții-fotbalistice» pleacă de la apariția jocului cu balonul rotund și recunoaștem în timp buna-credință, sinceritatea și amorul pasionant pentru fotbal al tuturor acelor care i-au făcut posibilă apariția: ziaristi, antrenori, fotbaliști, conducători etc. etc.

Spuneam odată că «presa sportivă» este citeodată limba lui Esop, în stare de lucruri minunate dar și îngrozitoare... La noi încă nu o vedem nuanțată și prea capabilă de a ajuta efectiv fotbalul. Și iată că, în ceea ce privește pe unii, opinia mea rămîne în picioare, mă refer la toți aceia care «documentează» ca la piață de ce este absolut nevoie, imediat, de 18 echipe (dacă retrogradații la anul vor fi aceiași desigur că vor propune 20, apoi 22...), iar alții mai trag și la răspundere Federația că finalul campionatului este aproape și bietele echipe nu știu să-și facă programul de vară, de toamnă, de categoria A sau B. Probabil le este greu să citească poziția în clasament?

De această dată Federația, organ investit să vegheze la desfășurarea campionatului în lumina «Regulamentului», își cunoaște îndatoririle și luptă, zic eu, din răspuțeri să facă numai ceea ce «legea» scrie. Iar dacă unii cronicari sportivi se folosesc de condei pentru răfuiele personale, pentru a servi un club, un ins sau alte scopuri străine fotbalului în general, le punem în față să citească articolul 94, pagina 44 din «Regulament»: «Modificarea formulor de campionat. Nici o modificare nu se poate aduce

formulelor de disputare a campionatelor de orice categorie, decît dacă sînt anunțate cu un an înaintea anului competițional următor»

Cu alte cuvinte, break!, un pas înapoi... Evident că în fața acestui text nici chiar Comitetul Federal nu poate decide ca în anul 1973/1974 campionatul nostru să sufere vre-o modificare.

Știînd ce drum lung și complicat are de străbătut elaborarea oricărei idei noi în laboratorul minții, dar mai ales în confruntarea cu viața — sub acțiunea legilor — mă gîndesc la exercițiul imaginativ, deci necontrolat, al tuturor acelor care tulbură apele. Căci fotbalul nostru la eșaloanele lui superioare nu trebuie diluat, din contră, trebuie să fie cît mai dens, adică 12-14 profesionalizate pentru fotbal. Să lăsăm studenții să-și facă studiile răspunzînd ritmului cerut de profesionalizarea lor modernă, cu frecvența și practica necesară cunoașterii, pe militari — în scurtul timp «sub arme» — să-și facă școala patriotismului fierbinte ș.a.m.d. Cîtă dreptate are Liliana Georgescu care, în nr. 22 din 30 mai a.c. al revistei «Viața studențească», scrie cu privire la atletism: «Ne îmbătăm cu apă rece și strigăm sus și tare de mai multă vreme că avem bune rezultate la atletismul universitar» și, mai departe, continuă: «...pentru universiada de la Moscova... spre mulțumirea noastră, dar mai ales a altora, sînt studenți la fără frecvență». De fapt semnată — studentă la Politehnică — era îngrozită că din 140 000 de studenți de-abia 66 au venit să-și reprezinte facultățile, iar de la I.E.F.S. și alte 11 facultăți de educație fizică (circa 2 500 studenți) au venit la startul universitarelor de la Cluj 137 de sportivi. Și mai în glumă, mai în serios, conchidea: «Concurs republican să fi fost acesta, sau un joc de-a v-ați-ascunselea?» Fără comentarii!

Altele sînt însă problemele ce frămîntă fotbalul nostru (și nicidecum umflarea diviziilor A.B.C.): se impune deci ca viitoarea ședință a Comitetului Federal să fie anunțată din timp și pregătită judicios, iar noi, membrii acestui for, să avem din timp materialele pentru a putea discuta documentat.

Constantin TEAȘCĂ

pelé, bobby și obiectul

O imagine fotografică pe care, nu peste mulți ani, istoriograful sportului-rege o vor căuta... Pelé și Bobby Moore în luptă aprigă pentru magica sferă albă cu hexagoane negre. Întîlnirea dintre cele două supervedete, consemnată de această poză, a avut loc în anul de grație 1970, pe stadionul Azteca din Ciudad de Mexico. Era ziua marii revanșe a «perlei negre» asupra blondului anglo-saxon (o pasă de la Tostao, prelungită la Jairzinho și... Brazilia-Anglia 1 : 0).

SPORT

angelo niculescu comentează pentru dumneavoastră apropierea de potou

Nici penultima etapă n-a adus calificările așteptate în campionatul Diviziei A. Frunțile — Universitatea Craiova și Dinamo București — au realizat o simetrie perfectă: și oltenii și echipa bucureșteană au făcut cite un meci entuziasmant (vezi cel cu Steaua și, respectiv, cel cu «U» Cluj), pentru ca apoi să clacheze amîndouă, una în fața «Steagului roșu», cealaltă pierzînd un punct pe teren propriu, în lupta îndrîjtită cu băcăuanii. Deci, vechiul șlagăr — «Cînd la trap, cînd la galop» — a devenit mai actual ca oricînd. Și iată că, tocmai aproape de potou, craiovenii și dinamoviștii pot fi departajați numai «la fotografie» (citește «eventuale diferențe de golaveraj»). Care dintre cele două echipe, fiecare cu cite o rezanță, va putea fi proclamată lider la acest obosit, dar nu mai puțin dramatic, final de campionat în care adversarii se dezmeticesc numai «din pumni»?

Cele două mari surprize, de care n-a fost lipsită etapa penultimă, sînt: înfrîngerea suferită de Rapid și de C.S.M.—Reșița (pe terenurile lor) din partea F.C.—Argeș și, respectiv, F.C.—Constanța.

În seria celor patru «egalurii» obținute în deplasare de S.C.—Bacău, Sportul studențesc, A.S.A.—Tg. Mureș și Steaua, sînt de subliniat mai mult slăbiciunile gazdelor (Dinamo,

C.F.R.—Cluj, Jiul și Petrolul) decît niscaiva însușiri excepționale ale «musafirelor». În toate aceste partide nu se poate spune că echipele aflate «acasă» n-au făcut risipă de energie ca să egaleze. Dar atacurile furibunde, lipsite de luciditate, fără surpriza acțiunilor prin «explozie», nu duc la nici un rezultat. Să ne gîndim numai ce distanță enormă este între meciul cu «U» Cluj al lui Lucescu și Dumitrache, care punctau cu ușurință, exact ca la antrenament, și cel de pe stadionul din Șoseaua Ștefan cel Mare, unde amfitrionii n-au mai avut nici calmul, nici sclipirile de mai înainte.

Victoriile constănțenilor (la Reșița) și argeșenilor (în cazanul de mare presiune de la Giulești) sînt totuși o binemeritată răsplată a eforturilor depuse de colectivele celor două echipe pentru afirmarea lor în contextul fotbalului românesc. O revenire dătătoare de speranțe denotă și Steaua, sub noua conducere a secției de fotbal a clubului militar.

Să așteptăm, așadar, disputarea restanțelor U.T.A. — Universitatea—Craiova și Dinamo — C.F.R.—Cluj, pentru a face nu numai catalogarea echipelor, dar și caracterizarea definitivă a calității jocurilor de pe parcursul celor 30 de etape ale competiției 1972-1973.

și acum angelo niculescu comentează un meci din „cupa ziarelor“

Nu de puține ori, la apariția cronicilor în ziare și în reviste, fotbaliștii noștri, mai ales cei criticați sau notați cu note slabe, spun sau parapon: «Să-i vedem pe tovarășii gazetari pe teren, nu numai în tribune. Să-și dea și ei seama că noi cheltuim multe tone de sudoare... Și numai după aceea să scrie despre un meci și să ne califice comportarea...»

Și iată că dezideratul fotbaliștilor s-a împlinit: cronicarii — nu numai sportivi — din inițiativa lăudabilă a nu știm cui, au și ei o competiție a lor — «Cupa ziarelor» — în care s-au angrenat toate redacțiile.

I-am văzut «la lucru» în «etapă» săptămîinii acesteia: «Combinata Flacăra-România liberă—Combinata Informația Bucureștiului-Satul socialist». Un meci «de-adevăratalea» care, prin nivelul tehnic al condeierilor, prin ritmul imprimat jocului, prin clarviziunea tactică, dar și prin pasiunea pusă de fiecare cronicar-jucător, a dovedit că toți cei ce dau sfaturi în ziare pot să le pună și în practică pe teren, nicidecum ca simpli diletanți, ci ca veritabili interpreți ai jocului cu balonul rotund.

Am văzut că tot ceea ce pretind cronicarii de la jucătorii de fotbal, cei dintîi pot să realizeze singuri în cele două reprize de joc: acțiuni în viteză, contraatacuri-fulger, care să prindă adversarul pe picior greșit, un-doi-uri de-a dreptul entuziasmante, precum și o remarcabilă organizare a jocului de ansamblu. Și, mai presus de toate, împotriva forțării-ului dovedit de atacanți ca Adrian Păunescu, Ion Bocioacă, Dorin Tudoran — spiritul de sportivitate a fost totuși dominant, iar coliziunile dintre un tanc

masiv ca înaintașul centru al «Flăcării-România liberă», Adrian Păunescu, cu un adversar mai fragil n-au dus la nici o intervenție medicală...

M-au surprins mai mult decît plăcut șturile din volé ale numărului 9, Adrian Păunescu, executate cu aceeași putere și cu dreptul și cu stîngul (ceea ce prea puțini jucători din divizia A pot face), dirzenia cu care prima combinată și-a impus superioritatea în joc, virtuozitatea cu care atacanții conduceau balonul, «foglia secca» a tunarului Păunescu, autor al unui gol la vinclu, șutul precis al lui Bocioacă, precizia în execuție și simțul porții la Dorin Tudoran. Deși învinși cu 4-0, adversarii de la «Informația Bucureștiului-Satul socialist» n-au fost slabi. Cu toate acestea, scorul ar fi putut lua proporții dacă în prima repriză Adrian Păunescu n-ar fi ratat cinci, șase ocazii clare de gol și, mai ales, dacă Toma Michinici, mult lăudat în cronică meciului trecut, semnată întîmplător de Toma Michinici, nu s-ar fi oprit cu strășnicie cursului firesc al jocului. Rareori am văzut un jucător stăpînit de o atît de ciudată forță centrifugă care să-l scoată în afara jocului tocmai cînd echipa avea nevoie de brunetul său aport. Rămîne ca următoarele meciuri să ne edifice dacă Toma Michinici face parte — și în ce fel — din echipa pe care luni a chinuit-o spre deliciul ambelor galerii.

Așadar, ziaristiții nu se mulțumesc numai să critice și să pună note arbitrilor și jucătorilor, ci știu să preschimbe stiloul în dribling și pixul în șut necruțător la poartă. Formula arghezieană nu este deci o simplă metaforă pentru cronicarii noștri.

COMBINATA FLACĂRA — ROMÂNIA LIBERĂ:

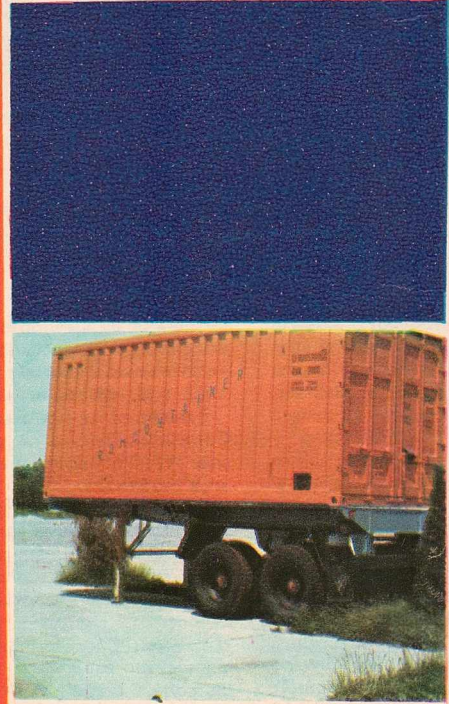
A. IONESCU—GH. ANGHEL, N. CRISTACHE, FILIP, C. SÎRBU —D. TUDORAN, T. MICHINICI—C. VADIM, (C. VRÎNCEANU, I. BOCIOACĂ), A. PĂUNESCU, R. ȚÎNȚU (C. VADIM).

COMBINATA INFORMAȚIA — SATUL SOCIALIST:

N. OPRAN, D. ATANASIU, GH. MARIN, F. TODEROIU, V. IONESCU, S. SATMARI M. GHIOLDUȘ, I. HOLT, E. TINJALĂ, A. VRĂNESCU.

CIRA

De vorbă cu:
ing. CORABIAN Gavril, director tehnic al Centralei industriale de reparații auto

Centrala industrială de reparații auto București, organizată pe structura Întreprinderii de reparații auto — București-Grivița, str. Clăbucet 68, sectorul 8, are ca principale activități reparații capitale de autovehicule și fabricație de piese de schimb auto.

Dezvoltarea activității Centralei industriale de reparații auto în cincinalul actual s-a axat în special pentru asigurarea capacităților de producție la activitatea de fabricație de piese de schimb auto. Astfel, nivelul producției globale la această activitate în anul 1973 este de peste 2,5 ori față de cel realizat în anul 1971. În anul 1975 va crește de circa 6 ori în raport cu aceeași perioadă.

Paralel cu aceste activități, Centrala industrială de reparații auto, în scopul folosirii cât mai complete a suprafețelor de producție, a asimilat în perioada 1969—1973 o serie de utilaje destinate

mecanizării operațiilor de încărcare-descărcare-manipulare de mărfuri generale pentru dezvoltarea transporturilor containerizate și transconținere. În preocupările de asimilare de produse noi se regăsește și un nou tip de autocisternă pentru stingerea incendiilor.

La Întreprinderea de reparații auto—București-Grivița, pe care este grefată Centrala industrială de reparații auto, începând cu anul 1972 s-a asimilat și se fabrică un nou tip de autobuz, în serie mică, pentru traseele speciale ale Centralei de transporturi auto.

În prezent se află în fază de prototip un nou tip de autobuz care folosește autoșasiul DAC 12-14 și care prezintă performanțe mult îmbunătățite față de actualul autobuz produs de întreprindere.

La Uzina de reparații auto-București-

Oltenița se execută semiremorci auto destinate transporturilor de autoturisme, animale vii și transconținere. În preocupările de asimilare de produse noi se regăsește și un nou tip de autocisternă pentru stingerea incendiilor.

La Întreprinderea de reparații-iași se află în fabricație o serie de transconținere de 20 tone și boxpalete. Boxpaletele sînt produse care se exportă în R.F.G. în cantități ce depășesc zecile de mii.

Pe bază de comenzi, Centrala industrială de reparații auto carosează pe șasiuri de autocamioane SR 131-113-114-132 diverse autodube la I.R.A. Craiova cu utilizări multiple (poștă, transport de piine, autoatelieri mobile, echipate sau neechipate, caravane cinematografice, caravane de televiziune etc.).

De asemenea, carosează pe auto-

sasiul de autocamion SR 113 «Bucegi» autovehicule pentru transportat muncitori pe drumuri greu accesibile.

Un alt produs solicitat pentru manipulare și transport în depozite este transpaleta hidraulică manuală, fabricată de I.R.A. Cluj, și urmează să se asimileze în următorul an o transpaletă manuală stivuitoare.

În întreprinderile și uzinele de reparații auto lucrează peste 20 000 salariați, cu specialiști de înaltă calificare, produsele acestora fiind apreciate pentru utilitatea lor.

În fotografii: autobuzele A7 pe autoșasiu de autocamion 7 BA 1 «Bucegi» și semiremorca de transportat transconținere de 20 tone, transconținere de 20 tone, fabricate la I.R.A. București-Grivița, U.R.A. București-Oltenița și I.R.A. Iași.

scriitori de azi

aurel baranga

Născut la București, la 20 iunie 1913. Clasele primare la școala Lucaci. Liceul Matei Basarab, absolvit cu calificativul «excepțional». Facultatea de medicină din București, diploma «Magna cum laude», în anul 1938. Debută în literatură în 1929 în coloanele revistei *Bilete de papagal* de sub direcția lui Tudor Arghezi. În 1930, împreună cu un grup de adolescenți, tipărește revista de artă modernă *Alge*. Activitate în publicațiile de avangardă literară — inclusiv în revista *Unu* — pînă în anul 1933. Din 1934, sub presiunea evenimentelor sociale: ascensiunea fascismului în Germania și vigurosul răspuns dat de proletariatul român în Februarie 1933, părăsește literatura de frondă și contestație anarhică și intră în presa militantă, antifascistă și democratică a vremii. Colaborează cu articole politice, reportaje sociale, pamflete la *Facla*, *Cuvîntul liber*, *Reporter*, *Lumea Românească* pînă la suprimarea acestor publicații. În anii războiului întrerupe orice activitate publicistică și exercită profesiunea de medic într-un cartier periferic al Bucureștiului. După 23 August 1944 își reia scrisul la *România liberă*, posturile de radio din București, precum și în paginile multor ziare și reviste în care semnează articole politice, reportaje sau cronici literare. În anul 1946, împreună cu Miron Radu Paraschivescu, face să apară *Revista Literară*. Din anul 1949 e redactor-șef al *Urzicii*. A fost inspector general al teatrelor (1945—1948), director adjunct artistic al Teatrului Național «I.L. Caragiale» (1958—1961), secretar al Uniunii scriitorilor (1961—1962), redactor șef adjunct al *Vieții Românești* (1961—1965). Este autorul versurilor primului imn al Republicii. La Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român (1969) a fost ales membru al Comitetului Central. Debută editorial în 1945 cu volumul *Ninge peste Ucraina*, prima măturie în lume cu privire la ororile făptuite de naziști în lagărele de exterminare. Debutul dramatic cu piesa *Bal la Făgădău* în 1946. E anul care marchează începutul carierei unui autor dramatic contemporan cu cea mai largă audiență la public în mișcarea noastră teatrală de după eliberare. După piesa de debut urmează: *Voiaj în Noua Caledonie* (1947), *Iarbă rea* (1948), *Recolta de aur* (1949), *Anii*

negri (în colaborare cu N. Moraru — 1950), *Bulevardul împăcării* (1950), *Mielul turbat* (1952), *Cintecul libertății* (1953), *Arcul de triumf* (1954), *Rețeta fericirii* (1956), *Siciliana* (1959), *Adam și Eva* (1961), *Fii cuminte, Cristofor!* (1963), *Sfîntul Mitică Blajinu* (1965), *Opinia publică* (1967), *Travesti* (1968), *Interesul general* (1971).

Unele piese ale lui Aurel Baranga sînt jucate cu succes și în numeroase teatre din străinătate. Mai înregistrăm: *Poezii* (1968), *Tipuri și tertipuri*, carte de portrete satirice (1971), *Opere*, 3 vol. (1971). Autorul practic și genul gnomic risipind prin publicații fabule și aforisme.

Teatrul lui Aurel Baranga prezintă, în genere, trei filoane: unul liric (*Siciliana*, *Travesti*), un filon eroic (*Anii negri*, *Arcul de triumf*) și un filon satiric — acela care l-a impus cu un deosebit prestigiu atît în teatrul nostru cît și în cel de peste hotare. Avînd în vedere această ultimă ipostază, celebrul om de teatru sovietic Tovstonogov scria: «De la Maiakovski și de la Ploșnița, nu m-am mai întîlnit cu un scriitor satiric de forță, inteligența și arta lui Baranga». În domeniul scrisului satiric, Aurel Baranga a creat eroul comic pozitiv, personaj de care nu rîzi, dar care, în schimb, te invită să rîzi de slăbiciunile omenești, de viciile încă nevindecate ale ființei umane. Apariția lui *Spiridon Biserică* face dată în dramaturgia noastră și rămîne un permanent termen de referință atunci cînd se ridică probleme ale scrisului satiric.

Construite cu fidelitate față de regulile clasice, de vervă nesecată și de umor, adesea exploziv, deși nu lipsite citeodată de unele imitațiuni facile, comediiile lui Aurel Baranga descind din spiritul tutelar al comedigrafiei noastre: I.L. Caragiale. Referindu-ne la poezia lui Aurel Baranga vom desprinde și aici trei direcții: o lirică de agora (1934—1940), o lirică de problematică de atmosferă terifiantă, nu rareori kafkiană (1940—1944), mai puțin reprezentativă pentru autor, și o poezie de meditație împăcată și tonică (1943—1968). Lirica lui Aurel Baranga, beneficiind de achizițiile poeziei contemporane, conturează efigia unui poet solicitat de dramele eterne ale omului, dar și de soluțiile menite să-l elibereze de sfîșierile lui. Este și observația făcută de Pierre Seghers în prefața la volumul de versuri «Les mois de la semaine», apărută în colecția «Autour du Monde». Pentru împlinirea profilului spiritual al lui Aurel Baranga, vom mai aminti și asidua lui activitate publicistică, mereu ancorată în problematica socială și etică a actualității, activitate care mărturisește substanțiala instrucție a autorului și nobilul ei mesaj.

Prezentarea de față coincide cu împlinirea vârstei de 60 de ani a lui Aurel Baranga. Prilej și pentru noi de a pune încă o dată în lumină calitățile unui scriitor de seamă al literaturii noastre, care face din scrisul său o armă, din satiră un bisturiu pentru extirparea nocivului, înlesnind astfel impunerea eticului și adevărului.

Traian STOICA

vorbiți și scrieți românește

de ce învățăm gramatica? (III)

În momentul în care vom accepta ideea că gramatica se predă în școală pentru ca elevii să cunoască în mod științific limba pe care o vorbesc și vom renunța la concepția îngust utilitaristă, în conformitate cu care am învățat gramatică pentru a putea vorbi corect și frumos (concepție care, după cum am văzut, este și nefondată științific), vom înceta să ne punem la tot pasul întrebări la care nu se poate răspunde, fiindcă decurg dintr-o înțelegere eronată. Nu ne vom mai întreba deci la ce folosește să știm că *i* este o vocală anterioară închisă sau că *scaun* este de genul neutru (gen deosebit de masculin și de feminin), pentru că tot așa de bine ne-am putea întreba la ce folosește să știm să deosebim subiectul de predicat; se poate vorbi corect românește și fără să cunoaștem toate lucrurile acestea.

Va trebui în schimb să ne întrebăm cu seriozitate care sînt cunoștințele pe care trebuie să le aibă cineva despre limba sa maternă pentru a putea fi considerat că are o cultură generală formată. Mi se pare însă că răspunsul la o astfel de întrebare nu poate fi dat decît de oameni cu o cultură lingvistică formată. Am spus cultură lingvistică și n-am vorbit pur și simplu de oameni cu cunoștințe de gramatică română, deoarece am convingerea că o decizie de acest fel nu poate fi luată de cineva pentru care întreaga cultură lingvistică se reduce la abilitatea de a face în mod corect o analiză gramaticală. Nu

poate lua o astfel de decizie, deoarece, pentru el, «restul» lingvisticii nici nu există.

În legătură cu aceasta se pune însă următoarea problemă. Se ridică unele voci, din nefericire mai multe în ultimul timp, care pun la îndoială «utilitatea» (iar «utilitatea», raportată la un punct de vedere îngust pragmatic și prea puțin cultural!) disciplinelor lingvistice predate studenților din facultățile cu profil filologic. Raționamentul merge cam așa: din moment ce facultățile filologice pregătesc în primul rînd profesori de învățămînt mediu și din moment ce acestor profesori nu li se cere altceva decît să-i învețe pe elevi să facă analize gramaticale (evident, aceasta pe lîngă predarea literaturii, care nu poate să ocupe alt loc decît cel central), ce mai e nevoie de atîtea cursuri de lingvistică? Studenții se «sufocă» din cauza prea multelor discipline lingvistice și nu au posibilitatea să acorde timpul necesar unor discipline mai serioase și — nu se poate altfel — mai utile, cum ar fi cele literare. Mă îndoiesc de faptul că un profesor care nu a învățat în facultate altceva decît o tehnică de analiză gramaticală a unui text (așa cum ar crede de cuviință, probabil, cei care se sperie de numărul prea mare de discipline lingvistice predate studenților) ar putea să-i învețe pe elevi să-și cunoască științific, așa cum am sugerat, limba maternă.

Mi se pare de necontestat faptul că nu putem aștepta o îmbunătățire a modului de predare a limbii materne în școlile medii în absența unor profesori cu o solidă pregătire lingvistică. Exact tot atît de solidă ca cea pe care sîntem obișnuși să o pretindem în domeniul istoriei și teoriei literare.

Emanuel VASILIU

(Va urma)

despre cărți

«Mic dicționar enciclopedic», Editura enciclopedică română. Alcătuit în spiritul de concizie pe care-l recomandă dictonul înscris și pe copertă — Multum in parvo (Mult în puțin) — «Micul dicționar enciclopedic» este o lucrare lexicografică așteptată de multă vreme. Căci din 1931, anul în care Editura «Cartea Românească» publica remarcabilul «Dicționar enciclopedic ilustrat» întocmit de I. Aurel Candrea și Gh. Adamescu, nici o altă lucrare lexicografică de acest gen nu a mai atins la noi o cotă de profesionalism atît de ridicată. Actualul «Mic dicționar enciclopedic» este un echivalent meritos al cunoscutului «Nouveau petit Larousse illustré». Cuprinzînd în cele aproape 1 800 de pagini, împărțite pe cîte trei coloane, 77 000 de articole, 4 500 de ilustrații, 200 de hărți și 100 de planșe, «Micul dicționar enciclopedic» oferă cititorului o largă arie de cunoștințe. Prima parte a lucrării cuprinde lexicul curent al limbii române, un apreciazabil volum de date și elemente de informație enciclopedică. Cea de-a doua secțiune este compusă dintr-o substanțială listă cu locuțiuni și expresii celebre în diferite limbi străine. În sfîșit, ultima parte a dicționarului, dedicată numelor proprii (personalități, denumiri geografice, evenimente și localități istorice, monumente de cultură și artă etc.) cuprinde, cum era și firesc, prezențări mai ample ale personalităților, civilizației românești din trecut și din prezent. Pregătit timp de patru ani (1968-1972) și alcătuit de un grup de 39 de redactori a căror muncă a fost coordonată de Aurora Chioreanu și Gheorghe Rădulescu, «Micul dicționar enciclopedic» este o lucrare lexicografică de certă valoare, realizat și prin contribuțiile unui numeros grup de colaboratori, personalități marcante ale vieții culturale-științifice românești. Tipărit în con-

diții grafice aproape ireproșabile, «Micul dicționar enciclopedic» este o lucrare ce onorează și rafturile celor mai exigente biblioteci.

Lucian Valea, «Întoarcerea lui Don Quijote», Editura «Cartea Românească». Această culegere tîrzie de poezii divulgă un poet al melancoliei discret risipite în versuri cumînți: «Culorile se sting și-n părul tău / Intră-n declin și ele și migrează... / Ca lupii trec părerile de rău / Prin amintiri. Și-i frig. Și burnițează!». Asimilînd cu discernămint influențe ale liricii românești tradiționale, poetul este un caligraf onorabil: «Marea cu palmele-î verzi / Leagăna somnului lor. Înțelege / Cît trebuie să fie de obosit cineva / Care-a purtat atîta cer pe aripi...», un poet făcut (în sensul cel mai puțin depreciativ) și nu unul născut. Lucian Valea știe mai bine decît noi acest lucru și tristețea care plutește peste versurile sale de aici vine. Dar poetul a învățat în toți acești ani de laborator poetic nu numai să-și scrie poezia propriei condiții, dar să se autodivulge fără crispări: «Acesta-i Sancho ultimul cuvînt / Al tristului hidalgo de la Mancha: / Un vis poate răni mai greu ca lancea, / Cînd porți război cu morile de vînt!»

George Suru, «Semnul de taină», Editura «Facla». O tendință minor calofilă îl împiedică, încă, pe George Suru să devină poetul pe care vigoarea suflului său poetic l-ar putea scoate din anonim. Căci adevărata poezie a lui George Suru este cea «bolovănoasă», aspră ca un mineral venit dintr-o lume esențială («Coabară», «Inscripție tîrzie», «Ruga de dragoste — II» etc.) și nu cea a rimelor interioare. Că nu calofilia este adevărata vocație a poetului o spun și stînjenitoare cacofonii — «ca ceața», «ca cerul» — pe care poetul le săvîrșește tocmai atunci cînd este mai aproape de contracerea poeziei decît de poezia însăși. Cînd își eliberează poezia din chingi inutile, George Suru scrie o remarcabilă poezie vizionară precum în «Ipostază»: «Mai pot să mă reintorc neauzit ca un șarpe, / Domol ca o arătare lunară plutind peste lanuri de porumb / Cînd în lumina cenușie cîrțile își fac rugăciunea».

Dorin TUDORAN

Cereți
la magazinele de specialitate

CĂMĂȘI ELEGANTE
ȘI MODERNE
MARCA «BRAICONF»

executate din țesături fine,
neșifonabile,
produse de

FABRICA
DE CONFECȚII
«BRĂILA»

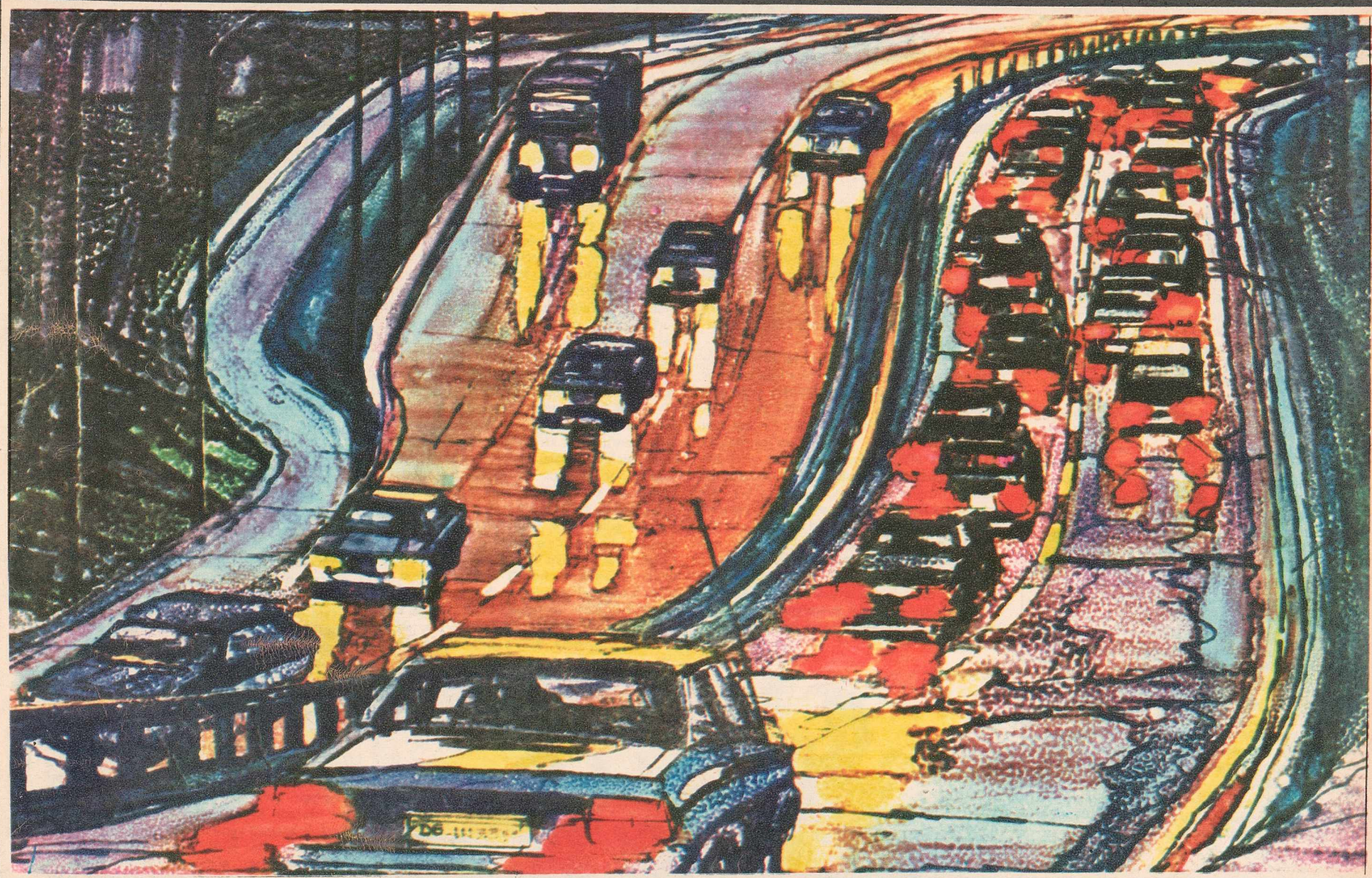
Magazinele de prezentare și desfacere
ale fabricii de confecții «Brăila»
«ELEGANT», str. Republicii nr. 41,
«MODERN», bd. Cuza nr. 117,
din orașul Brăila,
prezintă în permanentă
un bogat sortiment de cămăși
care pot satisface orice exigență.

Braiconf
Brăila

Luxe

LENJERIE
-IDEALA-

SOFIA.ISTANBUL.BERNA.FLORENȚA.VARȘOVIA.PRAGA.BELGRAD. BERLIN.VENETIA

ASIGURĂRI DE AUTOTURISME OFERITE CETĂTENILOR, CU VALABILITATE ÎN STRĂINĂTATE

Turismul, ca unul din atributele tot mai caracteristice ale omului modern, capătă tot mai mulți adepți în țara noastră, un fenomen specific, îndeosebi în ultimii ani, fiind dezvoltarea turismului automobilistic în străinătate. Valorificarea puternicului potențial al turismului automobilistic presupune și asigurarea unor servicii turistice cât mai prompte, într-o gamă cât mai diversificată, la nivelul practicii internaționale.

Pe linia acestor preocupări se înscrie și protecția prin asigurare acordată cetățenilor români care călătoresc în străinătate cu autoturismele proprii.

Pentru a oferi unele amănunte în legătură cu aceste asigurări, ne-am adresat tovarășului Ștefan Pavel, director în Centrala Administrației Asigurărilor de Stat, pentru a ne răspunde la unele întrebări.

1. ÎNTREBARE: Ce fel de asigurări pot încheia la ADAS cetățenii

români care călătoresc în străinătate cu autoturismele?

RĂSPUNS: Cetățenii români care călătoresc în străinătate cu autoturismele proprii au posibilitatea să încheie la ADAS asigurări facultative de autoturisme, primind astfel protecție prin asigurare atât pentru avariile la propriile autoturisme, cât și pentru răspunderea civilă ca urmare a pagubelor produse autovehiculelor sau altor bunuri aparținând tertilor ori pentru vătămarea acestora (invaliditate, spitalizare, deces etc.).

2. ÎNTREBARE: Cum se plătesc despăgubirile în baza asigurărilor încheiate pentru avariile autoturismelor?

RĂSPUNS: Despăgubirile se plătesc în străinătate, în valută, de către organizațiile de asigurare respective, corespondenți ai ADAS, care acordă asistență pe bază de convenție. Acestea plătesc despăgubirile în numele ADAS, cu care apoi

fac decontare. Asemenea convenții sînt încheiate de ADAS cu organizații de asigurare din toate țările europene. Pentru reparațiile ce se efectuează după înapoierea în țara noastră, despăgubirile se plătesc în lei.

În cazul în care călătoria nu poate fi continuată cu autoturismul avariât, pentru persoanele care s-au aflat în el se plătesc cheltuielile de transport pe calea ferată pînă la domiciliul asiguratului.

3. ÎNTREBARE: Cum se rezolvă pagubele de răspundere civilă?

RĂSPUNS: Pentru toți cei care se deplasează cu autoturismele în străinătate și au încheiat asigurări de răspundere civilă, ADAS emite documente internaționale de asigurare.

În vederea rezolvării pagubelor de răspundere civilă auto produse în străinătate de cetățeni români posesori ai documentelor internaționale de asigurare, ADAS are încheiate convenții bilaterale cu insti-

tutii, birouri (societăți) de asigurare din toate țările europene.

Potrivit acestor convenții, la rezolvarea pagubelor produse de cetățeni români, instituțiile, birourile (societățile) de asigurare din străinătate procedează ca și pentru pagubele de răspundere civilă auto ale propriilor lor asigurați, plătind persoanelor păgubite sumele rezultînd din răspunderea civilă auto, și apoi le decontează la ADAS.

4. ÎNTREBARE: Ce alte asigurări mai pot încheia cetățenii români pentru autoturismele cu care se deplasează în străinătate?

RĂSPUNS: Se mai poate încheia asigurarea pentru avarii sau de răspundere civilă în legătură cu utilizarea autoturismelor la concursuri, întreceri sau antrenamente pentru acestea, asigurarea pentru furt, precum și asigurarea pentru cazurile cînd autoturismul este condus de alte persoane decît asiguratul.

P.S.

adas

semnal extern

ora europeii

Ceasornicele preocupărilor europene sint fixate: luni 3 iulie 1973, orele 11,30. Prima conferință general europeană—cu participarea Statelor Unite ale Americii și Canadei—din istorie, conferință la a cărei pregătire și în ale cărei rezultate sint cointeresate vital toate statele și popoarele bătrînului nostru continent, își va începe în capitala finlandeză prima fază a lucrărilor sale în prezența miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante.

Am avut prilejul pe parcursul celor șase luni ale consultărilor multilaterale de la Dipoli să insist asupra ineditului acestui eveniment istoric, eveniment la a cărui pregătire Republica Socialistă România și-a făcut remarcabilă contribuția constructivă militînd cu succes pînă în ultimele zile ale consultărilor multilaterale pentru deblocarea de orice impas sau obstacol a drumului spre o construcție general europeană de însemnătate apropiatei conferințe. Fără îndoială, proporțiile activității de la Dipoli, cît și semnificația dialogului care va începe la 3 iulie au fost cel mai pregnant reliefate la recenta ședință a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. care va da o apreciere pozitivă rezultatelor obținute și consideră că sint create condiții pentru buna reușită a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.

S-a apreciat că delegația română la Helsinki, acționînd în conformitate cu mandatul stabilit de conducerea partidului și statului, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și-a adus o contribuție de seamă la buna reușită a consultărilor.»

Pentru a măsura (ceea ce în ritmul accelerat al vieții noastre de zi cu zi ne poate scăpa) întinderea, profunzimea și valoarea procesului de destindere în Europa care a făcut posibilă atingerea acestui țel ce părea imposibil acum 2 decenii, utopic acum 10 ani și foarte îndepărtat încă acum 5-6 ani — Conferința general europeană pentru securitate și cooperare — observatorul de azi al relațiilor internaționale și istoricul de mine vor trebui să facă apel la cel puțin două jaloane: Declarația de la București din iulie 1966 a statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care lansa inițiativa unei conferințe europene, și recomandările finale ale consultărilor de la Helsinki din iunie 1973 adoptate de 34 de state și care stabilesc principial și în amănunt organizarea, programul și urmările conferinței.

Între aceste două date s-a scris un intens capitol de dezvoltare a relațiilor intraeuropene, s-au afirmat cu tărie și crescîndă forță de atracție principiile care sint chemate să guverneze și să garanteze evoluția pașnică a conviețuirii popoarelor pe continent, principii care și-au găsit la Dipoli o primă consacrare general europeană, apărînd în textul recomandărilor ca un adevărat decalog.

Perfecționarea acestui decalog în fazele de lucru ale apropiatei conferințe, elaborarea acelor documente care, dînd curs recomandărilor de la Dipoli, să instituie pe baza realităților un sistem de angajamente și măsuri care să asigure cadrul politico-juridic apt să garanteze dezvoltarea liberă și suverană a fiecărei națiuni europene în contextul relațiilor de stimă, încredere și respect reciproc, aplicarea neabătută a normelor democratice de procedură care dau posibilitatea fiecărui stat ca, în condiții de deplină egalitate, să-și aducă întreaga contribuție, existînd, totodată, garanția respectării intereselor tuturor statelor participante, vor reprezenta în fapt misiunea istorice conferințe general europene.

Ca și pînă acum, popoarele continentului, opinia publică vor fi principalii factori determinanți ai noului curs care se face remarcabil în relațiile intraeuropene, ca și pe plan mondial. Gîndindu-ne la nobilul și, în altă privință, necesarul obiectiv al securității și cooperării trinitice în Europa—obiectiv care nu este îndreptat împotriva intereselor nici unei țări, regiuni sau continent de pe glob—ni-l reprezentăm ca pe o contribuție majoră a statelor și popoarelor europene la colaborarea și pacea internațională, la progresul civilizației umane.

Cristian POIȘTEANU

lumea văzută de aproape

„înalta societate“ și micile moravuri

De la anticul Civis Romanus — omul cu atribute civice — la gentlemanul zilelor noastre, care se confundă cu tipul burghezului, evoluția societății a purtat cu ea, ca o trenă, fel și fel de precepte morale, care au reflectat, ca într-o oglindă, chipul orînduirilor sociale.

Dacă astăzi se vorbește, și pe bună dreptate, despre o puternică criză a moravurilor în societatea de consum, obîrșia ei se află în însuși modul de viață dominat de inechitate și individualism, de ignorare a noțiunii de progres colectiv. Orînduirea capitalistă nu este o «Damă cu cameli» în versiune modernă care își trăiește maladia incurabilă, izolată într-un alcov. Ci, dimpotrivă, diseminează microbii concepțiilor retrograde, purtătorii lor în lume fiind tocmai cei din vîrfurile piramidei sociale. Cînd banii te dau afară pe ușă, cum se spune, cînd viața omului de rînd își este necunoscută, iar munca o consideri o adevărată ofensă, cauți să ridici la rang de principiu crezul tău morbid, socotind instinctele primare drept virtuți.

Mary Barnes, fosta infirmieră schizofrenică, și picturile ei după care preținși cunoscători se dau în vînt.

«La dolce vita» nu este un fenomen izolat, caracteristic burgheziei dintr-o anumită țară. Într-o variantă sau alta poate fi întîlnit pretutindeni unde atotstăpînire sint huzurul și bogăția. Și tocmai de aceea, și izvoarele subterane care alimentează viciul, sub toate formele sale, își croiesc nestingherite drumul spre «înalta societate», indiferent dacă ea se află de o parte sau de alta a oceanului.

Cînd Woody Allen iese pe piață cu un așa-zis film compus din șase scheciuri asupra sexului, această maculatură de celuloid este socotită de casta imbuibaților artă.

Cînd fosta infirmieră schizofrenică Mary Barnes își așterne pe pînă gîndurile chinute de boală, demențialele ei picturi își găsesc locul în galerii cu pretenții, iar așa-zii iubitori de artă se dau în vînt după ele.

Cînd un obscur preot italian își scrie memoriile dominate de sexualitate și erotism, se găsesc critici care să afirme că «Boccaccio se află iar printre noi, cu o versiune modernă a Decameroului».

Cînd Jacques Teboul este prezent în librării cu o carte dominată de un erotism total, recenzii estetizanților de salon îl consacră drept genial.

În schimb, documentarul lui Luigi Comencini, care prezintă și un alt fel de Napoli decît cel cu cerul albastru sub care răsună permanent cașonetele, un Napoli unde copii de 12 ani muncesc din greu pentru un cîștig mizer, este trecut sub tăcere. După cum sub obrocii tăcerii stau și gravele probleme de ordin social ale maselor muncitoare din Statele Unite, Japonia, Anglia. În schimb, opinia publică este supusă zilnic unui adevărat bombardament infor-

mațional despre cele mai absconse cancanuri mondene. Care se opresc de regulă la straturile micii burghezii. Trebuie să fie prea ieșite din comun, pentru a fi arătate cu degetul figurile scortoase ale celor despre care se spune că au în vine sînge albastru.

Așa cum s-a petrecut recent, în Anglia, scandalul celor doi lorzi. Este vorba de George Jellicoe și Anthony Lambton, membri ai Cabinetului, implicați într-o afacere dubioasă cu femeile de moravuri ușoare. Lambton, aristocrat și miliardar, posesor a 15 000 de hectare de pămînt în nordul țării, descinde din străvechea familie nobiliară a conților de Durham. Despre el se spune că a căzut în păcat deoarece l-a ajuns blestemul unui monstru vorbitor (deh, așa sint legende). Cînd strămoșul său, întors dintr-o cruciadă, a tăiat capul unui șarpe uriaș, acesta i-ar fi spus cu limbă de moarte: «Dacă nu vei ucide primul om întîlnit în cale, familia ta va fi blestemată de-a lungul a nouă generații». Cum-necum, lordul și-a terfelit blazonul în cartierul rău famat Soho, fiind șantajat de un proxenet de profesie. Într-atît de nobilă este concepția de viață a familiei imprincipiatului, încît soția sa, o distinsă lady, întrebată fiind cum a aflat de scandal, a răspuns cu aerul marțial al titlului ce-l poartă: «Mi-a spus valetul meu».

mapamond '73

nobel (I)
„a fi!“

Cu mai bine de 75 de ani în urmă, în ianuarie 1897, cînd a fost deschis testamentul lui Alfred Nobel, legatarii ultimelor dorințe ale omului-enigmă, omului-surpriză, omului-suspense, s-au privit deconcertați. Încercătura de dinamită spirituală din acea pagină scrisă de mîna exploda cu întîrziere, dar ecourile ei, în loc să se stingă în timp, aveau să capete o amploare și o intensitate tot mai mare pe măsură ce anii au trecut.

Defunctul, așa cum ni-l înfățișează portretul postum datorat pictorului suedez Emil Österman, căpătase la bătrînețe imaginea omului care rezerva posterității o uluitoare surpriză. Ochi inteligenți, privire plină de acuitate, fixată asupra unui punct incert, de dincolo de oameni și lucruri, la care se uită dintr-o postură de suveran chinuit de curiozitate, păr cărunt, o frunte grea de gînduri — omul ne apare ca și cînd s-ar fi întors pentru o clipă de la fereastra unde lucra pentru a arunca o privire tainică viitorului.

Fusese cîndva un copil cu făptura firavă, cu sănătatea fragilă, posedat de sfiiciune și discreție, și chiar dacă maturizarea îi adusese glorie și bogăție, în el nu murise niciodată acel copil plîpînd, parcă neajutorat, despre care el însuși scria la persoana a treia singular: «Alfred Nobel, acest mizerabil avorton, ar fi trebuit să fie sugrumat de un doctor filantrop în clipa cînd primul țipăt îi anunța venirea pe lume». Se născuse în Suedia, în 1833, anul cînd tatăl său, Immanuel, om dotat cu o excepțională energie și de un mare spirit inventiv, arhitect și constructor autodidact, suferea primul faliment. Pînă la 16 ani, Alfred a trăit în umbra acestui om căruia destinul îi rezervase alternanța continuă, aproape insuportabilă, între reușită și eșec, moștenindu-l cu toate neliniștile și chinurile întrebări hamletiene: «A fi sau a nu fi?» Și-a răspuns singur «A fi!», și nu doar în viață, ci și dincolo de ea, în memoria urmașilor, în sinuozitățile destinului omenirii, în căutările celor mai înaintate spirite născute pentru a face umanitatea să propășească.

O literatură flatantă din compasiune a creat legenda omului hărțuit de trista glorie de a fi descoperit dinamita și care pentru răscumpărarea gravului său «păcat» în fața umanității și-ar fi scris cu chinuitoare re-muscări testamentul reabilitării. Nu este adevărat. Nobel nu și-a renegat niciodată descoperirea dinamitei brevetată în 1867, nici a «gelatinei detonante» obținută șapte ani mai tîrziu, nici a balistice — prima pulbere pe bază de nitroglicerină fără fum — realizată în 1888. Toate acestea trebuiau însă, după concepția lui de viață, nu să îngrașe arsenalele războaielor, ci să constituie instrumente de lucru în mîinile constructorilor chemați să fabriceze fața pămîntului. A cîștigat o avere imensă, parcă vrînd să răzbune, prin aceasta, falimentele repetate ale tatălui său. Averele i-a venit din exploatarea explozibililor pe care le-ar fi dorit folosite în exclusivitate, în scopuri pașnice, căci umblase mult, văzuse lumea cu toate necazurile și fărădelegile ei și nu nutrea decît o speranță: s-o vadă eliberată de coșmarul războaielor, de rasism, de inegalitate, de foamete și mizerie. N-a avut nici cămin, nici familie. Călătorind mult, i s-a spus «vagabondul cel mai bogat al Europei». Celibatar nu atît din convingere, cît din neșansă, n-a trăit decît ultimii cinci ani din viața în Suedia, dar a murit în Italia, în 1896. Testamentul și l-a scris însă revăzînd locurile natale. Despre ce conținea acest testament vom vorbi în rubrica de săptămîna viitoare.

Ioan GRIGORESCU

Ion MĂRGINEANU

valori românești în univers

profesor doctor ana aslan și metoda sa

Membră de onoare a Academiei de Științe Medicale din țara noastră și a multor altor foruri științifice de prestigiu din țară și străinătate, profesoara Ana Aslan s-a afirmat de mult ca o personalitate proeminentă a vieții științifice din România și de peste hotare și a polarizat interesul a numeroși ziaristi străini, dintre care mulți au vizitat-o în țară sau au intervievat-o în străinătate. Deși presa internațională și românească a scris mult despre activitatea ei, totuși credem că nu a fost analizat în suficientă măsură tocmai aspectul de profunzime, logica lăuntrică a faptelor care au dus la o mare descoperire, determinantă ca mijloc de recondiționare psihică și fizică, prin eutrofizare (hrănire ameliorată a țesuturilor) a omului ajuns pe fagașul uzurii specifice etapelor târzii ale existenței sale.

O circumstanță decisivă care a dus la această descoperire a fost orientarea profesoarei Aslan către cercetările de biologie. După excelente studii medicale și concursuri dificile trecute cu brio, Ana Aslan a avut o strălucită ascensiune în învățământul universitar. Și-a însușit cu tenacitate, talent și competență tehnica de lucru și obișnuința interpretării în experimentele efectuate asupra acțiunii unor medicamente contra durerilor reumatice, luând în același

timp în considerare și acțiunea substanțelor studiate asupra sistemului nervos, acest coordonator și controlor al întregului organism. Descoperirile profesoarei Ana Aslan, fundamentate astfel sub aspect clinic și farmacodinamic (mecanismul de acțiune al medicamentelor), au creat premisele unei activități științifice de un nivel calitativ superior celui al practicii medicale obișnuite.

Un principiu al școlii noastre medicale a fost validat prin eficacitatea, larg confirmată, a metodei eutrofizante a profesoarei Ana Aslan, urmărind redresarea fiziologică a organismului înainte ca diverse boli cronice să-i fi redus rezistența. Cercetări intense, clinice și de laborator, prezentate și discutate în cadrul a numeroase congrese internaționale au demonstrat net calitățile metodei aplicate de prof. dr. Ana Aslan. Trebuie relevat, de asemenea, controlul minuțios exercitat de către clinician, dublat de biolog, asupra medicamentului pe care l-a pus la punct și care a contribuit la răspunderea numelui Ana Aslan mult dincolo de hotarele țării.

Aceste rezultate de prestigiu își găsesc explicația în existența unui climat științific propice, pe care-l datorăm unor savanți ca Francisc Rainer, Daniel Danielopolu și Constantin Parhon, dar mai ales în condițiile

create dezvoltării valoroasei noastre tradiții medicale în anii puterii populare. Institutul nostru geriatric și gerontologic are astăzi prestigiuul celei mai vechi instituții medicale de acest fel din lume, dar și al celei mai complex organizate.

Prof. dr. Ana Aslan pune un accent deosebit pe observația clinică, de zi cu zi, a fiecărui nou pacient, pe observarea comportării sale în noul mediu. Specialistul format în spiritul concepției științifice a profesoarei Ana Aslan poate descifra ce este specific în biologia organismului sub aspectul sănătății de fond și ce revine intervenției profilactice și terapeutice a medicului, în raport desigur cu particularitățile felului de viață anterior al pacientului, ale țării din care provine. Aceștia sînt, în linii mari, factorii care au făcut ca Institutul nostru de geriatric să fie cel dintîi și cel mai larg cunoscut institut din acest domeniu din lume, ca la porțile lui să bată numeroși vîrstnici și mai puțin vîrstnici veniți de pe întreg globul.

Această largă notorietate trebuie remarcată și în ce privește aspectele de biologie umană și antropobiologie. Profesorului Daniel Danielopolu îi datorăm primatul acestei concepții biologice în practica clinică, orientate nouă în gîndirea medicală care a contribuit în mod esențial la elaborarea, mereu ameliorată, a metodei eutrofizante a profesoarei Ana Aslan.

Prof. dr. doc. Emil C. CRĂCIUN
membre corespondent al
Academiei R.S.R.

în curînd, bibliotecă

În curînd bătrînele ziduri ale castelului Bytow — din voievodatul polonez Gdansk — nu vor mai păstra numai parfumul evurilor trecute. Ci și cărți, sutele de mii de cărți ale unei biblioteci publice, precum și un muzeu regional.

opriți mașinile!

Ziua mondială a mediului înconjurător a fost marcată în diferite localități ale globului de manifestații antiautomobil, cerînd oprirea traficului cel puțin pe străzile înguste ale centrelor istorice (în fotografia din stînga, o asemenea demonstrație în Anglia). În Franța a fost adresat posesorilor de mașini apelul de a recurge la mijloace de transport în comun, iar la Tokyo s-a declarat, prin decizie guvernamentală, «o zi fără automobile». În fotografia din dreapta, oficialități japoneze circulă cu metroul.

scrisori cu adresă

acord asupra dezacordului

Lipsa unui comunicat final asupra convorbirilor de la Reykjavik dintre președinții Georges Pompidou și Richard Nixon a provocat, într-adevăr, un val de supoziții și speculații. Dar, cum contenciosul franco-american era și este arhicunoscut, se punea doar problema dacă discuțiile dintre cei doi șefi de stat au diminuat ori amplificat disensiunile dintre Elysée și Casa Albă. Dintre comentariile consacrate evenimentului, am reținut opinia ziarului englez «Daily Telegraph», potrivit căruia la Reykjavik s-a realizat totuși ceva, și anume — că «două guverne care, pînă de curînd, abia își adresau cîteva cuvinte, au căzut de acord, cu oarecare cordialitate, asupra faptului că nu sînt de acord».

Dezacordurile sînt vechi și, se pare, adînci. Guvernul american, de pildă, își arogă răspunderi globale și fixează celui-lalt răspunderi limitate, regionale; guvernul francez înțelege să și fixeze singur răspunderile și contestă globalismul misiunii americane. Unul pretinde drepturi speciale în sfera relațiilor politice și economice, invocînd cu insistență crescîndă ajutorul acordat în trecut aliaților pentru redresare; celălalt apreciază că relațiile politice și economice trebuie să se desfășoare între parteneri suverani și egali în drepturi și opinează că Statele Unite nu sînt chiar atît de neajutate de pe urma investițiilor operate în Europa occidentală. Unul afirmă că apără interesele tuturor aliaților săi, neglijîndu-și propriile interese, celălalt demonstrează că fiecare țară este în drept să-și apere interesele și că Washingtonul este un campion de necontestat în apărarea propriilor interese, inclusiv în Europa occidentală, și că personalități de răspundere ale Casei Albe mărturisesc că ar fi dispuse să sacrifice interesele prietenilor pe altarul răspunderilor globale. Unul își amintește cu regret de butada de pe vremea lui Eisenhower, cînd se spunea că dacă o țară vest-europeană strănută, înseamnă că America e răcită; celălalt insinuează cu oarecare bucurie că vremurile s-au schimbat simțitor, că astăzi fiecare strănută pe cont propriu și, dacă dolarul e gripat, nu francul trebuie să meargă la doctor. Unul zice: «Alianța sînt eu!», celălalt — «Alianța sîntem noi!», adăugînd că principiile și normele de relații nu trebuie afirmate de ochii lumii, ci promovate în văzul lumii. Unul acuză protecționismul aliaților, celălalt acuză, la rîndul său, protecționismul american; unul acuză aliații de nerecunoștință, celălalt acuză de nerecunoaștere a realităților.

Ambele guverne au, desigur, și multe puncte de acord, unele în domenii cardinale, ca necesitatea instaurării unei ere durabile de pace, colaborarea cu țările socialiste, amplificarea schimburilor ș.a.

Reținem însă că cei doi parteneri n-au apreciat existența unor dezacorduri ca o dramă teribilă și, depășind faza în care nu-și adresau decît cîteva cuvinte reci, au ajuns să cadă de acord că nu sînt de acord în toate problemele. Și aceasta, nu cu avertismente și ultimatumuri, ci cu «oarecare cordialitate».

Este un semn bun.

Ion CĂRJE

cromca de trei secunde

noi, balzacienii

Niciodată nu m-am îndoit de noi, balzacienii, noi, oamenii care am făcut din «Comedia umană» — Biblia în care se găsește Povestea tuturor poveștilor de preamărire, precădere, precăntată de Călinescu, precărită de Faulkner, singura carte pe care o citea tot timpul, deschizînd-o după poftă, la întîmplare, pentru a se mai întîlni — zicea el — cu cite un om...

Niciodată nu m-am îndoit că noi, balzacienii, știm să rămînem inflexibili, mîndri și demni în fața destinului care ne-a confruntat cu atîtea popoare de stendhalieni, proustieni, thomasmanniști și chiar gidieni care, toate, și-au găsit cite un cronicar prevestitor al pieirii noastre, deși toată lumea știe cum l-a slăvit Tătal-nostru-din-rafturi-de-cărți pe dl. Stendhal, toată lumea știe ce legătură deloc ocultă e între Comedia noastră și aceea a Timpului Pierdut sau a Casei Buddenbrook...

Noi, balzacienii, risipiți prin toată lumea, sîntem însă un popor literar nu numai inflexibil în fața veștilor proaste dar și foarte tolerant. Ne-am lăsat mult ironizați, bagatelizați, minimalizați, defăimați,

ca să nu mai spunem imitați. Ce ne pot face nouă bietele ironii omenești? Cu ce ne pot întuneca viața nevolnicele calomnii ale celor muritori? Ni s-a spus că sîntem plicticoși, schematici, prea realiști, lipsiți de mister și de halucinație... Am ajuns de risul lumii literare: «Încă un Balzac»... devenise o glumă lejeră la adresa oricărui debutant care-și începea istoria în cadența noastră nemuritoare: «Într-una din frumoasele zile ale verii anului 183...», un tînr elegant trecea pe...» Nu am murit din nici o ironie, din nici un pamflet. Sîntem prea tari pentru a nu fi îngăduitori cu neputința. Au murit toți cei care ne-au disprețuit sau ignorat. Au rămas și au supraviețuit aceia care ne-au iubit și ne-au apărut în sufletele lor sau pe față. E o lege stranie. Dacă nu un blestem.

...Dar asta nu! Asta nu se mai putea admite și, așa cum nu m-am îndoit niciodată, protestul nostru a sunat ferm și imediat. În luna mai a anului 1973, la Paris, societatea prietenilor lui Honoré de Balzac a protestat împotriva «aspectului caricatural» conținut în foiletonul televizat «Marea dragoste a lui Balzac», care făcea un portret cu totul eronat — «de bețiv, de afemeiat, de om grosolan, coleric și grotesc» — al marelui scriitor.

Într-o vreme a atîtor proteste care se încrucișează modern și furios pe firele de telegraf ale lumii — protestul nostru, al prietenilor lui Balzac, răsună viguros, drept, anacronic și atît de neesențial încît îmi vine să rîd și să plîng atottriumfător.

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

JUAN VELASCO ALVARADO (n. 1909), șeful statului peruan, a anunțat în cadrul unui discurs că Republica Peru a decis să se integreze grupului țărilor nealinierte. Faptul că experiența revoluționară pe care o trăiește în prezent țara este autonomă, lipsită de orice influență din afară — a subliniat președintele Alvarado — îi permite să promoveze pe plan internațional o politică realmente independentă.

MAURICE MACMILLAN (n. 1921), ministrul britanic al forței de muncă, a dispus difuzarea unei circulare adresate unui număr de 400 000 patroni, prin care li se cere să ia de pe acum măsuri pentru aplicarea legii privind egalizarea salariilor femeilor cu cele ale bărbaților. Legea — care urmează să intre în vigoare la sfîrșitul anului 1975 — este în prezent obiectul unei campanii lansate de guvernul britanic în rîndurile patronatului.

MARC CHAGALL (n. 1887), marele pictor francez de origine rusă, revine, după mai mult de 50 de ani de absență, în Uniunea Sovietică, invitat la deschiderea unei expoziții a lucrărilor sale în cadrul Galeriei Tretyakov. Vernisajul expoziției, care cuprinde 76 litografii, cîteva picturi și acuarele, a avut loc în prezența ministrului culturii al Uniunii Sovietice, Ekaterina Furțeva, și a numeroase personalități ale vieții artistice și culturale.

LUIS CARRERO BLANCO (n. 1903), vechi și fidel colaborator al generalului Francisco Franco, a fost numit de către acesta președinte al noului guvern spaniol. Renunțînd la funcția de prim-ministru, generalul Franco și-a păstrat în continuare prerogativele de șef al statului și comandant-șef al forțelor armate. Noul guvern este format din 20 de miniștri, dintre care 6 făcuseră parte și din vechiul cabinet.

BRIGITTE BARDOT (n. 1934) a anunțat din nou, într-un interviu radiodifuzat, că s-a decis să abandoneze cariera cinematografică — interviul respectiv este cel din urmă pe care îl acordă în calitate de vedetă, iar filmul pe care îl turnează acum, «Colinot Trousse Chemise», ultimul ei film. Ceea ce n-a împiedicat-o, după nici 24 de ore, să-și retracteze declarațiile, afirmînd că va continua totuși să facă filme și că «nu trebuie să se creadă tot ce spune».

GEORGE GETTY (n. 1924), fiul cel mai mare al regelui american al petrolului, miliardarul Paul Getty, a murit într-un spital din Los Angeles în împrejurări pe care poliția le consideră suspecte. Președinte executiv și moștenitor al patrimoniului uriaș al tatălui său, George Getty a fost internat sub un nume fals, iar pe corpul său au fost găsite urmele unor lovituri de cuțit. Pentru elucidarea împrejurărilor morții lui s-a deschis o anchetă.

de la lume adunate

CINE SÎNTEȚI DUMNEAVOASTRĂ, DOMNILOR AMERICANI? Nu cu mult în urma, cetățenii americani au fost invitați să indice printr-un chestionar originea strămoșilor lor. Rezultatele nu sînt deloc lipsite de interes. Iată cîteva date: strămoșii a 29,5 milioane americani sînt originari din Anglia, 25,5 milioane din Germania, 16,4 milioane din Irlanda, 9,2 milioane din Spania și țările Americii Latine, 8,8 milioane din Italia, 5,4 milioane din Franța, 5,1 milioane din Polonia, 2,2 milioane din Rusia etc. 18 milioane de cetățeni americani nu-și cunosc originea.

250 MILIOANE DE ANI. Aceasta este vîrsta probabilă a unui mare cimitir de pești fosili descoperit recent în apropierea orașului Tsisis din R.S.S. Letonia, primul de acest gen de pe teritoriul Uniunii Sovietice. Pînă în prezent este cunoscută doar o singură formație similară în Europa: cimitirul de pești descoperit în secolul trecut în Marea Britanie. Se apreciază însă că cel din Letonia sovietică este mai interesant, mai ales prin numărul fosilelor.

UN SONDAJ STUPEFIANT — așa poate fi caracterizat cel realizat de curînd în Belgia și care a dat la iveală faptul incredibil că un belgian din trei nu a cumpărat o carte în viața lui și că 52% din populația țării nu a pus piciorul vreodată într-o bibliotecă. S-ar putea presupune — ca și în multe alte țări — că televiziunea suplinesește absența mijloacelor clasice de informare, dar, paradoxal, în cazul de care ne ocupăm tot cumpărătorii de cărți sînt cei care posedă și televizoare, și nu invers...

MAESTRU ÎN ARTA DESFACERII PRODUSELOR. La Nairobi, comisia însărcinată cu desemnarea și premierea «vînzătorului anului» nu a avut probleme, indicîndu-l pe reprezentantul de comerț Tan Nbogo drept cel mai abil vînzător din Kenya. El a reușit să plaseze într-o singură zi, într-un sat situat foarte aproape de Ecuator, 21 de lămpi electrice pentru bronzare artificială.

HOȚII DE PĂGUBAȘI... Soții Jerry și Barbara Florence s-au trezit în închisoare datorită unui ordinator instalat la comisarariatul de poliție din Santa Clara, statul New York, ordinator care i-a acuzat că au furat... propria lor mașină. Aceasta fusese într-adevăr furată, apoi găsită și restituită proprietarilor care au plecat cu ea. Computerul, însă — precum robotul din «Pierduți în spațiu» — a intervenit tardiv, transformîndu-i pe păgubași în hoți...

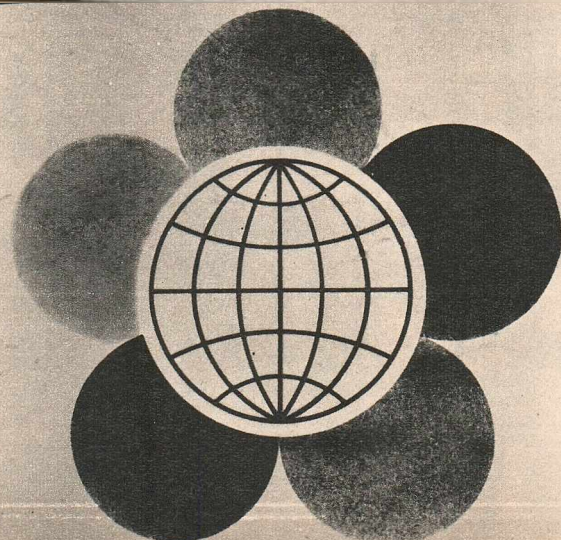
moment simbolic argentina- cuba

Reluarea, după o întrerupere de 11 ani, a relațiilor diplomatice între Argentina și Cuba a prilejuit această întîlnire, la Consiliul de miniștri din Buenos Aires, între Hector Campora, noul președinte al Argentinei, și Osvaldo Dorticos, președintele Republicii Cuba. Îmbrățișarea celor doi președinți — surprinsă de fotoreporterul agenției «Keystone» în această imagine — este o îmbrățișare simbolică pentru noile relații care se instaurează între Argentina și Cuba.

**X. WELTFESTSPIELE
DER JUGEND UND STUDENTEN
für antiimperialistische Solidarität,
Frieden und Freundschaft**

rendez-
vous
la berlin!

Afișul celui de-al X-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, a cărui deschidere festivă va avea loc în ziua de 26 iulie, la Berlin. Deviza sub care se vor reuni, întrece, cunoaște și îndrăgi tinerii veniți din lumea întregă este solidaritatea antiimperialistă, pacea și prietenia.

Berlin-DDR/26. Juli-5. August 1973

DIN DOSARELE
MARILOR PROCESE POLITICE
ESSEX ȘI ELISABETA (V)

La 20 februarie 1601, conții de Essex și de Southampton au fost citați în fața unei comisii speciale a pairilor regatului*, în sala pa latului Wesminster. Curtea era prezidată de baronul de Buckhurst, marele trezorier al Angliei, iar pairii erau conții de Oxford, Nottingham, Salisbury, Derby, Worcester, Cumberland, Sussex, Hertford, Lincoln și cîțiva baroni. Asesori erau Popham, marele judecător al Angliei, Gaudy, Coke, Elverton și Francis Bacon.

Sala, tapițată cu catifea roșie, avea unsprezece rânduri de bănci în formă de amfiteatru despărțite printr-un grilaj. În fund se afla tronul, avînd deasupra sa baldachinul și în partea dreaptă o galerie pentru ambasadorii străini.

În timp ce deliberau, pairii mîncau pîine și carne și beau vin, care li se servea în permanență. Ei erau îmbrăcați în costume de curte cu «toci» pe cap, iar judecătorii în robe stacojii, îmblănite cu hermină și cu capul gol.

«A SOSIT MOMENTUL...»

După ce curtea s-a reunit, lordul trezorier, înconjurat de crainici și precedat de ușierul Vergii Negre, și-a făcut intrarea, s-a așezat pe fotoliul pregătit în mijlocul estradei și a zis:

— Aduceți la cunoștința locotenentului Turnului Londrei că a sosit momentul ca să-i conducă pe prizonieri în fața barei.

Ușierul Vergii Negre strigă, folosind formula tradițională:

— Locotenent-gubernator al Turnului, aduceți-i aici pe prizonierii domniei voastre Robert Devereux, conte de Essex, și lordul Wriothesley, conte de Southampton; altfel riscați să vă pierdeți viața.

Locotenentul, care aștepta în spatele ușii dispozițiile Curții, i-a condus de îndată pe prizonieri în sală, fără escortă, precedați numai de comandantul crainicilor, care ducea o bardă îndreptată cu dosul ei către fețele celor doi lorzi.

După ce au ajuns în fața barei, ușierul Vergii Negre a poruncit:

— Lorzii mei, ingenuchiați!

Essex și Southampton au ingenuchiat pe o pernă pregătită în acest scop, rămînînd în această poziție pînă cînd lordul trezorier le-a spus:

— Ridicați-vă.

După care au început dezbaterile.

Procurorul general Coke a citit actul prin care Essex și Southampton erau acuzați «de a fi vrut să ia reginei sceptrul și viața, de a fi plănuit s-o aresteze pe Maiestatea Sa Regală în casa ei, de a se fi pus în situație de rebeliune manifestă întemnițînd pe consilierii regatului și apărînd casa lor împotriva ostașilor reginei, în sfîrșit de a fi incitat la revoltă pe supușii fideli ai Maiestății Sale, pe străzile Londrei».

PROBLEME DELICATE

În continuare, avocatul general al reginei l-a comparat de Essex cu Catilina, neomițînd să amintească și de bunăvoința neîncetată manifestată de regină față de conte.

După el a luat cuvîntul Popham, care a stigmatizat tratamentul nedemn impus de acuzații trimișilor reginei. Apoi s-a adresat procurorului general:

— Ce credeți că ar fi făcut acuzații cu regina dacă ar fi reușit să pună mîna pe persoana ei sacră?

Coke a răspuns:

— Ceea ce Henric de Lancaster a făcut cu Richard al II-lea. El s-a dus la rege în postura unui supus, sub pretextul de a-i cere să-și alunge consilierii «răi». Dar după ce a pus stăpînire pe rege, i-a luat viața.

Luînd cuvîntul, Francis Bacon, prietenul intim al contelui de Essex, i-a reproșat de a nu fi ascultat de crainicul care l-a poruncit să depună armele și să se predea.

Essex a răspuns:

— N-am văzut alt crainic decît pe acela care purta pe cap pata infamiei sale, dar nu

«IATĂ CAPUL
UNUI TRĂDĂTOR»

I-am luat de loc drept crainic. Dacă aș fi avut un alt plan decît de a mă apăra împotriva aceluia dintre adversarii mei care voiau să măucidă, n-aș fi ieșit cu atît de puțini oameni, pe deasupra neînarmați.

Bacon, luînd cuvîntul în replică, a căutat să demonstreze slăbiciunea răspunsului dat de acuzat, invocînd exemplul contelui francez de Guise, care, intrînd în Paris cu cîțiva adepți, a incitat atît de violent populația la arme, încît regele a trebuit să părăsească orașul.

Membrii curții se înțeleseseră dinainte că orice declarații ale acuzatului privind pe regele Iacob al Scoției și pe lordul Montjoy să nu fie luate în seamă, deoarece aceste probleme erau considerate a fi deosebit de delicate.

Essex a provocat totuși un incident acuzînd pe secretarul privat al reginei, Robert Cecil, de a fi declarat odată că infantele de Spania ar avea drept de succesiune asupra tronului Angliei.

Cecil a fost convocat de îndată în fața Curții dar a respins acuzația. Mai mult, l-a

invitat pe Essex de a numi persoana în fața căreia ar fi făcut afirmația incriminată și apoi, adresîndu-se către Southampton, l-a rugat pe acesta:

— Vă conjur, în numele prieteniei care ne-a legat din copilărie, în numele religiei noastre și al onoarei voastre, de a-mi numi persoana în fața căreia aș fi făcut declarația.

Southampton l-a numit pe William Knollys, controlor al Casei regale. Acesta a fost de asemenea convocat și a afirmat că a auzit doar spunîndu-i-se lui Robert Cecil că un anume Solman a tipărit o carte susținînd drepturile infantului de Spania asupra tronului Angliei.

Cu aceasta problema ridicată de Essex a fost considerată încheiată și judecătorii, împreună cu asesorii, s-au retras pentru a delibera. După o oră au revenit în sala mare și și-au ocupat din nou locurile.

«EL ESTE VINOVAȚ, PE ONOAREA MEA»

Crainicul armelor a făcut apelul judecătorilor. Chemat fiind pe nume, fiecare dintre ei s-a ridicat în picioare, a făcut o reverență către lordul președinte și, ridicînd mîna, a spus:

— El este vinovat, pe onoarea mea.

Lordul președinte s-a adresat apoi contelui de Essex și lordului Southampton:

— Vedeți că pairii voștri vă condamna. Apoi a pronunțat sentința:

— Veți fi legați și tîrșiți pe o gratie pînă la locul execuției; acolo, veți fi spînzurați și apoi, încă în viață fiind, măruntaiele voastre vor fi smulse, iar corpurile tăiate în patru și împrăștiate în oraș. Dumnezeu să vă mîntuiască sufletele.

Essex a răspuns:

— Acest corp ar fi putut să aducă servicii mai bune reginei, dacă l-ar fi găsit bun. Aș fi foarte bucuros ca în orice mod în care ar dori-o, să poată fi folosit în serviciul ei.

El a conjurat apoi pe pairi ca să insiste pe lângă regină pentru grațierea contelui de Southampton, care nu l-a urmat decît din cauza atașamentului față de el și a adăugat:

— Nu-mi pasă prea mult de viață și nu doresc nimic mai mult decît s-o părăsesc, păstrîndu-mi pe deplin fidelitatea față de Dumnezeu meu și față de regina mea. Dar n-aș vrea totuși ca cineva să spună reginei că-i disprețuiesc clementa, deși cred că n-aș putea s-o obțin, chiar dacă aș căuta-o. Deși m-ați condamnat după toate formele procedurii sper totuși că mă veți absolvi în judecata conștiinței voastre.

Luînd cuvîntul, contele Southampton a cerut indulgența reginei, explicîndu-și faptele prin sentimentele de prietenie pe care le nutrea față de contele Essex.

După ce s-a anunțat sentința de condamnare la moarte, ușierul Vergii Negre a rupt

bagheta, pe care a dus-o în fața lordului președinte, iar crainicul armelor a întors tăișul bardei sale către fața condamnaților, mergînd înaintea lor pînă la poarta sălii.

ÎN CELULA DIN TURNUL LONDREI

Aflîndu-se din nou în celula sa din Turnul Londrei, Essex a fost cuprins de groaza morții și și-a pierdut cumpătul. L-a chemat pe procurorul general Coke și i-a mărturisit toate secretele conspirației, dîndu-i numele compliciilor săi și atîtea alte detalii, încît Coke a trebuit să-l oprească pe această pantă a mărturisirilor jenantă pentru guvern. Apoi Essex l-a chemat pe secretarul său, Cuff, reproșîndu-i că l-a împins pe calea conspirației.

A doua zi contele și-a mai revenit. Aflase dealtfel că sentința va fi comutată și că în loc să fie spînzurat și spintecat, va fi decapitat în curtea Turnului Londrei, și că decapea prietenului său Southampton a fost comutată în închisoare pe viață.

Execuția a fost fixată pe ziua de 25 februarie 1601.

Eșafodul a fost ridicat în curte, la cîțiva metri de celula unde contele era deținut. Pe o bancă îmbrăcată în catifea neagră, în fața estradei, s-au așezat conții de Cumberland și de Hertford, viconte Howard de Binden și baronii Howard de Valden, Compton și Sir Walter Raleigh. Dar în ultimul moment Raleigh s-a retras, temîndu-se să nu i se reproșeze că a vrut să vadă supliciu rivalului său, și a intrat în Turm pentru a urmări execuția de la o fereastră din Sala armelor.

Condamnatul purta o robă de catifea, o haină de mătase neagră și o pălărie de castor, iar în jurul gîtului, un mic guleraș plisat.

Pe eșafod Essex a declarat încă o dată că n-a vrut niciodată să atenteze împotriva vieții reginei și a început apoi să se dezbrace.

Unul din episcopii prezenți i-a amintit că trebuie să se mai roage pentru iertarea dușmanilor săi, ceea ce Essex a și făcut. Apoi și-a dezbrăcat roba și celelalte piese de îmbrăcăminte, rămînînd într-o cămașă de mătase stacojie.

Călăul a ingenuchiat în fața lui pentru a-i cere iertare, apoi Essex s-a întins pe eșafod, rugînd să fie lovit atunci cînd își va îndepărta brațele.

Călăul a ridicat securea, dar, impresionat, din prima lovitură n-a făcut decît o creștătură pe ceafa condamnatului. Contele a făcut o mișcare convulsivă. Abia din a doua lovitură, călăul a tăiat artera carotidă și Essex își dădu sufletul. Dar călăul nu reuși să despartă capul condamnatului de corp decît din a treia lovitură! Îl ridică, arătîndu-l asistentei:

— Iată capul unui trădător!

ELISABETA: «... CONFORM LEGILOR, ȘI NU POTRIVIT ÎNIMII»

Comentînd condamnarea contelui Essex, Elisabeta a spus: «Cei care se ating de sceptrul domnitorilor nu merită nici o milă».

Dar moartea ultimului ei favorit a descumpănit adînc sufletul suveranei: avea adesea crize de melancolie și vorbea mult despre Essex ultimului ei confident, Carey:

«Am vrut timp îndelungat să ascund în fața Consiliului refuzul său de a da ascultare și de a-și îndeplini datoria, în speranța că se va îndrepta. De aceea el însuși și-a cauzat nenorocirea... Cu doi ani înaintea execuției l-am avertizat că dacă puteam tolera ca el să nu fie pe placul Elisabetei, trebuia să se ferească și să nu încalce ordinele reginei Angliei, căci în acest caz voi fi constrînsă să-l pedepsesc conform legilor și nu potrivit inimii, pe care a găsit-o mereu prea tandră pentru el, fiindcă indulgența mea l-a determinat să-și continue nebuniile, pe care nu i le pot ierta, cu tot regretul pe care îl am pentru moartea sa».

Suverana n-a supraviețuit mult ultimului ei favorit: a murit în 1603, la 70 de ani—vîrstă foarte înaintată pentru acel timp. Pînă în ultimele clipe ale vieții și-a păstrat cochetăria feminină, cu părul ei roșu și rochiile din stoffe din fir de aur și argint. Împodobită cu perle și diamante, dansa cu plăcere, înfrîngîndu-și cu voința ei redutabilă slăbiciunea, care peste puțin o doborî.

George BIANU

*«Pairii» erau nobilii egali în grad cu cei care apăreau în fața judecății.

NAVETISMUL, O BOALĂ NECUNOSCUTĂ ÎN SĂRMĂȘAG. La Sărmășag, una dintre cele mai mari așezări rurale ale județului Sălaj, primarul Gri-gore Husu a ținut cu orice preț să ne încredințeze un amănunt deosebit: din totalul celor 150 de intelectuali ai comunei o singură persoană face naveta între Sărmășag și Zalău. Navetismul, această maladie aparent incurabilă a mediului rural, este practic necunoscută la Sărmășag. Explicația? Una singură: marea majoritate a oamenilor cu studii superioare sînt originari chiar din această comună sau din localități limitrofe. În același timp, printr-o fericită coincidență, numărul de femei este aproape egal cu cel al bărbaților și, cum oamenii s-au plăcut între ei și n-au visat partide «strălucite» aiurea, celibatarii se numără pe degetele de la o mână.

N-AVEȚI O LOCOMOTIVĂ-N PLUS? Dacă aveți treabă la Tirgoșițe la ora 7 dimineața, nu vă luați după mersul trenurilor. Încumetindu-vă să călătoriți cu acceleratul 151. Riscați să faceți la Titu un popas de circa o oră — cum s-a întâmplat la 16 iunie — pînă vine de la București o nouă locomotivă, pentru a o schimba pe cea care s-a stricat. Dat fiind faptul că din depourile cefisterne bucureștene o locomotivă poate ieși uneori în asemenea stare încît să nu aibă forța de a depăși un drum de 50 kilometri — e bine, pentru orice eventualitate, odată cu biletul de tren și sandvișul de rigoare, să vă aprovizionați și cu o locomotivă personală de rezervă...

SCRISOARE DIN ORADEA. Ne-a scris un grup de școlari din Oradea: «Dragi tovarăși, am dori foarte mult să inserați în coloanele revistei următoarea știre: peste 40 000 de elevi din județul nostru au sosit acum, la început de vacanță, să lucreze pe șantierele muncii patriotice la cele 43 obiective, construcții școlare, pepiniere silvice, construcții și amenajări de baze sportive. Angajament inițial: muncă patriotică în valoare de 25 milioane lei, suplimentat în cîntea zilei de 23 August cu încă 3 milioane. **ELECTROBICICLETA.** Este o creație a specialiștilor români și a obținut la Paris, în cadrul unui salon de noutăți tehnice, premiul I. Electrobicicleta poate fi acționată fie cu ajutorul motorului electric, fie cu ajutorul pedalelor. Pentru alimentarea motorului se utilizează o baterie de acumulare de 24 V. Poate atinge viteză maximă de 25 km/h, avînd o autonomie de circa 60 kilometri.

SPECULĂ. «Una albă, una roșie, una roz!» Este vorba despre garoafele serelor din Codlea care, de la un timp, au început să fie desfăcute în piețe bucureștene. Numai în Obor și Ilie Pintilie (vezi fotografia) se vind zilnic în valoare de aproximativ 28 000 lei. Cînd stai la coadă pentru flori, e mai plăcut... la florăresele «de profesie» stau de nenumărate ori: cine știe cînd or mai da ele peste o pomană ca asta — un leu firul!

PILOTUL HAIDUC INTERVINE. S-a dat alarma. Dăunătorii în livezile pomicole aparținînd fermei Ciceu Mihăilești (Bistrița-Năsăud). Intervenție promptă a aviației utilitare: echipajul elicopterului comandat de Virgil Haiduc împrăștie substanțe chimice pe 1 380 hectare. Rezultatul: sînt salvate circa 700 tone cîreșe și se evită pericolul degradării a aproximativ 1 700 tone de mere.

ADUNARE CU SUBTEXT. În intervalul 15-18 iunie, la magazinul universal «Victoria» s-au vîndut 33 de televizoare în valoare de 109 330 lei, 52 de frigider de 171 065 lei și 13 mașini de spălat de 18 600 lei. Dacă adunăm, aflăm că bucureștenii au cumpărat în patru zile numai de la «Victoria», televizoare, frigider și mașini de spălat de 298 995 lei. Nu e rău deloc, nu?

FERICITELE URMĂRI ALE RENOVĂRII. Restaurantul Giurgiului este de aproximativ două luni în renovare. Lucrările vor mai dura, fie și pentru simplul motiv că în interior nu vezi pe nimeni lucrînd. Dar această renovare nu trebuie condamnată. Au crescut încasările cofetăriei din apropiere. Sticlele de lichior, mastică sînt luate cu asalt și băute pe fostele locuri ale elevilor amatori de înghețată. Sugerăm ca odată cu deschiderea restaurantului să fie renovată cofetăria. Așa e frumos, normal și echitabil.

MORMINT CELTIC. Locuitorii din Sieu-Sfîntu (județul Bistrița-Năsăud) vor sărbători anul acesta 800 de ani de atestare documentară a localității. Dar iată că, de curînd, numeroasele vestigii arheologice, descoperite chiar în vatra satului, dovedesc că așezarea datează încă din perioada neoliticului. Cercetătorii Muzeului de istorie din Bistrița au identificat de asemenea un mormînt celtic care a aparținut, după toate probabilitățile, unei căpetenii proeminente. Indicii — remarcabile arme și podoabe: o sabie și o lance de fier de mari dimensiuni (descoperire unică pe teritoriul României), un cuțit, o cataramă ornamentală etc.

PE CÎND CHEFIRUL LA DATORIE? Ni s-a recomandat în presă, chiar și în «Flacăra», sub semnătura unor medici de prestigiu, să consumăm chefir — care este și un excelent medicament pentru tratarea unor boli. La centrele de lapte însă acest produs nu se găsește decît în cantități cu totul insuficiente, care nu satisfac nici pe departe cerințele cumpărătorilor. De ce nu se produce chefir în cantități mai mari — iată întrebarea la care așteptăm... chefir.

ÎN PRIMĂVARA ACEASTA. În comuna Săulești, județul Gorj, au fost distruse 17 hectare griu și 5 hectare vie din vina întreprinderii de construcții petroliere din Pitești, care a tras o conductă prin cîmp. **1 460 LEI.** Strada Eminescu nr. 8, Baia Mare: magazin alimentar. La ieșire, dar nu foarte la vedere, un portmoneu căzut. Ovidiu Balint, asistent sanitar, îl ridică. Înăuntru: 1 460 lei. Îl duce la responsabilul magazinului. Așteaptă împreună, poate se prezintă totuși păgubașul. Peste o jumătate de oră, o bătrînică disperată ajunge, cu sufletul la gură, în ușa magazinului.

SINGURUL OCHI AL «CICLOP»-ULUI SPRE... LU-NA-PARC. Zilele acestea se inaugurează la Neptun un parc de distracții: carting, călușei, carusel, poligon de tir etc., etc. Nu numai pentru copii și tineret. O bună parte a instalațiilor sînt noi și moderne, importate din țări cu tradiție în domeniul respectiv.

Lunaparcul din Neptun este amenajat de întreprinderea «Ciclop» din București.

DISCUȚII. Conversație telefonică matinală între o cameră a hotelului «Bradul» din Miercurea Ciuc și recepția: «Tovarășe dragă, apa caldă nu curge?» «Să văspun sincer? Curge și nu prea...»...Hotelul, modern, a fost dat în exploatare cu prilejul Campionatului mondial de hochei. De atunci se tot discută: proiectantul afirmă că proiectul pentru întreaga instalație de încălzire a hotelului este bun. Constructorul — că a respectat proiectul — și așa și este, o recunoaște și autorul lui. Și totuși n-a fost nici căldură iarna, nu este nici apă caldă pînă în prezent.

GREU PIERDERE. Un bărbat din Piatra Neamț și-a pierdut «atestatul de artist liber profesionist în sectorul de alimentație publică».

CE FACE GARDEROBIERA DE LA GARA DIN BRAȘOV VARA? În plină vară, la restaurantul gării din Brașov se spune, cald, tandru și nepotrivit: Rugăm dați hainele la garderobă. Ce să faci săraca garderobieră? La mese regulate și consistente, se mai gîndește și — pentru a salva onoarea postului, a localului, a gării — vine zi de zi cu paltonul.

MAREA DIN NORD. 800 metri lungime, 360 hectare suprafață, 7 milioane metri cubi de apă, peste 20 000 hectare ferite de inundații și secetă, acestea ar fi principalele «date tehnice» ale unuia dintre cele mai mari complexe de hidroameliorații din Oaș. «Marea oșenească» — numele sub care este deja cunoscută — a fost realizată după o soluție tehnică originală a specialiștilor bucureșteni în colaborare cu cei din Oradea și s-a dat în folosință la începutul acestei săptămîni.

UMOR NEGRU? «Dă-mi o țigară». «N-am». «Nu? Ei bine, ai să vezi tu pe dracu!». Și fumătorul nesatisfăcut a înfîpt o șurubelniță în pieptul interlocutorului său. Pare o mostră de umor negru, dar nu este. Posesorul șurubelniței, un șofer bucureștean, a făcut isprava în stare de ebrietate. Victima: «Plagă toracică penetrantă cu interesarea pericardului și ventriculului sting... șoc grav» (din raportul de internare). Acum, grație medicilor care l-au îngrijit, nefumătorul și-a revenit. Nu știm însă ce s-a întîmplat cu fumătorul.

DEBUT INTERNAȚIONAL. De curînd, produsele întreprinderii de ceramică fină pentru construcții din Cluj au debutat cu succes pe piețele Libiei, R.F. Germania, Poloniei și Ungariei. A fost vînzare mare...

GREU VIAȚA ÎN STARE DE EBRIETATE. Cei în stare de ebrietate nu sînt serviți cu băutura în localuri. Se clatină pe stradă, sînt aspru judecați de opinia publică trează și vigilență. N-au voie nici în barcă. La debarcaderul din Parcul Herăstrău stă scris: «Nu servim cu bărci pe cei în stare de ebrietate!» O inițiativă bună ce trebuie extinsă, credem, și în aer. Să nu îi servim nici cu «supersonice» și nici cu rachete. Așa le trebuie!

CEI ȘAPTE MAGNIFICI. E vorba de anii în care, consecutiv, Ioan Moise, mecanic la Exploatarea minieră Comănești, a ieșit frunța în întrecerea socialită. La anul și la mulți ani magnifici!

PUTEȚI ATENTA LA PLAPUMĂ? În dimineața zilei de 32 mai a.c. s-a comis un furt puțin obișnuit: de pe fereastra casei cu nr. 13 din str. Fanteziei a dispărut o plapumă. A doua zi, neobișnuiții hoți au restituit, tot prin fereastră, doar fața plapumei. Contrariții, ne-am interesat de conținutul ei și am aflat că era umplută cu... vată! Ce-or fi făcînd hoții cu vata, nu vom afla pentru că n-au fost prinși. Dar totuși să fie vreo legătură între furt și lipsa acestui articol din farmacii? Poate!

POLUAREA ALBASTRĂ. «Azurroo!...» Adriano Celen-tano ar fi inspirat dacă ar face o vizită la Doicești (jud. Dimbovița). Aici, dintr-unul din coșurile Fabricii de ultramarin iese în permanență o trîmbă de fum — bineînțeles fum ultramarin — care, în condiții atmosferice normale, se așterne cu înverșunare pe tot ce se poate așterne. Situația este destul de... albastră. În lipsa unor măsuri adecvate, cei în cauză se consolează cu ideea că se poate și mai rău: prin vecini, la Fieni, poluarea e cenusie (vezi fabrica de ciment). **BERE CU PEȘTE.** În incinta cîrșului «Drăgaica '73» responsabilul restaurantului «Berbec», Nelu Bucureșteanu, a dat dispoziție ca berea să se vîndă numai cu pește oceanic prăjit, motivînd că altfel vizitatorii beau prea multă bere. Dar așa nu mîncă prea mult pește?

«PUIUL» PREMIAT. Filmul de desen animat «Puiu» (după I. Al. Brătescu-Voinești), realizat de Laurențiu Sirbu, a fost distins cu Premiul CIDALC la cel de-al 10-lea Festival internațional al filmului de scurt metraj de la Cracovia.

FĂRĂ PRESIUNE. În cartierul Oborul-vechi, între bd. Dimitrov, bd. Republicii și șos. Mihai Bravu, apa nu curge decît la parter. Sînt case vechi, fără hidrofor, care în urmă cu 5-6 ani beneficiau din plin de binefacerea apei. Oare pe atunci ploua mai mult? **MODUL DE ÎNTREBUNȚARE.** Uniutul aparat din țară pentru realizarea audiogramelor la copii se află la Institutul pentru recuperarea forței de muncă. De cinci ani nu funcționează. Nu pentru că ar fi defect. Pur și simplu nimeni nu știe să-l folosească. Poate că, la drept vorbind, nici nu e vorba de aparatul respectiv.

ÎN PREMIERĂ, ARBITRI ELECTRONICI. Un calculator electronic pune la dispoziția medicilor din județul Timiș date privitoare la sănătatea a 14 000 de tineri sportivi din acest județ. Cu ajutorul calculatorului vor fi studiate posibilitățile de evoluție ale fiecărui sportiv, înlăturînd astfel subiectivismul unor antrenori.

118 BARAT, DAR CÎINII LATRĂ. Sînt blocuri în București bîntuite de cîini care latră și broaște care orăcăie cît îi întunecîc noaptea de lung. Ca-ntr-un sat de cîmpie, cu bălți primprejur. Notăm și garantăm o astfel de adresă: sectorul 7, Drumul Taberei, capătul liniei 118 barat.

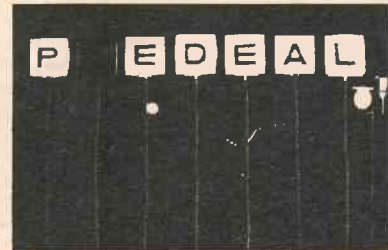
UN ROMÂN LA PARIS. Dintr-o publicație de specialitate aflăm — cu întîrziere, dar mai bine mai tîrziu decît niciodată — că adunarea generală a profesorilor de la «Muséum national d'Histoire naturelle» din Paris, veche și prestigioasă instituție de cultură, a cooptat pe profesorul Constantin Motaș, om de știință emerit al Republicii Socialiste România, ca membru asociat al acestei instituții. Cîntea făcută omului de știință român este deosebită, știind că printre membrii asociați ai Muzeului nu figura pînă în prezent decît un singur străin, un american.

EXAMEN LA TULCEA. Cel mai mare obiectiv industrial al Dobrogei, Uzina de alumina din Tulcea, a intrat în aceste zile în probe tehnologice. O nouă cetate a aluminei românești, superioară și ca dotare tehnică, și din punct de vedere al productivității, celei de la Oradea.

FRIG ȘI BEZNĂ ÎN FRIGIDERE. Că e frig e bine. Dar că e beznă e prost. Asta înseamnă că în magazinele de specialitate nu se găsec becuri pentru frigider. Și asta cam de mult. Să tot fie mai bine de un an. E timpul, credem, să se facă lumină și în frigider! **COPIII.** Autogara din Baia Mare. Un domn gras, cu chelie. E desfăcut la vestă și cămașă. Cald. Zice: «Dacă ar fi după mine, i-aș tunde pe toți copiii ăștia». Un «copil»: «Dacă aș fi ca dumneata, m-aș încheia la vestă».

AUREL VLAICU — ÎN MEMORIAM. În apropiere de Orăștie, în satul lui Aurel Vlaicu, în casa părintească a acestuia, s-a deschis un muzeu memorial. În cele cîteva încăperi se pot vedea obiecte care au aparținut marelui inventator român, inclusiv machetele avionului său, a cărui faimă a cucerit lumea.

PREDEALUL PELTIC. Nu dintr-un foc, ci fără un foc, cetățenii isteți din Predeal au rezolvat o problemă administrativă, literară și rebusistă. Fără un «r», lucrurile sînt clare: Predealul e Pe deal. Cauza profundă a acestei mutații este fi, cred, legată de lipsa cartofilor din oraș. O lipsă atrage după sine alta ș.a.m.d.

PETRAȘCU LA BONN. Între 5 iunie și 1 iulie este deschisă la Bonn, în casa-muzeu Arnold Moritz, o expoziție prezentînd lucrări ale marelui pictor român Gheorghe Petrașcu. Cele 40 de lucrări ce vor fi expuse au impresionat de curînd la Roma pe cei care au vizitat expoziția organizată în palatul Barberini.

OȘENII PE UNDE MEDII. Undele sonore purtătoare ale programului l'al radioului bat cu putere în noi colțuri de țară. Le pot recepționa de acum înainte în cele mai bune condiții locuitorii din Țara Oașului, zona orașului Carei și nordul județului Bihor — odată cu darea în folosință a stației de radiodifuziune Satu Mare.

Realizatorii buletinului de știri:

D. Birlădeanu, I. Cioară, R. Constantinescu, N. Cristache, S. Faur, M. Hetco, N. Ionescu, T. Michinici, M. Mihăilescu, V. Minecan, I. Moldoveanu, L. Nițescu, V. Savin, E. Seceleanu, D. Ștefan, L. Timbus, D. Tudoran, C. Ugleșici, F. Urseanu.

caricaturiști, respectuos vă rugăm nu furați ca-n codru

Scriu aceste rânduri, indignat de unii caricaturiști care au publicat și continuă să publice desene umoristice apărute anterior aparținând altor colegi de breaslă.

Un caricaturist, în afara calităților sale umoristice, trebuie să cunoască pe cât posibil creația celorlalți, să urmărească caricaturi din presa străină, din alte publicații actuale sau mai vechi.

Mă întreb cum într-o revistă satirică (singura de la noi

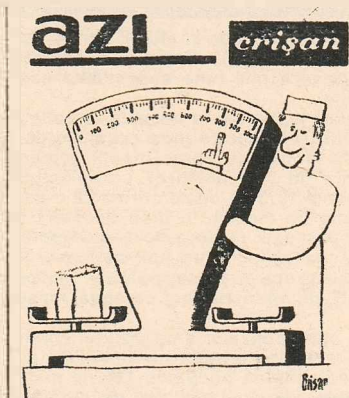
din țară) care urmărește și aprobă caricaturi, condusă de un grup de umoriști valoroși, se pot strecura asemenea greșeli?

Sînt reviste care publică 2-3 caricaturi săptămînal sau lunar, unde aprobarea nu se face de un specialist și totuși nu apar caricaturi plagiate.

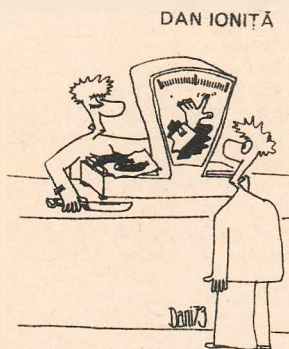
Nu sînt caricaturi incluse într-un extemporal grafic avînd o temă comună («Informația Bucureștiului») sau gen seriale, cicluri (cum publica «Amfiteatru») — sînt caricaturi PLAGIATE din alte ziare și reviste, din poșta redacției a aceleiași publicații sau ilustrarea unor anecdote cunoscute.

P.S. Aceste cazuri de plagiat sînt întîlnite în 1973 — subsemnatul avînd o colecție de încă peste 20 de asemenea cazuri din anii precedenți.

Ing. Sorin POSTOLACHE

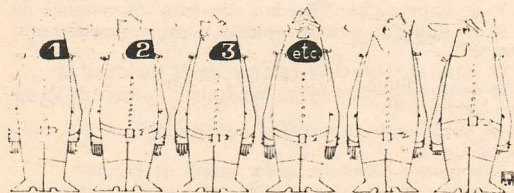

«Informația Bucureștiului»
din 22 februarie 1973

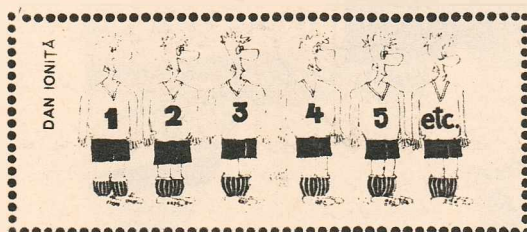

«Urzica» nr. 9, 15 mai 1973,
pag. 12

ANTON DRAGOȘ

«Urzica» nr. 5, 15 martie,
1969, pag. 4

«Urzica» nr. 5, 15 martie
1973, pag. 12

Octavian Andronic

«Urzica» nr. 24, 31 decem-
brie 1970, pag. 14

— Primul e mai umblăreț,
dar amindoi au fost la Paris.

IVAN CINEV

«Almanah Urzica» 1973, pag.
142

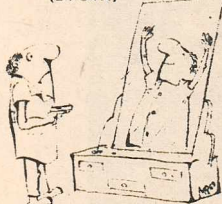

«Munca» nr. 7592, 13 aprilie
1972

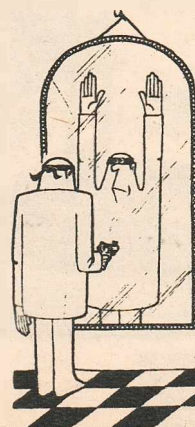
«Urzica» nr. 2, 31 ianuarie
1973, pag. 5

ION MIHOC RADNANU
(LIPOVA)

«Urzica» nr. 23, 15 decem-
brie 1969, pag. 15

A. DRAGOȘ

«Almanah Urzica» 1973, pag.
161

cuvinte încrucișate

metamorfoze

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

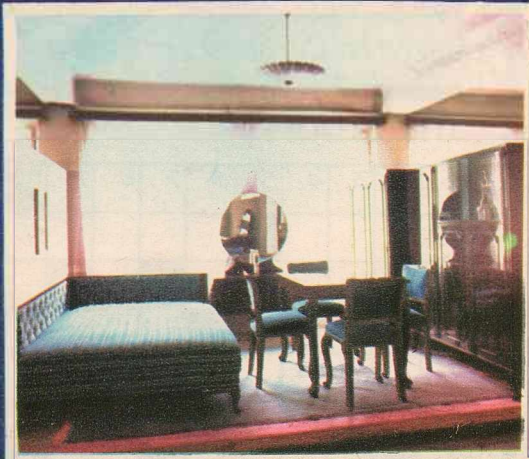
ORIZONTAL: 1) Chimist francez (1743-1794), autorul enunțului legii conservării masei («Nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă, totul se transformă»). 2) Partenerul lui Psyché în «Metamorfozele» lui Apuleius — Vinător metamorfozat de Artemis în cerb. 3) «Se schimbă vremea...», titlul uneia din poeziile lui Serghei Esenin — Vedel! 4) Tăria unor creioane — Partenerul Leilei din opera «Pescuitorii de perle» de Bizet, căreia îi cântă aria «Tu m-ai schimbat». 5) Lacrima Afroditei plîngîndu-l pe Adonis — Diminutiv de la Adriana. 6) Prioritate de dreapta! — Pozezi — Categorie filozofică desemnînd stări relative ale materiei, procese determinate cu existență limitată și transformabile unele în altele. 7) Eroina nuvelei «Schimbări» de Ion Istrati — Comună în R.F. Germania. 8) Stat sclavagist antic, cucerit în 547 î.e.n. de Cyrus II și transformat în provincie a imperiului persan — Se schimbă la războiul de țesut. 9) Scriitor indian contemporan — La telefon — Peluză centrală! 10) Nelu Popescu — Lăcașul geniilor pășind în eternitate. 11) Diviziune a unei piese de teatru sau subdiviziune a unui act, însoțită uneori de schimbarea decorului — Animal în care s-a metamorfozat Acyrhoe, fiica centaurului Chiron. 12) «La donna è mobile» — Conform teoriei darviniste sînt într-un continuu proces de transformare (sing.).

VERTICAL: 1) Se pot schimba în bani — Soția lui Hipomene, transformată de Zeus în leoaică (mit.). 2) Țesătoare neîntrecută din Lidia, transformată de Atena într-un păianjen, sortit să-și țearșă pinza la infinit (mit.) — Funcție care schimbă semnul odată cu variabila (masc.). 3) «Să schimbăm...», lied de George Enescu (pl.) — Prenume feminin — Are putere cit doi. 4) Localitate în Japonia — Pîrghii capabile să transforme mișcările rectilinii alternative în mișcări de rotație și invers. 5) Autorul mișcării rectilinii alternative în mișcări de rotație și invers. 6) Pronume posesiv — Trecere a unui astru sub orizont. 7) Ci, dimpotrivă! — Localitate în S.U.A. — Riu în U.R.S.S. 8) Metamorfoza gigantului Encelade, azvîrlit de Zeus în Sicilia (mit.) — Știință care studiază dezvoltarea și modificările succesive într-un anumit domeniu. 9) Transformare finală! — Fiica lui Acrisius din Argos, care, fiind închisă într-un turn, a fost iubită și vizitată de Zeus, metamorfozat într-o ploaie de aur (mit.) — Lăcașul geniilor în infern (mit.). 10) Solul muzelor latine pe țărmul Pontului Euxin, autorul unor «Metamorfoze» — Își schimbă părul dar năravul ba (pl.). 11) Poet român contemporan, autorul unei poezii intitulate «Metamorfoze» — Ea e altfel!

Adam STOICA
Dicționar: SAUO, AMAV, OSA, NAF, ILI, EAC.

Dezlegarea jocului «INSTRUMENTALĂ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) STAMATI — BAT. 2) AULOS — VIORI. 3) BALABAN — GM. 4) CAMILAR — TUP. 5) O — UD — L — FASA. 6) RIR — CAVAL — N. 7) NAI — LEGER. 8) V — ILA — OREL. 9) BATERIST — BI. 10) ASEL — CU — LER. 11) S — BARABANCA.

MOBILA PENTRU ANUL 1973

De vorbă cu tovarășul NEDELCU Costică — șef sector mobilă din Direcția comercială pentru produse metalo-chimice-mobilă a M.C.I.

«Cercetările efectuate în ultimii doi ani de către diverse colective de specialiști — ingineri, economiști — a permis să se cunoască mai bine necesitățile pieței interne pe linia mobilei.

Materialele elaborate în această direcție au determinat o mai strânsă colaborare între organele de resort ale industriei de mobilă și reprezentanții comerțului, ceea ce s-a reflectat în îmbunătățirea sortimentului de mobilă.

Pentru anul 1973 se poate afirma că s-au asigurat cantități sporite de mobilă, în mod deosebit la principalele grupe de produse: camere de zi-sufragerii, bucătării, la mobilierul tapitat (garnituri hol, canapele, fotolii-pat etc.) precum și la grupa de piese separate: biblioteci (modulate și monolit), dulapuri, birouri, comode, mesuțe, cuiere-hol etc.

În mod corespunzător s-au obținut creșteri importante și la sortimentele cu preturi ieftine: 26% la camere de zi și sufragerii, 16% la bucătării, 12% la mobilierul tapitat.

În privința sortimentelor noi de mobilier, contractate pentru anul 1973, fondul de marfă se prezintă substanțial îmbunătățit față de perioadele precedente.

S-a introdus în fabricație un număr de 240 de sortimente noi, însumând o valoare de circa 600 milioane lei, astfel:

- 51 de tipuri de camere de dormit în valoare de 240 milioane lei;
- 36 de tipuri de camere de zi în valoare de 110 milioane lei;
- 35 de tipuri de bucătării în valoare de 105 milioane lei;
- 25 de tipuri de mobila tapitată în valoare de 100 milioane lei;
- 17 tipuri biblioteci în valoare de 20 milioane lei;
- 76 de tipuri diverse piese separate în valoare de 25 milioane lei.

Noile sortimente de mobilier se caracterizează în principal prin:

- dimensiuni adaptate noilor spații de locuit;
- folosirea mai bună a spațiilor prin adăugarea corpurilor supraetajate (la dulapuri de haine);
- satisfacerea necesităților sporite prin introducerea corpurilor modulate (la biblioteci și bucătării);
- finisaje îmbunătățite prin utilizarea tot mai largă a produselor poliesterice, care conferă mobilierului un luciu și o rezistență sporită a peliculei;
- folosirea în construcția mobilei a unor materiale care asigură o omogenitate a structurii produsului (PAL și PFL innobilat);
- introducerea unor elemente decorative — din material plastic — sau realizarea unor fileuri din furnire deschise în diverse modele, geometrice, care sporesc valoarea estetică a produsului (camerele «Drobeta», «Rodica», «Living», «Dacia», «Narcisa» etc.);
- folosirea unor accesorii din metal, materiale plastice sau combinate, care ridică aspectul comercial al mobilei (balamale, chei, suporturi cravate, butoni, mânere-trăgători etc.);
- utilizarea la mobilierul tapitat a arcurilor de tip elastic în combinație cu covor din fibre de cocos și poliuretani.

Dintre produsele noi care au reținut atenția publicului cu ocazia celui de-al VI-lea Pavilion de mostre se evidențiază:

CAMERE DE DORMIT

— «DROBETA» — Turnu Severin, compusă din: divan de colț pentru două persoane cu ladă pentru așternut, dulap cu 2 uși, dulap cu 3 uși și vitrină, toaletă cu oglindă și taburet tapitat, masă extensibilă. Suorafetele frontale sînt ornamentate cu elemente decorative, divanul de colț poate fi așezat și ca pat de mijloc. Prețul de vânzare al unei garnituri complete este de 9 547 lei.

— «RODICA» — Suceava, garnitură complexă, are în componență un număr de 9 piese care permit formarea a mai multor variante de mobilare: — dormitor (cu pat de mijloc și noptiere) sau cameră studio (cu divan de colț și ladă pentru așternut), completate la alegere cu 1 sau 2 dulapuri cu câte 2 sau 3 uși, iar în funcție de spațiu și preferințe cu toaletă-coafeză, taburet (banchetă), masă cu placă rabatabilă. Se execută în două variante (cu sau fără fileuri de paltin). Dulapurile sînt formate din câte 2 corpuri suprapuse. Prețul unei garnituri convenționale este de 6 019—8 370 lei.

— «LIVING» — formată din: bufet-vitrină, argintar, masă ovală extensibilă, 6 scaune tapitate, 8 700 lei garnitura.

BUCĂTĂRII

— «ALBATROS» — Pipera, din panouri din PAL melaminat, canturile protejate cu EDS, din elemente modulate, corpuri inferioare și superioare (suspendate), corpurile cu una, două și trei uși. Prețul unei garnituri convenționale 1 409 lei (inclusiv masa și două taburete).

FOTOLII

— «TUDOR» — Mizil, prevăzut cu roțile, se poate extinde pentru a fi utilizat și pentru dormit, 1 990 lei bucata.